

RĒZEKNES NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2033

RĒZEKNES NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS 2013. – 2024.

STRATĒGISKAIS IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS

VIDES PĀRSKATA PROJEKTS

Projekts Nr.1DP/1.5.3.2.0/10/APIA/VRAA/057

SATURS

IEVADS	5
1. INFORMĀCIJA PAR PROJEKTIEM	6
1.1. Rēzeknes novada attīstības plānošanas dokumentu mērķi, īss saturs izklāsts un saistība ar citiem plānošanas dokumentiem.....	7
1.1.1 Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2033	7
1.1.2 Rēzeknes novada teritorijas plānojums 2013. - 2024.g.....	7
1.2 Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	8
2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA.....	10
2.1 Izmantotā informācija.....	10
2.2 Iesaistītās institūcijas.....	11
2.3 Sabiedrības līdzdalība	11
2.4 Sabiedrības informēšana.....	12
3. ESOŠĀ VIDES STĀVOKĻA APRAKSTS UN IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIKTU ĪSTENOTS	13
3.1 Dabas resursi	13
3.2 Atmosfēras gaisa kvalitāte	14
3.2.1 Stacionāro avotu emisijas.....	14
3.2.2 Mobilo avotu emisijas	14
3.3 Virszemes ūdeņu kvalitāte.....	17
3.3.1 Ūdensteces un ūdenstilpes.....	17
3.3.2 Daugavas sateces baseina apgabals	18
3.3.3 Peldvietu ūdens kvalitāte	20
3.4 Dzeramā ūdens kvalitāte	21
3.5 Notekūdeņu ietekme uz vidi.....	22
3.6 Atkritumu ietekme uz vidi.....	24
3.7 Potenciāli piesārņotās vietas	26
3.8 Piesārņojošās darbības	27
3.9 Izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots	29
4. VIDES STĀVOKĻIS TERITORIJĀS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU ĪSTENOŠANA VAR BŪTISKI IETEKMĒT.....	31
4.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti.....	31
4.1.1. Rāznes nacionālais parks.....	31
4.1.2. Dabas parks „Adamovas ezers”	33
4.1.3. Dabas liegums „Lubāna mitrājs”	34
4.1.4. Dabas liegums „Gaiļu kalns”	35
4.1.5. Dabas piemineklis „Laizānu parks”	35
4.1.6. Dabas piemineklis „Purmaļu akmens”	36
4.1.7. Dižkoki	36

4.1.8. Mikroliegumi	36
4.2. Lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstības teritorijas	37
4.3. Īpašas dabas resursu izmantošanas teritorijas	38
4.3.1. Derīgo izrakteņu ieguves un karjeru izstrādes teritorijas	38
4.3.2. Ūdens saimniecībā un enerģētikā izmantojamās teritorijas	40
4.4. Bīvas apbūves (ciemu) teritorijas.....	40
5. PLĀNOŠANAS DOKUMENTI UN AR TIEM SAISTĪTĀS VIDES PROBLĒMAS.....	43
6. VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI	44
6.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi	44
6.2. Nacionālie vides aizsardzības mērķi.....	45
7. PLĀNOŠANAS DOKUMENTI UN TO IETEKMES UZ VIDI NOVĒRTĒJUMS	49
7.1 Tiešās un netiešās ietekmes.....	49
7.1.1 Tiešās ietekmes	49
7.1.2. Netiešās ietekmes.....	49
7.2 Īslaicīgās un ilglaicīgās ietekmes.....	50
7.2.1 Īslaicīgās ietekmes.....	50
7.2.2 Ilglaicīgās ietekmes.....	50
7.3 Summārās ietekmes.....	52
8. IETEKMES UZ VIDI SAMAZINĀŠANAS PASĀKUMI.....	53
8.1 Plānojumā noteiktās aizsargjoslas.....	53
8.2 Plānojumā fiksēti ierobežojumi	53
8.2.1 Teritoriju izmantošanas ierobežojumi īpaši aizsargājamās dabas teritorijās	53
8.2.2 Ierobežojumi lauksaimniecības zemju izmantošanai	54
8.2.3 Ierobežojumi meža zemju izmantošanai	54
8.2.4 Ierobežojumi kultūrvēsturiskā mantojuma un ainavu saglabāšanai.....	55
8.2.5 Ierobežojumi ražošanas teritorijās un derīgo izrakteņu ieguves karjeru teritorijās.....	56
8.3 Pašvaldības vides politika un vides aizsardzības normatīvi.....	57
9. PLĀNOŠANAS DOKUMENTU IESPĒJAMO ALTERNATĪVU IZVĒLES PAMATOJUMS	58
10. KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI.....	58
11. PLĀNOŠANAS DOKUMENTU ĪSTENOŠANAS IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS	58
12. VIDES PĀRSKATA IZSTRĀDĒ PIELIETOTIE PAMATPRINCIPI UN METODES	59
13. PLĀNOŠANAS DOKUMENTU ĪSTENOŠANAS MONITORINGS	60
14. VIDES PĀRSKATA KOPSAVILKUMS.....	61
IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN AVOTI.....	64
PIELIKUMI	66

SAĪSINĀJUMI

A	izpērtie derīgo izrakteņu krājumi
A/S	Akciju sabiedrība
B	B kategorijas piesārņojošās darbības atļauja
C	C kategorijas piesārņojošās darbības atļauja
D462 SP	Daugavas baseina ūdenstece (SP – stipri pārveidota)
DUS	degvielas uzpildes stacija
E100	Daugavas baseina ūdenstilpe
ES	Eiropas Savienība
ha	hektāri
ĪADT	īpaši aizsargājama dabas teritorija
IAS	ilgtspējīgas attīstības stratēģija
km	kilometri
km ²	kvadrātkilometri
LAD	lauku atbalsta dienests
LHEI	Latvijas Hidroekoloģijas institūts
LR	Latvijas Republika
LVĢMC	Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs
m v.j.l.	metri virs jūras līmeņa
m ³	kubikmetri
MK	Ministru kabinets
N	novērtētie derīgo izrakteņu krājumi
NAI	notekūdeņu attīrīšanas iekārtas
NATURA 2000	Natura 2000 ir Eiropas Savienības dabas daudzveidības saglabāšanai izveidoto aizsargājamo teritoriju tīkls
NO _x	slāpekļa oksīdi
NP	nacionālais parks
Nr.	numurs
P	potenciālie derīgo izrakteņu krājumi
piem.	piemēram
PM10	cieto putekļveida daļiņu pieļaujamā norma
RSEZ	Rēzeknes speciālā ekonomiskā zona
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SIVN	stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums
t/g	tonnas gadā
tab.	tabula
tūkst.	tūkstotis
TIAN	teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi
u.c.	un citi
ŪO	ūdensobjekts
utt.	un tā tālāk
VAS	Valsts akciju sabiedrība
VIDM	Vides ministrija
VPVB	Vides pārraudzības valsts birojs
VSIA	Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību
VVD	Valsts vides dienests
VVD RDC	Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs
VZD	Valsts zemes dienests
%	procenti

IEVADS

Vides pārskatā tiek izvērtēti divi Rēzeknes novada attīstības plānošanas dokumenti - Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2033 un Rēzeknes novada teritorijas plānojums 2013. - 2024. gadam.

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.157 „Kārtība, kādā veicams stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums” (23.03.2004.), Rēzeknes novada dome 2011.gada 2. maijā un 2012. gada 7.februāra nosūtīja Vides pārraudzības valsts birojam iesniegumus par plānošanas dokumentu izstrādes uzsākšanu.

2011. gada 9. maijā Vides pārraudzības valsts birojs pieņēma lēmumu Nr.26 (09.05.2011.) piemērot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Rēzeknes novada teritorijas plānojumam. 2012. gada 15. februārī pieņēma lēmumu Nr.10 piemērot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2033.

Pamatojoties uz šiem lēmumiem tika sagatavots Vides stāvokļa pārskata (SIVN – stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums) projekts, veiktas nepieciešamās konsultācijas un sabiedrības informēšana, kā arī noorganizētas sabiedriskās apspriedes un sanāksmes likumdošanā noteiktajā kārtībā visos 25 novada pagastos uz Rēzeknes novada domē.

Vides pārskats ir Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2033 un Rēzeknes novada teritorijas plānojuma 2013. - 2024.g. sastāvdaļa. Vides pārskatā tiek analizēta plānošanas dokumentu atbilstība izvirzītajiem nacionālajiem un reģionālajiem vides aizsardzības politikas mērķiem un kritērijiem, pamatnostādnēm un spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī vērtēts vai tiek ņemti vērā institūciju nosacījumi.

Vides pārskats nepieciešams arī plānošanas dokumentiem, kuru ieviešana var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes *NATURA 2000* īpaši aizsargājamās dabas teritorijas.

Rēzeknes novadā atrodas ***NATURA 2000* teritorijas – Rāznas nacionālais parks, dabas parks „Adamovas ezers”, dabas liegums „Lubāna mitrājs” un dabas liegums „Gaiļu kalns”.**

Vides pārskatā izmantoti pašvaldības fotoattēli.

1. INFORMĀCIJA PAR PROJEKTIEM

Plānošanas dokumentu nosaukumi: **Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2033**
Rēzeknes novada teritorijas plānojums 2013. - 2024.g.

Plānošanas dokumenta izstrādātājs: **SIA „Reģionālie projekti”**

<p>Plānošanas dokumenta izstrādē un informācijas iegūšanā iesaistītās institūcijas:</p>	<p>Rēzeknes novada pašvaldība; Audriņu, Bērzgales, Čornajas, Dricānu, Feimaņu, Gaigalavas, Griškānu, Ilzeskalna, Kantinieku, Kaunatas, Lendžu, Lūznavas, Maltas, Mākoņkalna, Nagļu, Naurēnu, Ozolaines, Ozolmuižas, Pušas, Rikavas, Sakstagala, Silmalas, Stoļerovas, Strūžānu un Vērēmu pagasta pārvaldes; Dabas aizsardzības pārvalde; Valsts vides dienesta Rēzeknes vides pārvalde; LAD Austrumlatgales reģionālā lauksaimniecības pārvalde; Valsts iestāde „Latgales plānošanas reģions”; Veselības ministrija Veselības inspekcijas Latgales kontroles nodaļa; Valsts meža dienesta Austrumlatgales reģionālā virsmežniecība; VZD Latgales reģionālā nodaļa; VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”; Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests; Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija; VAS „Latvenergo”; VAS „Latvijas Valsts ceļi”; VAS „Latvijas valsts meži”; A/S „Latvijas gāze”; SIA „Lattelecom”; SIA „Latvijas mobilais telefons”</p>
<p>Institūcijas un organizācijas, kurām jāiesniedz Vides pārskata projekts atzinumu saņemšanai:</p>	<p>VVD Rēzeknes reģionālā vides pārvalde; Dabas aizsardzības pārvalde; Veselības inspekcijas atbilstošā institūcija; Latgales plānošanas reģiona administrācija</p>

1.1. Rēzeknes novada attīstības plānošanas dokumentu mērķi, īss satura izklāsts un saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

1.1.1 Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2033

Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2033 izstrādāta pamatojoties uz 2012. gada 2. februāra Rēzeknes novada domes sēdes lēmumu (Nr.3, 119§).

Ilgspējīgas attīstības stratēģijas mērķis: veicināt Rēzeknes novada teritorijas ilgtspējīgu un līdzsvarotu attīstību ilgtermiņā.

Ilgspējīgas attīstības stratēģijas izstrādes uzdevumi:

- definēt Rēzeknes novada teritorijas attīstības ilgtermiņa stratēģiskos virzienus (prioritātes), mērķus un telpiskās attīstības perspektīvu;
- noteikt Rēzeknes novada teritorijas attīstības pasākumu kopumu ilgtermiņa prioritāšu īstenošanai;
- nodrošināt sabiedrības pārstāvju līdzdalību ilgtspējīgas attīstības stratēģijas izstrādē, iesaistot iedzīvotājus darba grupās un sabiedriskajās apspriedēs, atbilstoši 2009.g. 25. augusta MK noteikumos „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā” noteiktajam.

Ilgspējīgās attīstības stratēģija ietver šādas sadaļas:

- īss pašreizējās situācijas raksturojums - vizītkarte „Rēzeknes novads 2012”;
- Rēzeknes novada ilgtermiņa attīstības redzējums - *VĪZIJA 2033 „RĒZEKNES NOVADS – LATGALISKĀS KULTŪRAS IDENTITĀTES CENTRS LATVIJĀ UN PASAULĒ, STARP LATVIJAS LIELĀKAJIEM EZERIEM, AR MŪSDIENĪGU RAŽOŠANU, DZĪVĀM TRADĪCIJĀM LAUKU SĒTĀ, UN AKTĪVU, VESELĪGU DZĪVES UN ATPŪTAS VIDĪ”*;
- stratēģiskie mērķi – I „*RADOŠS UN IZGLĪTOTS CILVĒKS*”, II „*ATTĪSTĪTA KONKURĒTSPĒJĪGA UZŅĒMĒJDARBĪBA*”, III „*SAKĀRTOTA UN PIEVILCĪGA DZĪVES VIDE*”, ilgtermiņa prioritātes - IP1 „*PIEEJAMA KVALITATĪVA VISPĀRĒJĀ, INTEREŠU UN MŪŽIZGLĪTĪBA*”, IP2 „*ATTĪSTĪTA DAUDZVEIDĪGA UN STABILA UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIDE*”, IP3 „*CIEMU UN CITU URBĀNO VIETU ATTĪSTĪBA*”, ekonomiskā specializācija Latgales reģionā, Latvijā, Eiropā un pasaulē un novada funkcionālās saites;
- telpiskās attīstības perspektīva – nozīmīgākās funkcionālās telpas un telpiskās struktūras - „*DINAMISKĀ TELPA*” - RAŽOŠANAS UN LOĢISTIKAS ATTĪSTĪBAS TERITORIJAS, „*ATPŪTAS TELPA*” TŪRISMA UN REKREĀCIJAS ATTĪSTĪBAS TERITORIJAS, ZĪVSAIMNIECĪBAS ATBALSTA TERITORIJAS, „*ORANŽĀ TELPA*” - LAUKSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS TERITORIJAS; „*ZALĀ TELPA*” - MEŽSAIMNIECĪBAS ATTĪSTĪBAS TERITORIJAS; „*BRŪNĀ TELPA*” - DERĪGO IZRAKTEŅU IEGUVES TERITORIJAS; „*PELĒKĀ TELPA*” - ĪPAŠAS PLĀNOŠANAS TERITORIJAS; „*ĒLASTĪGĀ TELPA*” - LAUKU TERITORIJAS AR MOZĀIKVEIDA IZMANTOŠANU, vēlamās telpisko struktūru ilgtermiņa izmaiņas, apdzīvojuma struktūra un pakalpojumu klāsts, galvenie transporta koridori un inženierkomunikācijas, īpašo teritoriju telpiskās struktūras elementi;
- IAS ieviešanas uzraudzība.

1.1.2 Rēzeknes novada teritorijas plānojums 2013. - 2024.g.

Rēzeknes novada teritorijas plānojums 2013. - 2024.g. izstrādāts pamatojoties uz 2011. gada 20. janvāra Rēzeknes novada domes apstiprināto lēmumu (prot. Nr. 3) un Darba uzdevumu Rēzeknes novada Teritorijas plānojuma izstrādei.

Teritorijas plānojuma izstrādes mērķi:

- izstrādāt teritorijas plānojumu Rēzeknes novada teritorijai ar ilgtermiņa perspektīvu uz 12 gadiem;
- nostiprināt tiesisko pamatu Rēzeknes novada teritorijas līdzsvarotai un ilgtspējīgai attīstībai, kā arī nodrošināt pieņemto lēmumu pēctecību teritorijas plānošanas jomā;

- nodrošināt vienlīdzīgus nosacījumus zemju īpašniekiem Rēzeknes novada zemju un dabas resursu izmantošanā, būvniecībā un investīciju piesaistē.

Vides pārskatā tiek pievērsta papildus uzmanība tam, kā šie mērķi tiek sabalansēti ar vides (ūdeņi, bioloģiskā daudzveidība, īpaši aizsargājamās teritorijas (ĪADT), gaisa kvalitāte, iedzīvotāju vides kvalitāte) saglabāšanu un uzlabošanu.

DARBA UZDEVUMS Rēzeknes novada teritorijas plānojumam ietver sekojošus izstrādes uzdevumus:

- izstrādāt Rēzeknes novada teritorijas plānojumu atbilstoši LR MK 2009. gada 6. oktobra noteikumiem Nr. 1148 „Vietējās pašvaldības teritorijas plānošanas noteikumi” un Teritorijas plānošanas likumam;
- izvērtēt Rēzeknes novadu pagastu teritoriju attīstības potenciālu un noteikt tā izmantošanai nepieciešamās prasības un ierobežojumus, radot labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei;
- noteikt teritorijas attīstības priekšnoteikumus ar ilgtermiņa perspektīvu uz 12 gadiem;
- noteikt Rēzeknes novada teritorijas ilgtspējīgas un līdzsvarotas attīstības mērķus un virzienus.

Rēzeknes novada teritorijas plānojums ir izstrādāts laika posmam līdz 2024. gadam. Plānošanas dokumentu veido rakstiskā daļa un grafiskā daļa, kopā - četri atsevišķi sējumi.

Rēzeknes novada teritorijas plānojuma dokumenti¹:

I PASKAIDROJUMA RAKSTS	<ul style="list-style-type: none"> • Telpiskās attīstības pamatnostādnes; • Teritorijas pašreizējā izmantošana un attīstības priekšnoteikumi; • Teritorijas plānojuma risinājumu apraksts un pamatojums.
II GRAFISKĀ DAĻA mērogā 1 : 10 000	<ul style="list-style-type: none"> • Rēzeknes novada topogrāfiskā karte; • Rēzeknes novada teritorijas pašreizējā izmantošana; • Rēzeknes novada teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana un aizsargjoslas.
III TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI	<ul style="list-style-type: none"> • Vispārīgie noteikumi teritorijas izmantošanai un apbūvei; • Noteikumi izmantošanai un apbūvei atsevišķiem izmantošanas veidiem ciemos un lauku teritorijā.
IV PĀRSKATS PAR TERITORIJAS PLĀNOJUMA IZSTRĀDI	<ul style="list-style-type: none"> • Lēmumi par teritorijas plānojuma izstrādi, darba uzdevums teritorijas plānojuma izstrādei; • Institūciju sniegtā informācija, nosacījumi un atzinumi, sabiedrisko apspriešanu materiāli; • Citi dokumenti un informācija.

1.2 Saistība ar citiem plānošanas dokumentiem

Izstrādājot Rēzeknes novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentus tika ņemti vērā nacionālie tiesību akti un citi saistošie normatīvie akti, institūciju nosacījumi un priekšlikumi. Vides pārskatā tiek vērtētas arī NATURA 2000 teritorijas, kas atrodas Rēzeknes novadā, vispārējās izveidošanas un aizsardzības prasības, kas izriet no īpaši aizsargājamo teritoriju normatīvajiem aktiem, Rāznas nacionālā parka dabas aizsardzības plāns 2009. – 2019., MK noteikumi Nr. 447 „Rāznas nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (26.06.2007.),

¹ Ciemu teritoriju kartes izstrādātas ar mēroga precizitāti 1: 10 000, karšu izdrukas - M 1: 5 000

dabas lieguma „Lubāna mitrājs” MK noteikumi Nr. 135 "Lubāna mitrājs" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi (02.10.2009.), dabas parka „Adamovas ezers” dabas aizsardzības plāns, kā arī kontekstā ar Rēzeknes novada attīstības mērķiem, plāniem un teritorijas zonējumu.

Izstrādes gaitā ievēroti visi līdz šim brīdim apstiprinātie augstāku līmeņu plānošanas dokumenti, t. i. Latgales stratēģija 2030 un Latgales plānošanas reģiona teritorijas plānojums 2006. - 2026.g., pašvaldības konceptuālie dokumenti, kā arī kaimiņu pašvaldību attīstības plānošanas dokumenti.

2. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA

2.1 Izmantotā informācija

Vides pārskata izstrādē tika izmantoti vairāki elektroniski pieejami informācijas avoti, datu bāzes, kā arī dažādi publicēti materiāli, valsts institūciju publiskie pārskati, sniegtie nosacījumi, pašvaldības attīstības plāni un pārskati.

Pārskata sagatavošanas laikā notika konsultācijas ar Rēzeknes novada pašvaldību, novada pagastu pārvaldes speciālistiem, kā arī tika veikta novada teritorijas apsekošana dabā.

1. tabula. Svarīgāko informācijas avotu saraksts

DATU AVOTS	DATU NOSAUKUMS	INFORMĀCIJAS SATURS
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Datu bāze - Īpaši aizsargājamās teritorijas dabas	Ziņas par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Emisijas gaisā (2-Gaiss)	Valsts statistikas pārskats „Nr.2-Gaiss” (2002.-2008.gads).
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Atkritumi (3-A) (Valsts statistikas pārskats Nr.3-A no 2002.gada)	Dati par bīstamajiem, sadzīves atkritumiem.
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Ūdens lietošana un emisijas ūdenī (Nr. „2 - Ūdens” 2008...)	Organizācijas, kuras atskaitās ar formu "Nr2-Ūdens"
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs	Informācija par piesārņotām un potenciāli piesārņotām teritorijām.
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns 2009. – 2015. gadam	Informācija par Daugavas baseina apgabalā esošajiem ūdensobjektiem, to apsaimniekošanu.
Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija	Kultūras pieminekļu saraksts	Kultūras pieminekļu saraksts.
AS „Latvijas valsts meži”	Mežsaimniecības rīcībā esošā informācija	Dati par mežu resursiem.
Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs	Būvmateriālu izejvielu atradnes	Dati par derīgo izrakteņu atradnēm
Dabas aizsardzības pārvalde	www.daba.gov.lv	Dati par īpaši aizsargājamām teritorijām.
Vides pārraudzības valsts biroja mājas lapa	www.vpvb.gov.lv	Dati par atļaujām, informācija par procedūru, indikatoru saraksts, informācija pašvaldībām.

2.2 Iesaistītās institūcijas

Vides pārskata sagatavošanas nepieciešamību nosaka Eiropas Savienības (ES) un Latvijas Republikas nacionālie normatīvie akti.

- 1) Eiropas Savienībā: Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2001/42/EK (27.06.2001.) par noteiktu plānu un programmu ietekmi uz vidi novērtējums.
- 2) Latvijā: - likums „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (13.11.1998.);
- MK noteikumi Nr.157 „Kārība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (23.03.2004.).

Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas, teritorijas plānojuma un Vides pārskata izstrādē iesaistītas vairākas institūcijas, kuras sniegušas nosacījumus arī teritorijas plānojumam:

- Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs;
- Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija;
- Valsts meža dienesta Austrumlatgales reģionālā virsmežniecība;
- VVD Rēzeknes reģionālā vides pārvalde;
- Veselības ministrija Veselības inspekcijas Latgales kontroles nodaļa;
- LAD Austrumlatgales reģionālā lauksaimniecības pārvalde;
- Latgales plānošanas reģions;
- u.c. institūcijas.

2.3 Sabiedrības līdzdalība

Vides pārskata sagatavošanas procedūras principus nosaka 2004. gada 23. marta MK noteikumi Nr.157 "Kārība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums".

Sagatavojot Vides pārskata projektu, ņemti vērā Vides pārraudzības valsts biroja ieteikumi un plānošanas dokumentu izstrādes stadijā saņemtie valsts institūciju nosacījumi, fizisko un juridisko personu iesniegumi/priekšlikumi, kā arī informācija no institūcijām, ar kurām notika konsultācijas.

Sagatavoto plānošanas dokumentu 1. redakcijas materiāls un Vides pārskata projekts tiks nodots sabiedriskai apspriešanai, materiāli tiks izstādīti Rēzeknes novada pašvaldības ēkā, Atbrīvošanas alejā 95, Rēzeknes pilsētā, darba dienās pašvaldības darba laikā un ievietoti arī Internetā – pašvaldības mājas lapā www.rezeknesnovads.lv un teritorijas plānojuma un Vides pārskata izstrādātāju mājas lapā: www.rp.lv.

Priekšlikumus par izstrādāto Vides pārskatu būs iespējams iesniegt rakstveidā Rēzeknes novada domē, novada pagastu pārvaldēs vai sūfīt pa pastu, adresējot Rēzeknes novada pašvaldībai, Atbrīvošanas aleja 95, Rēzekne, LV-4601.

Priekšlikumus par izstrādāto Vides pārskatu varēs iesniegt arī SIA „Reģionālie projekti”, Rūpniecības ielā 32b – 502, Rīgā, LV – 1045 vai sūfīt pa e-pastu birojs@rp.lv.

Sludinājuma teksts par sabiedrisko apspriešanu tiks nosūtīts elektroniskā veidā arī Vides pārraudzības valsts birojam.

Sagatavotais Vides pārskata projekts tiks nodots izskatīšanai un atzinuma saņemšanai Vides pārraudzības valsts biroja norādītajām institūcijām: VVD Rēzeknes reģionālajai vides pārvaldei, Dabas aizsardzības pārvaldei, Veselības inspekcijas Latgales kontroles nodaļai, Latgales plānošanas reģiona administrācijai.

Pēc atzinumu saņemšanas Vides pārskata projekts tiks papildināts un precizēts atbilstoši institūciju sniegtajiem atziniem un iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā izvērtēšanai un atzinuma sniegšanai.

2.4 Sabiedrības informēšana

Pēc plānošanas dokumentu pieņemšanas (kā pašvaldības saistošos noteikumus) pašvaldībai 14 dienu laikā ir jāinformē iedzīvotāji, institūcijas par to, kā tika ņemti vērā Vides pārskatā iestrādātie ieteikumi.

Paziņojumam jābūt brīvi pieejamam pašvaldībā (pie ziņojuma dēļa), arī mājas lapā *Internetā*.

Plašāka informācija par to, kas jāiekļauj paziņojumā ir Vides pārskata *Pielikumā Nr. 4*, kā arī Vides pārraudzības valsts biroja mājas lapā www.vpvb.gov.lv.

3. ESOŠĀ VIDES STĀVOKĻA APRAKSTS UN IESPĒJAMĀS IZMAIŅAS, JA PLĀNOŠANAS DOKUMENTS NETIKTU ĪSTENOTS

3.1 Dabas resursi

Rēzeknes novads aizņem 2524 km² lielu teritoriju, no tās 32% aizņem meži, 8% ūdens un 5% purvi. Galvenokārt sastopamie **mežu** tipi novadā – damaksnis, vēris, sils, mētrājs. Valdošās koku sugas mežos ir priede, egļe, bērzs, apse, baltalksnis un melnalksnis.

Rēzeknes novada teritorijas lielākā daļa atrodas **Latgales augstienē**, rietumu daļa iestiepjas **Vidusdaugavas zemienē** un **Lubāna līdzenumā**, bet ziemeļos nedaudz iestiepjas **Ziemeļlatgales pacēlumā**. Augstākie pauguri novadā ir Lielais Liepu kalns (289,3 m v. j. l.), Dzerkaļu kalns (286,3 m v. j. l.) un Dubuļu kalns (273,8 m v. j. l.). Latgales augstienē ledāja ietekmē veidojušās ieplakas starp pauguriem un grēdām, līdz ar to šeit sastopams liels skaits ezeru un gleznainas dabas ainavas. Zemākā vieta novadā ir Lubāna līdzenumus, kurā izveidojušies lieli purvu masīvi.

Novads ietilpst **Austrumlatvijas pauguraino augstieņu augšņu** rajonā, kur augsnes sega veido sarežģītu mozaikveida kompleksu. Izplatīta galvenokārt erodētā podzolaugsne reljefa pacēlumos un velēnu glejaugsne, zemākās vietās, ieplakās purva kūdraugsne. Ziemeļaustrumos sastopamas purvu kūdraugsnes, velēnu glejaugsnes un velēnpodzola glejaugsnes. Novada centrālajā daļā reljefa pacēlumos sastopamas tipiskas podzola augsnes un ieplakās kūdrainā podzolētā glejaugsne, kā arī velēnu podzolaugsne un pseidoglejotā augsne.

Rēzeknes novads ir bagāts ar **purvu teritorijām**, purvi aizņem 13296,3 ha lielas platības jeb 5% no novada teritorijas. Lielākie purvi Rēzeknes novadā ir Salas purvs (3862 ha), Lubāna un Sūļagala (2899 ha), un Veczosnas purvs (960 ha). Vairāki purvi ir iekļauti īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, dabas liegumā „Lubāna mitrājs” – Ēdiņu purvs, Lagažu – Šņitkas purvs, Lubānaun Sūļagala purvs, Salas purvs.

Galvenie **zemes dzīļu resursi** novadā ir smilts, grants, māls, dolomīts, kūdra un sapropelis. Rēzeknes novadā lielākā un izpētītākā dolomīta atradne ir „Pērtņieki”, kopējā izpētītā platība 105,7 ha un konstatēti A kategorijas krājumi 14159,69 tūkst./m³, N kategorijas krājumi 30416,00 tūkst./m³. Nautrēnu pagasta teritorijā iestiepjas Ruskulova dolomīta atradnes, kuru P kategorijas krājumi 715 000 m³. Māla atradnes novadā koncentrējas lielākoties ziemeļu daļā. Ķieģeļu ražošanai derīgu mālu potenciālie resursi ir Vuseru perspektīvajā laukumā, P kategorijas krājumi 12000 tūkst./m³. Smilts – grants krājumi novadā ir ievērojami lieli. Lielākās grants - smilts un smilts atradnes – Maltečkas, Vīraudas smilts, Sakārņi, Lipušķi un Ismeri. Izmantotas tiek Jaunružinas, Griškānu, Zarečeje u.c. atradnes. Maltas pagastā atrodas viena no lielākajām pērtītajām silikātsmilšu atradnēm Latgalē - valsts nozīmes atradne “Griščati”, kura pašlaik netiek izmantota. Saldūdens kaļķieža atradnes novadā ir 11, lielākā no tām Rāznas – Zosnas, A krājumi 523,32 m³. Atradņu krājumi ir nelieli, tāpēc izmantojami tikai vietējām vajadzībām. Kūdras atradnes galvenokārt koncentrējas novada ziemeļu un rietumu daļā. Kopumā novadā ir ~ 198 atradnes. Lielākās atradnes ir - Salas (4838 ha), Sūļagala (3097,7 ha), Žagatu - Škuškavas (citos avotos Žagatu – Škušnovas) (1442 ha), Černostjes (159 ha), Losu (592 ha) u.c. Sapropēja krājumi Rēzeknes novadā sastopami galvenokārt ezeros, kopumā novadā ir 97 atradnes. Lielākie potenciālie sapropēja krājumi ir Losu ezerā 16200 tūkst./m³, Tiskādu ezerā 5100 tūkst./m³ un Rāznas ezerā 4915 tūkst./m³.

Rēzeknes novada **ūdensteces** un **ūdenstilpes** ietilpst Daugavas baseina apgabalā. Novada teritorijā ir aptuveni 220 ūdenstilpes un 33 ūdensteces. Vidējais ezerainums novadā ir 4,9%, te atrodas vieni no lielākajiem Latvijas ezeriem - Lubāna ezers (82,0 km²) un Rāznas ezers (57,6 km²). Lielākās upes novadā ir Rēzekne (116 km), Malta (105 km) un Iča (68 km). Publiskie ezeri novadā kopumā ir 16, zvejas tiesības valstij pieder arī 15 novada ezeros. Rēzeknes upe visā tās garumā ir publiskā upe. Novadā atrodas 68 valsts nozīmes ūdensnotekas, to kopējais garums 791,71 km, no tiem regulēti ir 595,12 km.

3.2 Atmosfēras gaisa kvalitāte

3.2.1 Stacionāro avotu emisijas

Rēzeknes novadā saskaņā ar Valsts statistikas pārskatu „Nr.2 – Gaiss” 2010. gadā atskaitījušās 20 organizācijas, kuras veic piesārņojošas darbības (*skatīt 1. pielikumu*). No tām 14 organizācijām izsniegtas B kategorijas atļaujas un piecām C kategorijas atļaujas piesārņojošo darbību veikšanai.

Atļaujas organizācijām piesārņojošām darbībām tiek izsniegtas LR likumdošanā noteiktajā kārtībā, ko nosaka likums „Par piesārņojumu” ar grozījumiem (15.03.2001.), MK noteikumi Nr.1082 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai” (30.11.2010.).

Rēzeknes novadā galvenokārt atmosfēras piesārņojums rodas no organizāciju katlu mājām un ražošanas iekārtām, kā arī novadā esošajām degvielas uzpildes stacijām. 2010. gadā saskaņā ar Valsts statistikas pārskatu „Nr.2 – Gaiss” sniegtajiem datiem, vielu piesārņojuma koncentrācijas lielākajā daļā organizāciju nepārsniedz gaisa kvalitātes normatīvus un emisiju limitus.

Viens no stacionārajiem emisijas avotiem Rēzeknes novadā ir arī autoceļi, kas piesārņo atmosfēru ar putekļiem. Lielākā daļa autoceļu novadā ir ar grants segumu, asfaltēti ir valsts galvenie ceļi un daļa reģionālie un vietējie autoceļi, kā arī pašvaldības ceļi, bet tie sastāda tikai 15 % no kopējā autoceļu seguma, grants seguma autoceļi novadā sastāda 65%, bet bez seguma ir 20% autoceļu. Viens no svarīgākajiem uzdevumiem novadā būtu arī autoceļu kvalitātes uzlabošana, kas veicinātu gan gaisa kvalitātes (no piesārņojuma ar putekļiem), gan braukšanas apstākļu uzlabošanu novadā.

3.2.2 Mobilo avotu emisijas

Rēzeknes novadu šķērso valsts galvenie autoceļi, uz kuriem ir augsta satiksmes intensitāte, 2010. gadā vidēji diennaktī kopējā satiksmes intensitāte bija vairāk kā 2500 auto diennaktī², kas norāda uz to, ka piesārņojums no mobilo avotu emisijām novada teritorijās, kuras šķērso valsts galvenie autoceļi ir augsts. Novadu šķērso vairāki reģionālās nozīmes autoceļi un vietējās nozīmes autoceļi, kuru satiksmes intensitāte nav salīdzinoši augsta līdz ar to var uzskatīt, ka piesārņojuma apjoms no mobilo avotu emisijām ir neliels. Bet lielākoties šiem autoceļiem ir grants segums, kas veicina gaisa piesārņojumu ar putekļiem.

2. tabula. Transportlīdzekļu sadalījums Rēzeknes novadā³

	Vieglie	Kravas	Autobusi	Piekabes, puspiekabes	Motocikli, trīcikli	Kvadricikli	Mopēdi	Kopā
01.01.2011.	7572	822	76	648	149	8	223	9498
01.01.2010.	11166	1589	132	843	566	201	8	14505

² Satiksmes intensitāte, www.lvceli.lv.

³ Transportlīdzekļu sadalījums novados un pilsētās, www.csdd.lv.

Secinājumi un ieteikumi

1. Saskaņā ar pieejamajiem datiem vielu piesārņojuma koncentrācijas no stacionārajiem avotiem nepārsniedz gaisa kvalitātes normatīvus un emisiju limitus.
2. Rēzeknes novadā jāveic stacionāro piesārņotāju stingri kontroles pasākumi, lai nepieļautu uzņēmumiem izsniegto A, B un C piesārņojošās darbības atļaujās norādīto emisiju limitu pārsniegšanu.
3. Nozīmīgākie stacionārie gaisa piesārņojošo emisiju avoti ir katlumājas un ražošanas uzņēmumi, mobilie - autotransports.
4. Trūkst informācijas par iespējamo piesārņojuma apjomu no mobilajiem avotiem novadā, bet tā kā novada teritoriju šķērso autoceļi arī ar augstu satiksmes intensitāti, iespējams, ka piesārņojuma apjoms ir salīdzinoši augsts.
5. Svarīgi ir uzlabot esošo autoceļu kvalitāti, palielināt ar asfaltu (melno) segumu klāto autoceļu km skaitu, lai mazinātu putekļu piesārņojumu un uzlabotu pārvietošanās drošību pa šiem ceļiem.
6. **IAS** atbalsta atmosfēras gaisa kvalitātes paaugstināšanu un emisiju samazināšanu no stacionārajiem un mobilajiem emisiju avotiem, „zaļo enerģiju” - alternatīvos energoapgādes veidu un videi draudzīgu tehnoloģiju attīstību, izmantojot vietējos atjaunojamus energoresursus (koksnes atkritumi, salmi, biogāzes, zemes/ūdens siltumsūkņi u.c.), kā arī videi draudzīgu transporta veidu attīstību (dzelzceļa satiksme, sabiedriskais transports, velotransports, elektromobīli, ūdenstransports un kājāmgājēji) un ceļu kvalitātes (tajā skaitā ceļu km ar melno segumu) paaugstināšanu.
7. **IAS** iekļautas vadlīnijas satiksmes infrastruktūras attīstībai un plānošanai, nosakot, ka jaunveidojamā apbūve jāplāno tādā attālumā no ceļiem un dzelzceļa, kas neprasa papildus pasākumus aizsardzībai pret transporta radīto troksni, izplūdes gāzēm un citu negatīvo atmosfēras gaisa piesārņojuma ietekmi. Jāveic trokšņa un cita veida piesārņojuma ierobežošanas pasākumi (trokšņu slāpējošo sienu izbūve utml.) gar perspektīvajām automaģistrālēm (autoceļa A12 perspektīvo posmu Rēzekne – Ludza, „Dienvidu apeju” - Rēzeknes apvedceļu, vietās ar būtisku ietekmi uz cilvēku dzīves kvalitāti dzīvojamās (tajā skaitā viensētu) un publiskās apbūves teritorijās.
8. **IAS** iekļautas vadlīnijas inženierkomunikāciju infrastruktūras, industriālo zonu attīstībai un plānošanai, nosakot, ka jāpaaugstina siltumapgādes sistēmas kvalitāte, modernu un videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešanas un izmantošanas ražošanas procesā.
9. **Teritorijas plānojuma TIAN** iekļauts virkne nosacījumu atmosfēras gaisa kvalitātes saglabāšanai un uzlabošanai, tajā skaitā:
 - lokālplānojumā, detālplānojumā vai būvprojektā jāparedz pasākumi apkārtējo teritoriju aizsardzībai pret trokšņiem, smakām un cita veida piesārņojumu - prettrokšņa sienas, aizsargstādījumi u.tml. Prettrokšņa sienas, nepieciešamības gadījumā, ierīko gar „Rūpniecības apbūves teritorijām (R)” un „Tehniskās apbūves teritorijām (Ta), kā arī gar satiksmes maģistrālēm blīvi apdzīvotajās vietās;
 - gar perspektīvo augstas satiksmes automaģistrāli (autoceļa A12 perspektīvais posms Rēzekne - Ludza), nepieciešama trokšņu slāpējošo sienu izbūve, izņemot mežu teritorijās;
 - daudzdzīvokļu ēkas, kas pieslēgtas centralizētajai siltumapgādes sistēmai, var atslēgt no šīs sistēmas, tikai pie nosacījuma, ja tiek izveidota vienota lokālā ēkas

siltumapgādes sistēma, nepieļaujot individuālu atsevišķu dzīvokļu atslēgšanos no kopējās apkures sistēmas;

- izvietojot koģenerācijas stacijas lauku teritorijā, tiešā ciemu vai Rēzeknes pilsētas, vai citu urbāno vietu tuvumā, jāņem vērā valdošo vēju virzieni un to novietne ir jāaskaņo ar **Pašvaldību**. Ja koģenerācijas stacijas tehnoloģiskās darbības rezultātā rodas spēcīgas smakas, minimālais attālums no ciemu vai Rēzeknes pilsētas robežas, vai citām urbānām vietām - 3 km.
-

3.3 Virszemes ūdeņu kvalitāte

3.3.1 Ūdensteces un ūdenstilpes

Rēzeknes novads ir bagāts ar virszemes ūdeņiem, novadā ir vairāk nekā 220 ezeri un tā teritoriju šķērso pāri par 30 ūdenstecēm. Visi virszemes ūdeņi Rēzeknes novadā ietilpst Daugavas sateces baseinā. Novadā atrodas vieni no lielākajiem ezeriem Latvijā – Rāznas un Lubāna ezers. Šie ezeri ir nozīmīgi rekreācijas un zivsaimniecības jomās Latvijā. Rēzeknes novadā atrodas 16 publiskie ezeri un 15 ezeri, kuros zvejas tiesības pieder valstij (*skatīt 3. tab.*). Publiskā upe visā tās garumā ir Rēzeknes upe.

3. tabula. Publiskie ezeri un ezeri, kuros zvejas tiesības pieder valstij.⁴

Ezera nosaukums	Atrašanās vieta	Platība (ha)
PUBLISKIE EZERI		
Černostes ezers	Maltas pag.	213,3
Dzilūta ezers	Stoļerovas pag.	33,1
Feimaņu ezers (daļa Preiļu nov.)	Feimaņu pag.	625,7
Idzipoles ezers (daļa Ludzas nov.)	Kaunatas pag.	48
Ismeru—Žogotu ezers	Čornajas pag.	147
Kaunatas ezers	Kaunatas pag.	54,5
Lubāna ezers (daļa Madonas nov.)	Nagļu pag., Gaigalavas pag.	8210
Meirānu ezers	Bērzgales pag.	114,7
Pušas ezers	Pušas pag.	241,4
Rāznas ezers (Rēznas ezers)	Kaunatas pag., Čornajas pag., Mākoņkalna pag.	5756,4
Rušona ezers (Cīruļu ezers) (daļa Rēzeknes nov., Preiļu nov.)	Feimaņu pag.	2373
Salāja ezers (Lakstīgalu ezers, Solovju ezers)	Mākoņkalna pag.	174,7
Tiskādu ezers (Ciskada ezers)	Silmalas pag.	179,5
Viraudas ezers	Lendžu pag.	95,4
Virtūkšņa ezers (Vertūkšņas ezers)	Lūznavas pag.	52,8
Zosnas ezers	Lūznavas pag.	156,5
EZERI, KUIROS ZVEJAS TIESĪBAS PIEDER VALSTIJ		
Adamovas ezers	Vērēmu pag.	186
Blīzas ezers	Griškānu pag.	140,1
Ilzas ezers	Mākoņkalna pag.	40
Ismeru ezers (Žagatu ezers)	Čornajas pag.	147
Kaugaru ezers	Mākoņkalna pag.	52
Labvārža ezers (Salatu ezers, Sološu ezers)	Lendžu pag.	66,2
Lielais Kūriņu ezers (Lielais Kiuriņa ezers)	Gaigalavas pag.	65,8
Micānu ezers	Bērzgales pag.	142,8
Pārtavas ezers	Kaunatas pag.	83,4
Sedzera ezers (Zeltiņu ezers)	Lendžu pag.	57,7
Sološnieku ezers (Salošu ezers)	Dricānu pag.	81,2
Stiebrāja ezers	Mākoņkalna pag.	45,1
Svētavas ezers (Svātavas ezers)	Pušas pag.	133,3
Umaņu ezers	Pušas pag.	56,5
Viraudas ezers	Mākoņkalna pag.	124,1

Novada teritorijā ir 68 valsts nozīmes ūdensnotekas, kuru kopējais garums ir 791,71 km un regulēto posmu garums 595,12 km. Valsts nozīmes hidrotehniskās būves ir sešas – Krēslītes polderu dambis, Rēzeknes upes kreisā krasta dambis, Maltas – Rēzeknes pārrakuma dambis, Lubāna ezera dienvidaustrumu dambis, Lubāna ezera ziemeļu dambis, zemteka „Mazā Rēzeknīte”. Tuvāko piecu gadu laikā paredzēts veikt rekonstrukciju regulētajos posmos Geikinu strautam, Teresīne,

⁴ Civillikums. Pielikumi, I PIELIKUMS (1102.pantam), Publisko ezeru un upju saraksts. (Redakcija uz 01.02.2011.)

Liska, Rēzeknes upe un rekonstruēt Krēslītes poldera dambi un Lubāna ezera dienvidaustrumu dambi.⁵

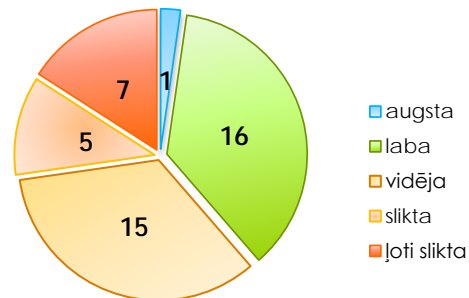
Rēzeknes novadā atrodas vairāki prioritārie zivju ūdeņi:

- karpveidīgo zivju ūdeņi (Aiviekste, Malta, Rēzekne, Feimaņu ezers, Lubāna ezers, Rušona ezers);
- lašveidīgo zivju ūdeņi (Rāznas un Zosnas ezeri)⁶.

Prioritārajos zivju ūdeņos ir jānodrošina ūdens aizsardzība un ūdens kvalitātes uzlabošanās, lai nodrošinātu lašu, taimiņu, strauta foreļu, alatu, siģu, karpu, līdaku, asaru un zušu populācijām labvēlīgus dzīves apstākļus.

2010. gada virszemes ūdensobjektu provizoriskā ekoloģiskā kvalitāte Rēzeknes novadā pētītajos virszemes ūdensobjektos laba bija Rēzeknes upē 4 km augšpus Rēzeknes pilsētai, vidēja Rāznas ezera vidusdaļā, slikta Lubāna ezera vidusdaļā un ļoti slikta Feimankas upē un Feimaņu ezerā.⁷

2009. gadā Daugavas apsaimniekošanas plānā ietvertu ūdensobjektu kvalitāte kā augsta tika novērtēta tikai Meirānu kanālā, laba 16 ūdensobjektos, vidēja 15 ūdensobjektos, slikta piecos un ļoti slikta kvalitāte tika konstatēta septiņos ūdensobjektos Rēzeknes novadā (skatīt 2. pielikumu).

1. attēls. Ekoloģiskā kvalitāte 2009. gadā ūdensobjektos⁸

Līdz 2015. gadam vairākiem ūdensobjektiem Rēzeknes novadā pastāv risks nesasniegt Daugavas apsaimniekošanas plānā norādītos ekoloģiskās kvalitātes mērķus. Risks pastāv Rēzeknes upei (D462 SP, D463) posmā no Sūļupes līdz Lubāna ezeram, no Taudejāņu strauta līdz Sūļupei, Feimankas upei (D480 SP) no iztekas līdz ietekai Dubnā. Risku rada Rēzeknes upes augštecē esošo ūdensobjektu ietekme un punktveida piesārņojums, Feimankas upei risku rada izklīdētais piesārņojums. No Rēzeknes novada ezeriem risks pastāv Lubāna ezeram, kura ekoloģisko stāvokli ietekmē Rēzeknes upes pienestie piesārņotie ūdeņi, Tiskādu, Vertukšņas, Bižas, Križutu, Pārtavas, Ismeru-Žogotu, Feimaņu, Rušona un Černostes ezeriem, kurus ietekmē izklīdētais un punktveida piesārņojums⁹.

Lai risinātu Rāznas ezera ūdenslīmeņa regulēšanu un citus ezera apsaimniekošanas jautājumus, šobrīd tiek izstrādāti Rāznas ezera ekspluatācijas noteikumi.

3.3.2. Daugavas sateces baseina apgabals

Daugavas baseina apgabala platība ir 27062 km², Daugava ir viena no desmit lielākajām Baltijas jūras upēm, kura šķērso Baltkrievijas, Krievijas un Latvijas valsts teritorijas.

Daugavas baseina klimatu ietekmē paugurainais reljefs un valdošo vēju virziens. Nokrišņu sadalījums ir nevienmērīgs baseina apgabalā, krietni lielāks nokrišņu daudzums ir apgabala rietumu daļa, bet Aiviekstes baseinā Lubāna zemienē nokrišņu daudzums samazinās līdz 600 -

⁵ VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Latgales reģiona meliorācijas nodaļas informācija.

⁶ MK noteikumi Nr. 118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” (12.03.2002.).

⁷ LVĢMC „Ziņojums par virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzību 2010. gadā”, 2011., Rīga.

⁸ LVĢMC „Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns”, 2009.

⁹ MK noteikumi Nr. 418 „Noteikumi par riska ūdensobjektiem” (31.05.2011.)

650 mm gadā, bet tālāk uz austrumiem – Latgales augstienē palielinās līdz 750 mm. Latgales augstienē upju vidējais noteces slānis Daugavas baseinā ir 230 m.

Upju baseinu noteces plūdu apdraudējums skar Rēzeknes novadā esošās upes – Maltas, Rēzeknes, Ičas un Meirānu kanālu. Plūdu draudi Lubāna zemienē galvenokārt saistās ar pavasara palu maksimālo pieteci, kas vairāk nekā trīs reizes pārsniedz Aiviekstes caurvades spēju. Līdzēnais reljefs pastiprina lielos pavasara palus un zemiene applūst līdz pat 70000 ha lielā teritorijā. Lubāna zemienē ir veikti apjomīgi pretplūdu aizsardzības pasākumi.

Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plānā iekļauti 44 ūdensobjekti (*skatīt 5. pielikumu*), kas atrodas Rēzeknes novada teritorijā, no tiem 13 upes, to posmi un 31 ezers. Rēzeknes novada teritorija atrodas virs D8 pazemes ūdensobjekta.

Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāna mērķis ir sasniegt labu ekoloģisko kvalitāti vai arī, gadījumos, kad ūdensobjekta kvalitāte jau ir augsta/laba esošās kvalitātes nepasliktināšanos.

Vides kvalitātes mērķu sasniegšanai Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plānā tiek paredzēta programma, kurā tiek iekļauti pamata un papildus pasākumi, kurus ievērojot un veicot tiks uzlabots ūdensobjektu stāvoklis Rēzeknes novadā. Teritorijas plānojumā tiek iekļautas plānotās darbības, kas veicinās šo pasākumu izpildi pašvaldībā (*skatīt 4. tab.*).

4. tabula. Daugavas baseina apsaimniekošanas pasākumi ¹⁰

Daugavas baseina apgabala plāna programmā paredzētie pasākumi	
PAMATA PASĀKUMI	Rēzeknes novada teritorijas plānojuma atbilstība apsaimniekošanas plāna paredzētajiem pasākumiem
Piemērotās vietās veikt peldvietu labiekārtošanu, norādot tās teritorijas plānojumā un paredzot aizliegumu peldvietās izmantot motorizētus peldlīdzekļus.	Iekļauts grafiskajā daļā un tehniskās izmantošanas un apbūves noteikumos.
Iekļaut teritorijas plānojumos paaugstinātā riska objektus (tie objekti, kas atbilst šajos noteikumos esošajām prasībām).	Iekļauts grafiskajā daļā un tehniskās izmantošanas un apbūves noteikumos.
Paredzēt riska samazināšanas pasākumus un ierobežojumus teritorijas plānojumos vietās, kas var ietekmēt ūdeņus, aizsargājamās teritorijas, aizsargjoslas u.c.	Iekļauts grafiskajā daļā un tehniskās izmantošanas un apbūves noteikumos.
Veikt ietekmes uz vidi stratēģisko novērtējumu valsts līmeņa un reģionāla vai vietēja līmeņa plānošanas dokumentiem (stratēģijas, plāni, programmas).	Tiek veikts.
PAPILDUS PASĀKUMI	ATBILDĪGĀ INSTITŪCIJA
Individuālu bioloģisko NAI izbūve piena mājām (saimniecības ar piena govju skaitu virs 230, kas atbilst 5CE). 1461 piena govij vienā ūdensobjektā (D480 SP).	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.
Veikt kultūraugu mēslošanas plānošanu ārpus īpaši jūfīgajām nitrātu teritorijām. Ūdensobjekti D463, D480 SP	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.
Ievērot 5 m platu veģetācijas buferjoslu ūdensteču un ūdenstilpju krastos, kā arī gar meliorācijas sistēmu novadgrāvjiem. Lauku	Zemkopības ministrija.

¹⁰ LVĢMC „Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns”, 7.1, 7.3 pielikumi.

Daugavas baseina apgabala plāna programmā paredzētie pasākumi	
mēslošanai izmantot zaļmēslojumu, nevis minerālmēslus vai organiskos mēslus. Ūdensobjektu teritorijas D463, D480 SP, E248.	
Veikt tehnisko izpēti par katras HES ietekmi uz ekoloģisko stāvokli un piemērotākajiem "mīkstinošajiem" pasākumiem un tehnoloģiskajiem risinājumiem negatīvās ietekmes novēršanai	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.
HES darbības izmaiņu veikšana, nodrošinot mazāku kaitējumu ūdeņu ekosistēmai (ūdens līmeņa svārstību samazināšana, ekoloģiskā caurplūduma nodrošināšana mazūdens periodā, zivju aizsargierīču pielietošana).	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.
Veikt izpēti un aprēķinus, lai noskaidrotu faktiskos apdraudējuma apmērus HES kaskādes aizsprostu pārraušanas gadījumā un sagatavot visas HES kaskādes optimāli saskaņotas ekspluatācijas noteikumus.	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.
Izvērtēt tehnisko risinājumu piemērošanu poldera un mitrzemju teritorijās slāpekļa savienojumu mazināšanai ūdensobjekta teritorijā D462 SP	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, pašvaldības.
Sagatavot ekspluatācijas noteikumus ezeru apkārtnes un ūdens izmantošanai (piem., par atkritumu apsaimniekošanu, automašīnu mazgāšanu ezera krastos, mazdārziņu apsaimniekošanu u.c.). Ūdensobjektu teritorijās E085 SP, E087, E089, E097, E099, E100, E103, E111, E248	Pašvaldības, Valsts vides dienests.
Pašvaldībām sadarbībā ar Valsts vides dienestu kontrolēt ekspluatācijas noteikumus iekļauto pasākumu ievērošanu, par pārkāpumiem sodot ar piespiedu darbu ezera kvalitātes uzlabošanā. E085 SP, E087, E089, E097, E099, E100, E103, E111, E132, E141, E248	Pašvaldības, Valsts vides dienests.
Nepieļaut neattīrītu sadzīves, ražošanas vai komunālo notekūdeņu, kā arī neattīrītu meliorācijas ūdeņu ieplūdi ezeros - E085 SP, E087, E089, E097, E099, E100, E103, E111, E132, E141, E248.	Pašvaldības, Valsts vides dienests, iedzīvotāji, Nevalstiskās organizācijas.

3.3.3 Peldvietu ūdens kvalitāte

Rēzeknes novada ūdensobjekti nav iekļauti "Veselības inspekcijas" novēroto peldvietu sarakstā¹¹. Lai novērtētu peldūdens kvalitāti (gan laboratoriski (pēc mikrobioloģiskajiem parametriem), gan vizuāli), 2012.gada vasarā Rēzeknes novadā uzsākts vienotais peldūdeņu kvalitātes monitorings pašvaldības īpašumā esošajās un publiskajās ūdenstilpnēs. IK „Profilaktiskie higiēniskie pakalpojumi” veica fizikāli - ķīmiskos un mikrobioloģiskos izmeklējumus, kā arī katras peldvietas vizuālo novērojumu. Monitoringa rezultāti ir labi un peldēties atļauts peldvietās - Rāznas ezerā (ūdensparaugi ņemti „Ezerkrastos”, ciemos Veresovka, Lamaši, Lipuši (pie skolas)), dīķī pie Audriņu skolas, Meirānu ezerā (Bērzgales ciemā), Ismeru - Žogotu ezerā, Sološnieku ezerā, Dricānu centra dīķī, Feimaņu ezerā („aktīvā pludmale”), Lubāna ezerā (Gaigalavas pagasta teritorijā), Bižu ezerā („Košeļova”), Rēzeknes upē („Punduri”), Ilzeskalna centra dīķī, Pārtovas

¹¹ Veselības inspekcija, peldūdens monitorings, <http://www.vi.gov.lv/>

ezerā, Idzepoles ezerā, Viraudas ezerā, Vertukšnes ezerā, Zosnas ezerā (ciems Zosna), Černostes ezerā, pie Nagļu ciema slūžām (uz Maltas upes), Pūpolu ūdenskrātuvē, Ozolmuižas centra dīķī, Pušas ezerā (Pušas ciema centrā), Tiskādu ezerā (ciemats Vecružina), pie Spruktu ūdenskrātuves (uz Rēzeknes upes), pie Rēzeknes upes (Poludņu tilts), Dziļūta ezerā, Strūžānu ezerā, Adamovas ezerā (ciems Adamova).

2013.gadā Rēzeknes novada pašvaldība peldēšanas sezonas laikā (no 15.maija līdz 15.septembrim) Rēzeknes novada peldvietu monitoringu plāno veikt vienu reizi mēnesī¹².

Ņemot vērā lielo skaitu ezeru, kas tiek izmantoti rekreācijas nolūkos, būtu vēlams turpināt veikt peldvietu kvalitātes novērtēšanu arī nākamajos gados.

3.4 Dzeramā ūdens kvalitāte

Pazemes ūdeņiem, ko izmanto ūdensapgādē, jāatbilst MK noteikumu Nr.235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” 2003. gada 29. aprīļa izvirzītajām prasībām.

Rēzeknes novadā centralizētās ūdensapgādes sistēmas ir iekļautas 47 ciemos. Ar centralizēto ūdensapgādi Rēzeknes novadā ir nodrošinātas dzīvojamās mājas, sabiedriskās ēkas un privātie uzņēmumi. Lielākajā daļā ciemu ir uzstādītas atdzelžošanas un ūdens attīrīšanas iekārtas, kas uzlabo dzeramā ūdens kvalitāti, bet novecojuši ūdensapgādes infrastruktūra nenodrošina augstas kvalitātes dzeramā ūdens nokļūšanu līdz patērētājam. Ūdensapgādes sistēmu urbumu aizsardzībai ir noteiktas aizsargjoslas, stingrā režīma aizsargjosla tiek iezogota un labiekārtota.

Ūdensapgādes sistēmas lielākoties Rēzeknes novadā ir tehniski nolietojušās, lai uzlabotu to stāvokli un dzeramā ūdens kvalitāti nepieciešama to rekonstrukcija. Vairākos novada pagastos ir uzsākti un jau veikti ūdensapgādes modernizācijas projekti.

Centralizētajai ūdensapgādei Rēzeknes novadā tiek izmantoti pazemes ūdeņi no Daugavas un Pļaviņu pazemes ūdens horizontiem. Horizontus no augstāk iegulošā kvartāra ūdens horizonta atdala biezs morēnas nogulumu slānis, kurš ir ūdeņi vāji caurlaidīgs. Horizontos galvenokārt sastopami hidrogenkarbonātu kalcija tipa saldūdeņi. Saldūdeņu kvalitāte atbilst dzeramā ūdens kvalitātes prasībām, tikai dzelzs saturs bieži vien pārsniedz pieļaujamās normas, bet ciemos, kuros ir centralizēta ūdensapgāde lielākajā daļā ir uzstādītas atdzelžošanas iekārtas.

Individuālās dzīvojamās mājās un teritorijās, kur nav pieejama centralizētā ūdensapgāde tiek izmantota individuālā ūdensapgāde (urbumi un akas). Rēzeknes novadā ir ~ 540 ekspluatācijas urbumi (lielākās daļas statuss nav zināms).

LVĢMC datu bāzē „Nr.2 – Ūdens” par ūdens resursu izmantošanu 2010. gadā atskaidrojās 58 organizācijas - pašvaldības iestādes un lielākie uzņēmumi.

Rēzeknes novadā atrodas trīs pazemes ūdens atradnes, kuru ūdens resursi tiek izmantoti centralizētai ūdensapgādei. Grīškānu pagastā atrodas pazemes ūdens atradne „Rēzekne”, kuras ūdens resursi tiek izmantoti Rēzeknes pilsētas ūdensapgādē (SIA „Rēzeknes ūdens”). Maltas pagastā atrodas divas pazemes ūdens atradnes – „Malta Brīvības iela” un „Malta Kalnu iela (Rozentova)” (Pašvaldības SIA "Maltas dzīvokļu-komunālās saimniecības uzņēmums).

Secinājumi un ieteikumi

1. Centralizētajās ūdensapgādes sistēmās ir nodrošināts kvalitatīvs dzeramais ūdens. Ūdensapgādes pakalpojumi tiek nodrošināti atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Dzeramā ūdens ieguves vietas atbilst vides aizsardzības prasībām un tiek veikta artēzisko urbumu

¹² 27.08.2012. publikācija „Rēzeknes novada peldvietās augsta ūdens kvalitāte” pašvaldības portālā www.rezeknesnovads.lv

eksploatācijas un aizsargjoslu ievērošanas uzraudzība. Iegūtais pazemes ūdens daudzums tiek uzskaitīts ar ūdens plūsmas mērītājiem.

2. Nav datu par iespējamo piesārņojumu no šobrīd neizmantotajiem un netamponētajiem ūdensapgādes urbumiem. Jāveic urbumu inventarizācija un konkrēta urbumu uzskaitē, paredzot pēc tam neapsaimniekoto un pamesto urbumu tamponēšanu, jo atstāti urbumi var būt potenciāli pazemes ūdeņu piesārņojuma avoti.
3. **IAS** ilgtermiņa prioritāte **PI3 „CIEMU UN CITU URBĀNO VIETU ATTĪSTĪBA”** paredz inženiertehniskās infrastruktūras sakārtošanu un uzlabošanu, vadlīnijas apdzīvojuma struktūras veidošanai - centralizētās ūdensapgādes un kanalizāciju sistēmu turpmāku attīstību novada un vietējas nozīmes attīstības centros un sakārtotas un vides prasībām atbilstošas inženierkomunikācijas citos ciemos un apdzīvotās vietās.
4. **IAS** atbalsta ūdensapgādes, kanalizācijas un atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošanu un modernizāciju, vides piesārņojuma samazināšanu un infrastruktūras pakalpojumu kvalitātes paaugstināšanu, pieslēgumu pie centralizētajām sistēmām skaita paaugstināšanos.
5. **Teritorijas plānojuma TIAN** noteiktas prasības pieslēgumu veidošanai pie pašvaldības ūdensapgādes sistēmām - ciemu teritorijās un citās urbānās vietās esošajām un jaunveidojamajām apbūves teritorijām, kurās apbūve ir primārā zemes izmantošana, jāparedz pieslēgšanās esošajiem centralizētās tīkliem, ja tas ir tehniski iespējams - maģistrālie ūdensapgādes tīkli ir izbūvēti pa apbūves teritorijai pieguļošo ielu.
6. **Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā** noteiktas stingra režīma, bakterioloģiskās un ķīmiskās aizsargjoslas ap centralizētajiem ūdensapgādes urbumiem.

3.5 Notekūdeņu ietekme uz vidi

Centralizētās kanalizācijas sistēmas Rēzeknes novadā ir izbūvētas lielākajos novada ciemos un apkalpo galvenokārt daudzdzīvokļu māju iedzīvotājus, sabiedriskās iestādes un komercuzņēmumus.

Centralizētās kanalizācijas sistēmas lielākoties novadā ir tehniski novecojušas un pilnvērtīgi neveic savas funkcijas. Centralizētās kanalizācijas sistēmas uzlabošanai vairākos novada ciemos ir realizēti ūdenssaimniecības projekti, kuru ietvaros ir veikta notekūdeņu attīrīšanas ietaišu modernizācija – Bērzgales, Feimaņu, Janopoles, Ilzeskalna, Lipušku, Rogovkas, Ozolmuižas, Sakstagala, Gorņicas un Strūžānu ciemos. Kanalizācijas tīklu paplašināšana un rekonstrukcija veikta Janopoles, Ozolmuižas un Strūžānu ciemos. Kanalizācijas sistēmas un attīrīšanas ietaišu uzlabošanas pasākumi plānoti Liuzas, Kaunatas, Dubuļu, Lendžu, Maltas, Zamostjes, Rozentovas, Vecružinas, Štikānu, Kruķu, Stoļerovas un Sondori-Škeņeva ciemos.

Teritorijās, kurās nav nodrošināta centralizētā notekūdeņu savākšana, tie tiek iesūcināti gruntī vai izmantoti individuāli notekūdeņu savākšanas un novadīšanas risinājumi.

Secinājumi un ieteikumi.

1. Par iespējamo piesārņojumu vidē no centralizētajai kanalizācijai nepieslēgtajām māsasaimniecībām un citiem objektiem nav informācijas, kas ļautu spriest par vidē novadīto notekūdeņu daudzumu.
2. Notekūdeņi no individuālo dzīvojamo māju notekūdeņu krājrezervuāru tvertnēm pēc iespējas jāizved uz tuvākām bioloģiskām NAI, nenovadot neatfiltrētus notekūdeņus

gruntsūdeņos vai virszemes ūdensobjektos. Jāveicina jaunu pieslēgumu veidošanu un esošo pieslēgumu racionālu izmantošanu pie centralizētajiem notekūdeņu kanalizācijas tīkliem.

3. Lai netiktu pārsniegtas notekūdeņu izplūdes piesārņojošo vielu koncentrācijas vidē jāuzlabo NAI efektivitāte, kā arī jānodrošina normatīvajiem aktiem atbilstošu notekūdeņu attīrīšanas procesā radušos dūņu apsaimniekošanu.
 4. **IAS** atbalsta NAI rekonstrukciju un modernizāciju, visu ciemu un citu urbāno vietu nodrošinājums ar vides aizsardzības un sabiedrības veselības prasībām atbilstošām inženierkomunikācijām.
 5. **Teritorijas plānojuma TIAN** noteiktas prasības pieslēgumu veidošanai pie pašvaldības kanalizācijas sistēmām - ciemu teritorijās un citās urbānās vietās esošajām un jaunveidojamajām apbūves teritorijām, kurās apbūve ir primārā zemes izmantošana, jāparedz pieslēgšanās esošajiem centralizētās kanalizācijas tīkliem, ja tas ir tehniski iespējams - maģistrālie kanalizācijas tīkli ir izbūvēti pa apbūves teritorijai pieguļošo ielu.
 6. **Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā** centralizēto NAI teritorijas noteiktas kā „Tehniskās apbūves teritorijas (Ta)”, attēlotas atbilstoši NAI tehnoloģiskajai darbībai - 50 m, 100 m un 200 m sanitārās aizsargjoslas.
-

3.6 Atkritumu ietekme uz vidi

Rēzeknes novada administratīvā teritorija veido vienu sadzīves atkritumu apsaimniekošanas apgabalu. Novada teritorijā atrodas Austrumlatgales reģiona sadzīves atkritumu poligons „Križevņiki”. Poligons izveidots Ozolaines pagastā un to apsaimnieko SIA „Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība”, tā izmantojamā platība ir ~ 13 ha. Poligona teritorijā ir izveidotas funkcionālās zonas - atkritumu pieņemšanas un apstrādes zona, atkritumu apglabāšanas zona un infrastruktūras zona.

Agrāk funkcionējušās atkritumu izgāztuves novadā ir rekultivētas un tajās atkritumu apglabāšana nenotiek. Rēzeknes novadā šobrīd ir rekultivētas visas izgāztuves, 2009. gadā Ozolaines pagasta izgāztuve „Ritiņi”, 2007. gadā Feimaņu pagasta izgāztuve „Leperi”, Ilzeskalna pagasta izgāztuve „Babri”, Kaunatas pagasta izgāztuve „Lāčukalns”, Lendžu pagasta izgāztuve „Novosilk”, Mākoņkalna pagasta izgāztuve „Rukmaņi”, Nagļu pagasta izgāztuve „Tīrumnieki”, Lūznavas pagasta izgāztuve „Mostovaja”, Naurēnu pagasta izgāztuve „Sārņi”, Rikavas pagasta izgāztuve „Mihalki”, Sakstagala pagasta izgāztuve „Gorki” un Silmalas pagasta izgāztuve „Silmala”.

Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas kārtību Rēzeknes novadā nosaka saistošie noteikumi Nr.38 „Par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu Rēzeknes novadā”.

Nešķirotos sadzīves atkritumus uz noslēgto līgumu pamata no pašvaldības iedzīvotājiem, sabiedriskajām iestādēm un uzņēmumiem, savāc SIA „L&T” Latgales filiāle un SIA „Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība”. Atkritumu šķirošana Rēzeknes novadā tiek nodrošināta tikai Maltas pagastā un vairākos novada uzņēmumos, kuros veidojas atkritumi, kas satur bīstamas vielas. Šķirotos atkritumus uz līguma pamata savāc SIA „HRONA”, SIA „EKO REVERSS”, SIA „KUUSAKOSKI” u. c.

Pēc LVĢMC Valsts statistikas pārskata par bīstamajiem un sadzīves atkritumiem «Nr.3-A» (no 2002.g.) 2010. gadā organizācijas, kas atskaitās par saražotajiem atkritumiem Rēzeknes novadā kopumā radījušas 71774,38 t atkritumu (*skatīt 3. pielikumu*).

Secinājumi un ieteikumi.

1. Rēzeknes novadā ir izstrādāti saistošie noteikumi par atkritumu apsaimniekošanu pašvaldībā.
2. Sadzīves atkritumi novada teritorijā tiek apglabāti tikai Austrumlatgales poligonā „Križevņiki” Ozolaines pagastā, bijušās izgāztuves novada teritorijā ir rekultivētas.
3. Atkritumu sistēmas lielākais trūkums Rēzeknes novadā ir tas, ka atkritumu šķirošana tiek veikta tikai Maltas pagastā, bet citos novada pagastos tā netiek nodrošināta. Pilnvērtīgākai atkritumu apsaimniekošanai visā novadā ir jānodrošina atkritumu dalītā vākšana.
4. Lai atkritumu savākšana tiktu organizēta visā novada teritorijā (ne tikai lielākajos apdzīvotajos ciemos) nepieciešams informēt iedzīvotājus par līgumu slēgšanu ar atkritumu savākšanas firmu, tādejādi novēršot atkritumu noglabāšanu nepiemērotās vietās. Ieteikums izstrādāt projektu atkritumu saimniecības uzlabošanai, nosakot tajā kompleksus pasākumus atkritumu savākšanai, utilizācijai un likvidācijai, kā arī izstrādājot novada teritorijas sanitārās attīrīšanas no cietajiem sadzīves atkritumiem shēmu - vākšanas vietas ciemos un citās urbānās vietās, maršrutus.
5. **IAS** atbalsta atkritumu apsaimniekošanas sistēmas uzlabošanu, atkritumu šķirošanas laukumu vai citu vietu izveidi katra pagasta teritorijā.
6. **Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā** attēlota 100 m aizsargjosla ap atkritumu

apglabāšanas poligonu "Križevnieki" Ozolaines pagastā.

7. Teritorijas plānojuma TIAN noteiktas prasības:

- novada teritorijā aizliegts uzglabāt radioaktīvos atkritumus;
 - sadzīves atkritumi jāapsaimnieko un regulāri jāizved, saskaņā ar pašvaldības saistošajiem noteikumiem;
 - mazstāvu un daudzstāvu daudzdzīvokļu dzīvojamo ēku teritorijās (DzM un DzD) atkritumu tvertnes jāizvieto speciāli šim nolūkam iekārtotās vietās;
 - zemes, ēku un būvju īpašniekiem vai tiesiskajiem valdītājiem jānovieto atkritumu tvertnes šim nolūkam speciāli iekārtotās vietās.
-

3.7 Potenciāli piesārņotās vietas

Rēzeknes novadā pēc LVĢMC datu bāzes „Piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas” nav piesārņotu vietu, bet ir 117 potenciāli piesārņotas vietas.¹³ Tās lielākoties ir bijušo fermu teritorijas, degvielas uzpildes stacijas, minerālmēslu glabātuves un ražošanas uzņēmumu teritorijas (*skatīt Paskaidrojuma raksta pielikumu nr.22*). Lai spriestu par šo vietu ietekmi uz vidi ir nepieciešama detalizētāka izpēte un vietu raksturojums.

Secinājumi un ieteikumi

1. Vairāki no minētajiem objektiem, kuri atrodas LVĢMC datu bāzē kā potenciāli piesārņotas vietas atrodas tuvāk vai tālāk no ūdenstecēm un ūdenstilpnēm, kas ir kā viens no iespējamiem virszemes ūdeņu piesārņojuma iemesliem, ja šīs vietas netiek renovētas un sakārtotas no vides aizsardzības viedokļa.
 2. Veicot piesārņoto teritoriju izpēti jāieplāno potenciāli piesārņoto vietu teritorijas sakopšana un sakārtošana, jāveic potenciāli piesārņoto vietu inventarizācija, saskaņojot ar atbildīgo vides aizsardzības institūciju un izslēdzot no potenciāli piesārņoto vietu saraksta rekultivētās un sakārtotās vietas.
 3. Izstrādājot monitoringa ziņojumu VPVB norādītajos gados, jāpievērš uzmanība piesārņoto vietu statistikai, vai piesārņotās vietas Rēzeknes novadā tiek sakoptas, rekultivētas, vai nepalielinās potenciāli piesārņoto vietu skaits, vai nav bijušas iedzīvotāju sūdzības par šīm vietām.
 4. **IAS** potenciāli piesārņotās vietas noteiktas kā īpašas plānošanas un izmantošanas teritorijas („PELĒKĀ TELPA”).
 5. **Teritorijas plānojuma TIAN** noteikts, ka potenciāli piesārņotajās teritorijās pirms jaunas atļautās izmantošanas uzsākšanas vai būvniecības jāveic teritorijas sanācija un/vai rekultivācija normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
-

¹³ LVĢMC datu bāze „Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu informācijas sistēma”, http://oas.vdc.lv:7779/p_ppv.html

3.8 Piesārņojošās darbības

Piesārņojošās darbības tiek iedalītas A, B un C kategorijās, ņemot vērā piesārņojuma daudzumu un iedarbību vai to risku, ko tas rada cilvēku veselībai un videi.

Saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja piesārņojošo darbību sarakstu Rēzeknes novadā darbojas vairāk kā 50 komersanti/iestādes, kuriem ir izsniegtas A un B kategorijas atļaujas piesārņojošās darbības veikšanai (skatīt 5. tab.). Lielākais skaits iestāžu, kas saņēmušas piesārņojošo darbību atļaujas ir novada pagastu pārvaldes, kas apsaimnieko NAI, ūdensapgādes sistēmas un katlu mājas.

Atļaujas piesārņojošām darbībām uzņēmumiem tiek izsniegtas LR likumdošanā noteiktā kārtībā, saistošā likumdošana ir:

- likums „Par piesārņojumu” ar grozījumiem;
- MK 2002.g. 9.jūlija noteikumi Nr.294 „Kārtība, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošās darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai”, ar grozījumiem.

5. tabula. Atļaujas piesārņojošo darbību veikšanai¹⁴

Darbības veids	Komersants/iestāde	Piesārņojošo darbību kategorijas
Energētika	A/S „Nagli”	B
	Austrumlatgales Profesionālā vidusskola	B
	Sīlmalas pagasta pārvalde	B
	Kruku pamatskola	B
	VSIA „Latgales novada rehabilitācijas centrs „Rāzna””	B
	Tiskādu speciālā internātpamatskola	B
	Pašvaldības SIA „Maltas dzīvokļu komunālās saimniecības uzņēmums” Katlu māja Nr 1.	B
	Sakstagala pamatskola	B
Metālu apstrāde un ražošana	SIA „LEAX Rēzekne” RSEZ	B
	A/S „Strūžānu kūdras fabrika”	B
	SIA Ražošanas komercfirma “NOOK, LTD”	B
Ķīmiskā rūpniecība un darbības ar ķīmiskajām vielām un ķīmiskajiem produktiem	SIA RSEZ „Rīgamet”	B
	SIA būvfirma „Ceļi un tilti”	B
Atkritumu saimniecība	SIA „LEMMINKAINEN LATVIJA”	B
	Sadzīves atkritumu apglabāšanas poligons „Križevņiki”	A
	SIA „AL Metals”	B
Nolietotais transports	SIA „VV Vītoli” (termiņš)	B
	Nolietoto transportlīdzekļu apstrādes uzņēmums NORTH Individuālais uzņēmums	B
Kokapstrāde	RSEZ SIA „VEREMS”	B
Pārtikas rūpniecība	Piensaimnieku kooperatīvā sabiedrība „Kaunata”	B
Lopkopība	SIA „Daugavieši”	A
	SIA „Kantinieku bekons”	A
Iekārtas ādu mērcēšanai	SIA „RikGer”	B
Karjera izstrāde	SIA „VLAKON”	B
Citas nozares (notekūdeņu attīrīšanas iekārtas, katlu mājas, u.c.)	Adamovas sanatorijas internātpamatskola	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Audriņu pagasta pārvalde”	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Bērzgales pagasta pārvalde	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Čornajas pagasta pārvalde c. Čornaja, c. Rečiņi	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Čornajas pagasta pārvalde c. Ratnieki	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Dricānu pagasta pārvalde	B

¹⁴ Vides pārraudzības valsts birojs, www.vpvb.gov.lv.

Darbības veids	Komersants/iestāde	Piesārņojošo darbību kategorijas
	Rēzeknes novada pašvaldība Feimaņu pagasta pārvalde	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Gaigalavas pagasta pārvalde	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Ilzeskalna pagasta pārvalde	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Kaunatas pagasta pārvalde, c. Dubulji	B
	Rēzeknes novada pašvaldības Lendžu pagasta pārvalde	B
	Rēzeknes novada pašvaldības Lūznavas pagasta pārvalde	B
	Pašvaldības SIA „Maltas dzīvokļu komunālās saimniecības uzņēmums”, Zamostjes ciems	B
	Pašvaldības SIA „Maltas dzīvokļu komunālās saimniecības uzņēmums”, Rozentovas ciems	
	Rēzeknes novada pašvaldība Mākoņkalna pagasta pārvalde	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Nautrēnu pagasta pārvalde	B
	Rēzeknes novada pašvaldības Ozolmuižas pagasta pārvalde	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Silmalas pagasta pārvalde, Gorņicas ciems	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Silmalas pagasta pārvalde	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Griškānu pagasta pārvalde	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Štolerovas pagasta pārvalde	B
	SIA „Strūžānu siltums”	B
	Rēzeknes novada pašvaldības Kantinieku pagasta pārvalde	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Kaunatas pagasta pārvalde, c. Kaunata	B
	Maltas speciālā internātpamatskola	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Nagļu pagasta pārvalde	B
	Rēzeknes novada pašvaldība Pušas pagasta pārvalde	B
	Rēzeknes novada pašvaldības Ozolaines pagasta pārvalde	B
	Sakstagala pagasta pārvaldes „Ūdens saimniecības sistēma”	B
	Rēzeknes novada pašvaldības Rikavas pagasta pārvalde	B
	Rēzeknes novada pašvaldības Vērēmu pagasta pārvalde	B
	SIA „Rēzeknes ūdens”	B
	SIA „Rūķis L”	B
	Juridiskā persona, Vitālijs Krištopovs	B
	VAS „Latvijas Dzelzceļš” Daugavpils ekspluatācijas iecirknis Kravu pārvadājumu pārvalde Stacija „Rēzekne-2” un stacijas „Rēzekne-2” pieņemšanas parks	B

Secinājumi un ieteikumi

1. Rēzeknes novadā darbojas trīs A kategorijas piesārņojošās darbības uzņēmumi.
2. Lielākoties piesārņojošās darbības novadā tiek veiktas darbojoties sadedzināšanas iekārtām un notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.
3. Novadā jāveic A, B un C piesārņojošās darbības komersantu un iestāžu stingri kontroles pasākumi, lai nepieļautu atļaujās norādīto emisiju limitu pārsniegšanu, atļauju derīguma termiņu ievērošanu.
4. **IAS** noteikta telpiskā struktūra „*DINAMISKĀ TELPA*” - teritorijas ar augstu potenciālu industriālo

zonu, transporta un loģistikas pakalpojumu attīstībai valsts galveno autoceļu A12, A13, A15 un stratēģisku dzelzceļu līniju krustpunktā ap Rēzeknes pilsētu, Rēzeknes speciālajā ekonomiskajā zonā (RSEZ).

5. IAS atbalsta:

- zinātnietilpīgo un inovatīvo ražošanas uzņēmumu veidošanu, bezatkritumu un videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešanu, produkcijas ar augstāku pievienoto vērtību ražošanu;
- RSEZ visa veida industriālā ražošana, tajā skaitā smagās rūpniecības nozares;
- vispārīgās un vieglās ražošanas uzņēmumu veidošanu visā novada teritorijā, turpmākajā plānošanas procesā izvērtējot to vietas un ietekmes atbilstību un pēc iespējas izvairoties no konfliktsituācijas starp ražošanu, dzīvojamo vidi un dabas aizsardzību.

6. Teritorijas plānojuma TIAN noteikts, ka:

- smagās rūpniecības ražotņu apbūve atļauta tikai RSEZ R-1 apakšzonas teritorijā;
- cūkkopības un putnkopības intensīvās audzēšanas kompleksus drīkst izvietot tikai ārpus ciemu robežām, minimālais attālums līdz Rēzeknes pilsētai vai ciemam, vai citai urbānai vietai - 3 km, viensētai lauku teritorijā - 1 km;
- ja ražošanas teritorija robežojas ar citas atļautās izmantošanas teritorijām, izņemot „Tehniskās apbūves teritorijām (Ta)”, ražotājs sev piederošajā teritorijā gar zemes vienības/u robežu/ām ierīko buferzonu, kuras platumu nosaka un pamato detālplānojumā vai būvprojektā, atkarībā no ražošanas uzņēmuma darbības veida un ietekmes uz apkārtējo teritoriju vides un dzīves kvalitāti. Teritorija jānožogo ar nepārtrauktu un necaurredzamu žogu;
- sanitārās un citas nepieciešamās aizsargjoslas jaunveidojamajiem ražošanas, komunālajiem un noliktavu objektiem nedrīkst pārsniegt zemes vienības robežas, izņemot gadījumus, ja tas ir rakstiski saskaņots ar kaimiņu zemes vienības īpašnieku;
- kokogļu ražošanas rūpnīcas nav atļauts izvietot ciemos un urbānās vietās (bīvas dzīvojamās apbūves teritorijās), kā arī 1 km attālumā no tām (neattiecas uz RSEZ teritoriju).

3.9 Izmaiņas, ja plānošanas dokuments netiktu īstenots

Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2033 (IAS) un Rēzeknes novada teritorijas plānojums 2013.-2024.g (TP) ir izstrādāti kā plānošanas dokumenti, kuros rezumējot informāciju vienotā dokumentā, rodas priekšstats par novada stratēģiskās un telpiskās perspektīvas attīstības redzējumu 20 gadu perspektīvē (IAS), teritorijas izmantošanas, tajā skaitā apbūves veidošanas perspektīvu 12 gadu periodam (TP) un eventūālajām problēmām vides jomā.

Iztrūkstot hierarhiski augstākā pašvaldības plānošanas dokumenta IAS stratēģiskam redzējumam par Rēzeknes novada ilgtermiņa sociālekonomisko un telpisko attīstību, pašvaldība nevarētu plānot savas investīcijas, piesaistīt Eiropas Savienības strukturālo fondu un citu finanšu instrumentu līdzekļus, kā arī iestrādāt konkrētas identificētās prioritātes un nosacījumus attiecībā uz zemes izmantošanu un apbūvi teritorijas plānojumā.

Rēzeknes novada teritorijas plānojumā teritorijas plānotais (atļautais) zonējums un TIAN ir svarīgākā plānojuma sastāvdaļa, zonējums nosaka katras noteiktās teritorijas - ciemu, citu urbāno vietu un lauku teritorijas atļauto izmantošanu, izvērtējot dabas un kultūrvēsturiskās vides un sociāli - ekonomiskos apsvērumus. Tiek ņemts vērā kā teritorijas atļautā izmantošana tiek sabalansēta ar bioloģiskās daudzveidības un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu.

Valstī noteikto politikas dokumentu, vadlīniju un normatīvo aktu prasības teritorijas plānojuma ietvaros nemaina, bet tikai „sakārto” tās teritoriāli. Teritorijas plānojums ir savā veidā strukturāls

informācijas apkopojums, kas pārskata dažādu nozaru politikas un normatīvo dokumentu prasības. Dažādu nozaru un institūciju normatīvie akti varbūt pretrunīgi un pietiekami skaidri neizklāsta nosacījumus, kas attiecas uz zemes izmantošanu. Līdz ar to vietējā pašvaldība un valsts atbildīgās institūcijas var pieņemt lēmumu par papildus ierobežojumu noteikšanu zemes izmantošanai un lemj par lokālplānojumu un detālplānojumu teritorijām, īpaši aizsargājamo teritoriju saglabāšanu un tām pieguļošo teritoriju attīstību u.c. Spēkā esošs pašvaldības teritorijas plānojums vienlaicīgi ir arī priekšnoteikums Eiropas Savienības strukturālo fondu līdzekļu sekmīgai apgūšanai.

Teritorijas plānojuma izstrāde atvieglo iespēju veikt saimnieciskās darbības atbilstoši noteiktajai valsts likumdošanai, neanalizējot lielu daudzumu normatīvo aktu. Konfliktsituācijas un likumdošanas pārkāpumus vides aizsardzībā, aizsargjoslu, servitūta izmantošanā, dabas resursu ieguvē, u.c. valsts un pašvaldības pārziņā esošajās sfērās izraisītu teritorijas plānojuma neesamība. Neizstrādājot un nerealizējot Rēzeknes novada teritorijas plānojumu, nākotnē var prognozēt neorganizētu un konfliktējošu pašvaldības teritorijas turpmāko apbūvi un tās apsaimniekošanu. Līdz ar to lielā mērā tiktu apgrūtināta vai pat izslēgta saskaņota infrastruktūras izveide ciemos un citās apbūves teritorijās visā novadā. Šādos apstākļos pastāv varbūtība, ka ražošanas teritorijas tiktu izvietotas blakus rekreācijas un dzīvojamo ēku teritorijām, kas nenovēršami veicinātu paaugstinātu stresu un novestu pie dzīves vides kvalitātes samazināšanos.

Kopumā var secināt, ka netiekot īstenotai Rēzeknes ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2033 un Rēzeknes novada teritorijas plānojumam 2013. – 2024.g., sagaidāma negatīva ietekme uz pašvaldības ekonomisko un sociālo attīstību, kā arī iespējama vides stāvokļa regresija.

6.tabula. Teritorijas plānojuma neesamības novērtējums

Esošais stāvoklis	Sekas, ja teritorijas plānojums netiek īstenots
Zemes īpašuma izmantošanu nosaka ŽĻM (pēc Valsts zemes dienesta klasifikācijas), novada pagastu teritorijās noteikti dažādi ierobežojumu zemes vienību dalīšanai.	Nav vienotu un skaidru normu visā novada teritorijā, līdz ar to apgrūtināts pašvaldības darbs, lielāka konfliktsituāciju iespējamība attiecībā uz zemes izmantošanu un apbūves veidošanu. Iespējama vērtīgo LIZ apbūve, apmežošana un kultūrvēsturiskās ainavas būtiski pārveidojumi. Spekulatīvas darbības ar zemi, neracionāla un nepamatota zemes izmantošana, neraksturīgas apbūves veidošana.
Aizsargjoslas nav iezīmētas zemes īpašumu plānos.	Iespējamās likumā neparedzētas darbības aizsargjoslu teritorijās.
Zemes īpašnieks pašvaldībā nevar iegūt informāciju par iespējamiem ierobežojumiem nekustamo īpašumu attīstībai.	Tiek pieļauta iespēja attīstīt saimniecisko darbību nepiemērotās teritorijās – kultūras pieminekļu aizsargjoslās, aizsargājamo un saglabājamo ainavu teritorijās.
Nav nedefinēti nosacījumi apbūves blīvumam, ēku augstumam.	Ir iespēja būvēt ainavā disharmonējošas ēkas. Ēkas, kuras pazemina blakusesoša īpašuma vērtību.
Īpašniekam nav nedefinēta atbildība par īpašuma sakopšanu.	Bijušo ražošanas korpusu un fermu grausti vizuāli mazina teritorijas ainavisko pievilcību, latvāņu izplafība, zemes īpašumu nekopšana (aizaugšana ar nezālēm, krūmājiem), meliorācijas sistēmu degradācija utml.
Nav apkopota informācija par vides situāciju un problemātiskajām teritorijām pagastā.	Iespējams lokāls pazemes ūdens piesārņojuma risks (pamestie urbumi, potenciāli piesārņotās vietas).

4. VIDES STĀVOKLIS TERITORIJĀS, KURAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTU ĪSTENOŠANA VAR BŪTISKI IETEKMĒT

4.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti

Rēzeknes novada teritorijā atrodas vairākas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas (ĪADT) – Rāznas nacionālais parks, dabas parks „Adamovas ezers”, dabas liegums „Lubāna mitrājs” un dabas liegums „Gaiļu kalns”.

Teritorijā esošo dabas vērtību aizsardzību regulē Latvijas Republikas un Eiropas Kopienas likumdošana, kā arī citas starptautiskās saistības.

Ilgspējīgas attīstības stratēģijas pamatnostādņu ietekme

IAS telpiskajā perspektīvē, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas ietilpst telpiskajā struktūrā „*ATPŪTAS TELPA*” - tūrisma un rekreācijas attīstības teritorijas, zivsaimniecības atbalsta teritorijas, kurās kā prioritāte ir noteiktas dažādas dabas un kultūrvēsturiskajai videi draudzīgas ar tūrismu un rekreāciju saistītas aktivitātes un saimnieciskā darbība, zivsaimniecība, kā arī tūrisma infrastruktūras attīstība.

Stratēģiskās plānošanas dokuments, nesniedz detalizētu turpmāko tūrisma un zivsaimniecības darbību raksturojumu, tādēļ nav iespējams sniegt konkrētu vērtējumu par tūrisma un atpūtas aktivitāšu ietekmi uz ĪADT. Lai izvairītos no paaugstinātas slodzes uz vidi radīšanas, pirms tūrisma un rekreācijas teritoriju un/vai objektu izveides jāizvērtē visi potenciālie dabas vidi ietekmējošie faktori. Īpaša uzmanība jāpievērš ūdeņu kvalitātes saglabāšanai un paaugstināšanai, nepieļaujot neattīrītu kanalizācijas notekūdeņu noplūdi Rāznas, Lubānas, Adamovas ezeros, upēs u.c. ūdenstilpnēs, ūdenstecēs. Īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās, plānojot ar tūrismu un rekreāciju saistītas darbības, jāņem vērā šo teritoriju normatīvajos aktos, dabas aizsardzības plānos, uzturēšanās režīma noteikumos iekļautās prasības.

Kopumā vērtējot sagaidāmo ietekmi uz vidi stratēģisko mērķu un prioritāšu, vēlamu telpisko struktūru līmenī, iespējamā īstenošanas ietekme vērtējama kā pozitīva vai neitrāla. Pozitīvi vērtējams, ka IAS atbalsta „Ezerzemes” ainavu daudzveidības un kultūrvēsturiskās identitātes saglabāšanu, publisko ezeru apsaimniekošanas plānu izstrādes nepieciešamību, kā arī lauksaimniecības zemju vērtīgo resursu saglabāšanu, nepieļaujot nepamatotu teritoriju apmežošanu.

4.1.1. Rāznas nacionālais parks

Nosaukums:	Rāznas nacionālais parks ¹⁵
Platība (ha):	59615
Aizsardzībā kopš:	2004. gada
Kategorija:	Nacionālais parks
Starptautiskā vērtība	NATURA 2000 teritorija
Dabas vērtības:	Teritorijas galvenās vērtības ir ainavas un reljefs. Tās veido plašas panorāmas ainavas. Nacionālajā parkā atrodas vairākas augstas virsotnes - Lielais Liepu kalns, Mākoņkalns, un Dzerkaļu kalns. Raksturīga tipiska, retu un īpaši aizsargājamu biotopu mozaīka. Parka teritorijā dzīvo ievērojams skaits dzīvnieku, ezeros sastopamas aizsargājamās zivju sugas. Rāznas nacionālā parka centrālais objekts ir Rāznas ezers un tā apkaimē esošās dabas vērtības un kultūrvēsturiskais mantojums.
Lēmums:	Likums "Rāznas nacionālā parka likums" (02.11.2006.).

¹⁵ Rāznas NP dabas aizsardzības plāns laika posmam 2009. – 2019. gadam.

Dabas aizsardzības plāns:	Izstrādāts 2009. - 2019. gadam.
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi:	Ministru kabineta noteikumi Nr.447 „Rāznas nacionālā parka individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (26.06.2007.)
Teritorijas apsaimniekošanas ilgtermiņa mērķis:	Saglabāts teritorijai raksturīgais reljefs, mozaīkveida un vienlaidus ainavu un biotopu komplekss, tā kvalitāte, saglabātas dzīvotspējīgas tipiskās un aizsargājamās Latgales paugurainei un tās dabas kompleksiem raksturīgās dabiskās sugu sabiedrības, un to dzīvotnes, ilgtspējīgi apsaimniekoti biotopi nodrošina augstu bioloģisko daudzveidību. Latvijas mērogā populāra apmeklēšanas vieta – dabas aizsardzības prasībām atbilstoši izveidota infrastruktūra. Veicināta teritorijas ilgtspējīga attīstība, saskaņojot dabas un kultūras vērtību aizsardzību un saglabāšanu ar teritorijas ekonomisko attīstību.
Pagastu teritorijas ¹⁶	Kaunatas, Mākoņkalna, Čornajas un Lūznavas pagasts.
Funkcionālās zonas	Dabas lieguma zona, dabas parka zona un neitrālā zona.

Apdraudošie faktori, ietekmes

Potenciāli nacionālā parka dabas vērtības apdraud intensīvā mežsaimniecība, kas var veicināt īpaši vērtīgu biotopu un sugu izzušanu. Lauksaimniecības zemju neapstrādāšana veicina to aizaugšanu ar krūmiem un līdz ar to zemes gan mērķtiecīgi, gan dabiski apmežojas. Iedzīvotāju skaitam samazinoties un pārceļoties uz blīvāk apdzīvotām teritorijām izzūd lauku ainavas. Pieaugusi apbūves intensitāte ap Rāznas ezeru ir mainījusi tā krastu un bieži vien iedzīvotāji neveic notekūdeņu attīrīšanu, bet pludina tos pa tiešo ezerā, kas var veicināt tā eutrofikāciju. Nacionālajā parkā jāveicina tūrisma infrastruktūras sakārtošanu populārākajās apskates vietās, lai samazinātu antropogēno ietekmi uz vidi.

Svarīgi dabas parka apsaimniekošanas īstermiņa pasākumos paredzēt tūrisma, atpūtas un tehniskās (īpaši notekūdeņu novadīšanas vidē) infrastruktūras pilnveidošanu, tādejādi nodrošinot dabas un ainavisko vērtību saglabāšanu.

Teritorijas plānojuma risinājumu ietekme

Rēzeknes novada teritorijas plānojuma risinājumi Rāznas nacionālā parka teritorijā paredz saglabāt dabā esošo pašreizējo teritorijas izmantošanu jeb funkcionālo zonējumu - galvenokārt „Ūdeņu teritorijas (Ū)”, „Lauku zemes (L)” un „Mežu teritorijas (M)”, kā arī jau esošās vēsturiskās blīvākas apbūves teritorijas (vasarnīcu un dārzkopības kooperatīvu apbūves teritorijas Kaunatas pagastā, sabiedrisko iestāžu (bijušo skolu) teritorijas, vēsturiskās ražošanas (Mākoņkalna pagastā) un deīgo izrakteņu karjeru teritorijas. Dabas lieguma zonā pilnīgi tiek saglabāta tikai esošā teritorijas izmantošana. Ārpus Čornajas, Kaunatas, Dubuļu, Lūznavas, Zosnas un Lipušku ciemu neitrālajām zonām, jaunas blīvas apbūves teritorijas netiek plānotas (tikai daļa no Veczosnas ciema dzīvojamās un sabiedriskās apbūves jau vēsturiski ietilpst dabas parka zonā).

Pozitīvi ir jāatzīmē, ka salīdzinoši ar iepriekšējo plānošanas periodu (spēkā esošo teritorijas plānojumu), ciemu teritoriju robežas ir samazinātas, to perifērijā netiek vairs plānotas blīvas apbūves teritorijas, bet „Lauku zemes (L)” vai arī „Lauku zemes ar atļautām mazākām (0,5 ha) zemes vienībām (L-3)”, kā arī izslēgtas dažas vēsturiskās ražošanas teritorijas lauku teritorijā, nomainot tās pret L un M teritorijām. TIAN iekļauti nosacījumi intensīvas mežsaimniecības un apmežošanas ierobežošanai, kā arī neatīrītu notekūdeņu noplūdes nepieļaušanai Rāznas ezerā, kas ir būtiskākie Rāznas nacionālā dabas parka dabas vērtības apdraudošie faktori. Jāatzīmē, arī, ka TIAN nosaka, ka jaunveidojamām zemes vienībām, neatkarīgi no teritorijas plānojuma zonējuma veida, minimālā platība ir atbilstoši ĪADT normatīvo aktu prasībām. Rāznas ezera un tās

¹⁶ Rēzeknes novada pašvaldības

apkārtnes ainava noteikta kā ainaviski augstvērtīga ainavu ar specifiskiem aprobežojumiem saimnieciskajai darbībai un apbūvei.

Rāznas ezeram teritorijas plānojumā noteikta un attēlota virszemes ūdensobjekta aizsargjosla lauku teritorijā - 500 m vai visas applūstošās teritorijas platumā, Čornajas, Kaunatas, Dubuļu, Lūznavas, Veczosnas, Zosnas un Lipušku ciemos aizsargjosla - 10 m vai visas applūstošās teritorijas platumā.

Izanalizējot grafiskajā daļā noteiktās plānotās teritorijas izmantošanas, TIAN iekļautos nosacījumus to izmantošanai, var uzskatīt, ka teritorijas plānojuma īstenošana neradīs būtiskāku ietekmi uz dabas parkā esošajām dabas un ainaviskām vērtībām, kā šobrīd, bet papildus ir iekļauti nosacījumi negatīvo ietekmju mazināšanai.

4.1.2. Dabas parks „Adamovas ezers”

Nosaukums:	„Adamovas ezers”
Platība (ha):	779
Aizsardzībā kopš:	1977. gada
Kategorija:	Dabas parks
Starptautiskā vērtība:	NATURA 2000 vieta
Lēmums:	LR MK noteikumi Nr.83 „Par dabas parkiem”, (09.03.1999.).
Dabas vērtības:	Lielāki meža masīvi, nelieli meža puduri, kā arī lauksaimniecības zemju mija, veido Latvijas augstieņu ainavai raksturīgo mozaikveidīgo ainavu. Nozīmīga eitrofo ezeru aizsardzības teritorija. Ezers un tam apkārt esošā teritorija ir laba barošanās vieta vairākām sīkspārņu sugām, šajā apkārtnē sastopama Eiropas nozīmes suga - dīķa naktssīkspārnis. Sastopami Eiropas nozīmes aizsargājami biotopi - dabīgi eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju, melnalkšņu staignāji, boreālie meži, jaukti platlapju meži.
Dabas aizsardzības plāns:	Izstrādāts, 2003. - 2008., pagarināts līdz 2013. g. 31. decembrim.
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi:	Nav izstrādāti.

Pagastu teritorijas¹⁷ **Vērēmu pagasts**

Apdraudošie faktori, ietekmes

Dabas parka esošās dabas vērtības apdraud nesaskaņota mežsaimniecība, kuras ietekmē var tikt pārveidotas ainavas un esošie biotopi, kas nodrošina sīkspārņu populāciju apmešanos dabas parka apkārtnē. Tūristu skaita pieaugums var veicināt antropogēno ietekmi dabas parka teritorijā kā zemesedzes nomīdīšanu, piegružošanu ar atkritumiem u.c.

Teritorijas plānojuma risinājumu ietekme

Rēzeknes novada teritorijas plānojuma risinājumi dabas parka „Adamovas ezers” teritorijā paredz saglabāt dabā esošo pašreizējo teritorijas izmantošanu jeb funkcionālo zonējumu - galvenokārt „Ūdeņu teritorijas (Ū)”, „Lauku zemes (L)” un „Mežu teritorijas (M)”, kā arī jau esošās vēsturiskās blīvākas apbūves teritorijas (dzīvojamās un sabiedrisko un komerciestāžu) ciemā Sondori-Šķeņeva-Adamova. Ārpus vēsturiskā ciema teritorijas, blīva apbūve netiek plānota, kā arī ciema teritorijas robežas ir samazinātas, ārpus centra teritorijas tiek plānotas „Lauku zemes (L)”.

¹⁷ Rēzeknes novada pašvaldības

TIAN iekļauti nosacījumi intensīvas mežsaimniecības un apmežošanas ierobežošanai, kas ir nozīmīgs dabas parka dabas vērtības apdraudošs faktors. Adamovas ezera un tās apkārtnes ainava noteikta kā ainaviski vērtīga ainavu telpa ar specifiskiem aprobežojumiem saimnieciskajai darbībai un apbūvei.

Adamovas ezeram teritorijas plānojumā noteikta un attēlota virszemes ūdensobjekta aizsargjosla lauku teritorijā - 300 m, ciemā Sondori-Škeņeva-Adamova - 10 m.

Izanalizējot grafiskajā daļā noteiktās plānotās teritorijas izmantošanas, TIAN iekļautos nosacījumus to izmantošanai, var uzskatīt, ka teritorijas plānojuma īstenošana neradīs būtiskāku ietekmi uz dabas parkā esošajām dabas un ainaviskām vērtībām, kā šobrīd, bet papildus ir iekļauti nosacījumi negatīvo ietekmju mazināšanai.

4.1.3. Dabas liegums „Lubāna mitrājs”

Nosaukums:	„Lubāna mitrājs”
Platība (ha):	51353
Aizsardzībā kopš:	2009
Kategorija:	Dabas liegums
Starptautiskā vērtība	Natura 2000 teritorija
Dabas vērtības:	Latvijas lielākais iekšzemes mitrāju komplekss. Unikāls Eiropas un pasaules nozīmes dabas komplekss ar ievērojamu nozīmi daudzu īpaši aizsargājamo sugu populāciju un biotopu saglabāšanai. Viena no svarīgākajām caurceļojošo ūdensputnu atpūtas un barošanās vietām valstī, un viena no piecām labākajām ligzdošanas vietām 29 Eiropas īpaši aizsargājamām putnu sugām – mazajam ērglim, jūras ērglim, mazajam gulbim, ziemeļu gulbim, griezei, ķikutam u. c. Sastopamas vairākas pasaulē apdraudētas putnu sugas – ķikuts, grieze, jūras ērglis un zivju ērglis. Ligzdo ap 185 putnu sugām. Mitrāja kompleksā ietilpst vairāki aizsargājami biotopi.
Lēmums:	LR MK noteikumi Nr. 212 „Par dabas liegumiem”, (15.06.1999.).
Dabas aizsardzības plāns:	Nav izstrādāts.
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi:	Ministru kabineta noteikumi Nr. 135 „Dabas lieguma "Lubāna mitrājs" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" (10.02.2009.)
Citi	„Lubāna mitrāja kompleksa vides apsaimniekošana, Latvija”. Projekta pārskats 2003. – 2007. gads. Madonas rajona padome LIFE – NATURE PROJEKTS
Pagasti: ¹⁸	Gaigalavas un Nagļu pagasts

Apdraudošie faktori, ietekmes

Dabas lieguma dabas vērtības apdraud ūdens teritoriju aizaugšana un pārpurvošanās, ko sekmē lielās ūdensaugu platības, kuras netiek apsaimniekotas. Pieaugot un nekontrolējot tūristu plūsmu dabas lieguma teritorijā var tikt palielināta antropogēnā slodze uz vidi, kas jau tā kā mitrāju teritorija ir īpaši jutīga. Meliorācijas sistēmas pa kurām no purviem notek neierobežots daudzums ūdens, sekmē atsevišķu purvu teritoriju nosusināšanu, kas var izraisīt nevēlamas dabisko biotopu izmaiņas.

¹⁸ Rēzeknes novada pašvaldības

Teritorijas plānojuma risinājumu ietekme

Rēzeknes novada teritorijas plānojuma risinājumi dabas lieguma „Lubāna mitrājs” teritorijā paredz saglabāt dabā esošo pašreizējo teritorijas izmantošanu jeb funkcionālo zonējumu - galvenokārt „Ūdeņu teritorijas (Ū)”, „Lauku zemes (L)” un „Mežu teritorijas (M)”. Neitrālajā zonā ūdenstūrisma attīstības centra „Bāka” teritorija noteikta kā „Publiskās apbūves teritorija” (P), kā arī saglabāta vēsturiskā derīgo izrakteņu karjera teritorija (R-5). Ciemu teritorijas un blīvas apbūves teritorijas dabas lieguma teritorijā netiek plānotas.

Lubāna ezeram teritorijas plānojumā noteikta un attēlota virszemes ūdensobjekta aizsargjosla lauku teritorijā - 500 m vai visas applūstošās teritorijas platumā.

TIAN noteikts, ka minimālā jaunveidojamo zemes vienību platība īpaši aizsargājamās dabas teritorijās - saskaņā ar šo teritoriju vispārējiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem, kā arī teritorijas apsaimniekošanā jāievēro dabas aizsardzības plāna rekomendācijas dabas, kultūrvēsturisko un ainavisko vērtību saglabāšanai. Lubāna mitrāja ainavu noteikta kā ainaviski vērtīga ainavu telpa ar specifiskiem aprobežojumiem saimnieciskajai darbībai un apbūvei.

Izanalizējot grafiskajā daļā noteiktās plānotās teritorijas izmantošanas, TIAN iekļautos nosacījumus to izmantošanai, var uzskatīt, ka pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumenta īstenošana neradīs būtisku ietekmi uz dabas liegumā esošajām dabas un ainaviskām vērtībām.

4.1.4. Dabas liegums „Gaiļu kalns”

Nosaukums:	„Gaiļu kalns”
Platība (ha):	2
Aizsardzībā kopš:	1987. gads
Kategorija:	Dabas liegums
Starptautiskā vērtība	Natura 2000 teritorija
Dabas vērtības:	Eiropas nozīmes biotops – kadiķu audzes kaļķainās pļavās. Teritorijā atrodas vairākas lielas un īpatnējas Zviedrijas kadiķu audzes.
Lēmums:	LR MK noteikumi Nr. 212 „Par dabas liegumiem”, (15.06.1999.)
Dabas aizsardzības plāns:	Nav izstrādāts
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi:	Nav izstrādāts
Pagasts:	Lendžu

Apdraudošie faktori, ietekmes

Kadiķu audžu teritorijas nepieciešams kopt, lai vidēja vecuma kadiķu audzes nenomāktu krūmi un koki. Svarīgi, lai dabas lieguma apmeklētāji nelauztu kadiķu zarus. Dabas lieguma aizsardzībai būtu nepieciešams izstrādāt dabas aizsardzības plānu.

Teritorijas plānojuma risinājumu ietekme

Rēzeknes novada teritorijas plānojuma risinājumi dabas lieguma „Gaiļu” teritorijā paredz saglabāt dabā esošo pašreizējo teritorijas izmantošanu jeb funkcionālo zonējumu - „Ūdeņu teritorijas (Ū)”, „Lauku zemes (L)” un „Mežu teritorijas (M)”.

4.1.5. Dabas piemineklis „Laizānu parks”

Nosaukums:	„Laizānu parks”
Platība (ha):	7,4
Aizsardzībā kopš:	1987. gads
Kategorija:	Dabas piemineklis

Dabas vērtības:	Parks ar lapu koku alejām, rindām, puslokiem un vērtīgiem introducētiem skujkokiem. Aizsargājami dendroloģiski stādījumi.
Lēmums:	LR MK noteikumi Nr.131 „Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem”, (20.03.2001.)
Dabas aizsardzības plāns:	Nav izstrādāts
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi:	Nav izstrādāts
Pagasts:	Ozolaines pagasts

Apdraudošie faktori, ietekmes

Laizānu parks kalpo kā atpūtas zona un zaļā teritorija, bet lai tiktu sabalansētas atpūtas iespējas un dabas vērtību aizsardzība, jānovērš negatīvo faktoru ietekme uz parku un tajā esošajiem koku stādījumiem, parkam būtu nepieciešams izstrādāt dabas aizsardzības plānu.

Teritorijas plānojuma risinājumu ietekme

Rēzeknes novada teritorijas plānojuma risinājumi dabas pieminekļa „Laizānu parks” teritorijā paredz „Publiskās apbūves (P)” un „Dabas un apstādījumu teritorijas” (DA), kas nav pretrunā ar parka dabas vērtību saglabāšanu.

4.1.6. Dabas piemineklis „Purmaļu akmens”

Nosaukums:	„Purmaļu akmens”
Aizsardzībā kopš:	1977. gada
Kategorija:	Dabas piemineklis
Dabas vērtība:	Viens no divdesmit lielākajiem Latvijas akmeņiem. Dzīslots, ar granātu kristāliem, nenoteiktas formas, tas ainaviski izceļas uz zaļā fona. Akmens atrodas stāvā nogāzē. Apkārtmērs 18,5 m augstums 3,2 m, garums 5,6 m, platums 4,7 m, virszemes daļas tilpums ap 30 m ³ .
Lēmums:	LR MK noteikumi Nr. 175 "Noteikumi par aizsargājamiem ģeoloģiskajiem un ģeomorfoloģiskajiem dabas pieminekļiem", 17.04.2001.
Dabas aizsardzības plāns:	Nav izstrādāts.
Individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi:	Nav izstrādāts.

Apdraudošie faktori, ietekmes

Laukakmens ticis laika gaitā postīts, tam izcirsti lieli robi, kas veido pakāpienus.

4.1.7. Dižkoki

Rēzeknes novadā saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra informācijas sistēmu „Īpaši aizsargājami koki” un Dabas aizsardzības pārvaldes sniegto informāciju atrodas 29 dižkoki, no tiem 11 ir dižkoku statuss, pieci ir potenciālie dižkoki un 13 vietējās nozīmes potenciālie dižkoki (*skatīt Paskaidrojuma raksta 24. pielikumu*).

4.1.8. Mikroliegumi

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.45 „Mikroliegumu izveidošanas, aizsardzības un apsaimniekošanas noteikumi” (30.01.2001.) valsts un privātajos mežos ir izveidoti mikroliegumi.

Rēzeknes novada teritorijā atrodas 29 mikroliegumi, kas ietver īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes un īpaši aizsargājamus biotopus¹⁹ lielākoties mežu zemēs (skatīt 7. tab.).

1. tabula. Mikroliegumu skaits Rēzeknes novadā

PAGASTS	MIKROLIEGUMU SKAITS
Maltas pagasts	1
Feimaņu pagasts	2
Vērēmu pagasts	2
Čornajas pagasts	3
Nagļu pagasts	4
Mākoņkalna pagasts	5
Gaigalavas pagasts	6
Kaunatas pagasts	6

Secinājumi un ieteikumi.

1. Jāievēro izstrādātajos dabas aizsardzības plānos noteiktos teritorijas apsaimniekošanas pasākumus, pēc iespējas tos iestrādājot teritorijas plānojumā.
2. Saimnieciskā darbība īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās ir pieļaujama atbilstoši vietējās pašvaldības teritorijas plānojumam, ievērojot normatīvajos aktos un dabas aizsardzības plānā noteikto kārtību un ierobežojumus.
3. Gadījumā, ja tiek izstrādāts dabas aizsardzības plāns un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi dabas parkam „Adamovas ezers”, dabas liegumam „Lubāna mitrājs”, dabas liegumam „Gaiļu kalns” un dabas piemineklim „Laizānu parks”, to prasības jāiestrādā teritorijas plānojumā.
4. Jāveic sabiedrību informējoši pasākumi par antropogēnās darbības ietekmi uz aizsargājamajām dabas teritorijām un objektiem.
5. Nav pieļaujama teritoriju nekontrolēta un nepamatota apmežošana, neattīrītu notekūdeņu noplūde Rāznas, Lubānas, Adamovas ezeros un citās ūdenstilpēs un ūdenstecēs.
6. Lai neapdraudētu īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnes un īpaši aizsargājamus biotopus, mikroliegumu teritorijas nav ieteicams uzrādīt teritorijas plānojuma grafiskās daļas kartēs.

4.2. Lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstības teritorijas

Rēzeknes novada teritorijā lauksaimniecības zemes aizņem 115288,8 ha, jeb 46% no pašvaldības teritorijas kopplatības, savukārt meži aizņem 81270,2 ha jeb 32% no novada kopējās platības. Kā nacionālas nozīmes nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorija noteikts Krēslītes polderi Gaigalavas pagastā.

Valsts augu aizsardzības dienesta 2010. gada monitoringa dati liecina par to, ka pieteiktajām augšņu agroķīmiskās izpētes lauksaimniecības platībām Rēzeknes novadā ir nepietiekošs organisko vielu saturs, zems fosfora un kālija līmenis vai nepieciešama kalķošana (skatīt 8. tab.).

¹⁹ LVĢMC datu bāze „Īpaši aizsargājamo sugu un biotopu mikroliegumi”

2. tabula. Augšnes raksturojums Rēzeknes novadā²⁰

Novads	Augšņu agroķīmiskās izpētes ha	Kalņojamās augšnes						Platības (%) ar					
		ha	%	CaCO ₃ t	t.sk. nepiec. pamatkalņošana			nepietiekošu org. vielu saturu		ar ļoti zemu un zemu fosfora sat.		ar ļoti zemu un zemu kāļija sat.	
					ha	%	CaCO ₃ t	ha	%	ha	%	ha	%
Rēzeknes	4,4	3,1	70,0	12,7	0,8	18,1	5,1	0,8	18,1	3,1	70,0	2,3	51,9

Rēzeknes novada teritorijā ir aizliegts audzēt ģenētiski modificētos kultūraugus uz pieciem gadiem, to nosaka Rēzeknes novada domes 2010. gada 16. septembra saistošie noteikumi Nr.44 „Par aizliegumu ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšanai Rēzeknes novadā”.

Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas pamatnostādnes

IAS telpiskajā perspektīvē, vērtīgās lauksaimniecības teritorijas (Krēslītes polderis, lauksaimniecības zemju vienlaidu nogabali – Rikavas, Nautrēnu, Gaigalavas un Silmalas pagastos) ietilpst telpiskajā struktūrā „**ORANŽĀ TELPĀ**” - lauksaimniecības attīstības teritorijas ar izmantošanas prioritāti - visa veida lauksaimnieciskā darbība - augkopība, dārzenkopība, augļu un ogu audzēšana, lopkopība, lauksaimniecības produktu pārstrāde u.c., īpaši atbalstot videi draudzīgu lauksaimniecisko lielražošanu un lauksaimniecības produktu pārstrādi. Mežu teritorijas - „**ZĀĻAJĀ TELPĀ**” - mežsaimniecības attīstības teritorijas, kurās prioritāte ir mežizstrāde un ar kokapstrādi saistītas ražotnes - koksnes pārstrāde, mēbeļu un galdniecības izstrādājumu, būvkonstrukciju ražošana u.c., īpaši veicinot ražošanas uzņēmumu veidošanos ar koksnes bezatkritumu izstrādes u.c. inoatīvām tehnoloģijām, kokapstrādes gala produkcijas ar augstu pievienoto vērtību ražošanu.

Pašvaldības lauksaimniecības politika ir vērsta uz novada vērtīgo lauksaimniecības zemju resursu saglabāšanu, neatļaujot to apmežošanu, bet veicot pasākumus erozijas un augšnes aģības un piesārņojuma mazināšanai, platību konsolidācijai. Netiek atbalstīta ģenētiski modificēto kultūraugu audzēšana.

Attiecībā uz meža resursu izmantošanu, **IAS** pamatnostādnes un vadlīnijas atbalsta ilgtspējīgu un vietai atbilstošu meža resursu apsaimniekošanu un izmantošanu, meža resursu atjaunošanu un mazvērtīgo lauksaimniecības zemju apmežošanu, kā arī mežu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un iedzīvotāju rekreācijas vajadzību nodrošināšanu.

4.3. Īpašas dabas resursu izmantošanas teritorijas

4.3.1. Derīgo izrakteņu ieguves un karjeru izstrādes teritorijas

Pēc Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāzes „Latvijas derīgo izrakteņu atradņu reģistrs” datiem Rēzeknes novadā būvniecībā izmantojamo derīgo izrakteņu iegūšanai tiek izmantotas 18 atradnes (skatīt 9. tab.). Lielākoties tiek iegūta smilts un grants, kas nepieciešama būvniecībai un ceļu uzturēšanai.

3. tabula. Būvmateriālu izejvielu atradnes²¹

Nr. p.k.	Atradnes nosaukums	Pagasts	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana
1.	Pērtņieki	Rikavas, Sakstagala,	Dolomiīts	Šķembas, dolomīta milti, kalņu ražošanai

²⁰ Valsts augu aizsardzības dienests „Augšnes monitoringa rezultāti 2010. gadā”.

²¹ Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāze „Latvijas derīgo izrakteņu atradņu reģistrs”.

Nr. p.k.	Atradnes nosaukums	Pagasts	Derīgā izrakteņa veids	Derīgā izrakteņa izmantošana
2.	Pērtņieki-1953.g	Sakstagala	Dolomīts	Šķembas, dolomīta milti, kaļķu ražošana,
3.	Kozelņiki silik	Lūznavas	Smilts	Silikātfizstrādājumiem, ceļu būvei
4.	Jaunružina	Silmalas	Smilts	Būvniecībai, ceļu būvei, ceļu ziemas dienestam
5.	Zarečje	Audriņu	Smilts - grants, smilts	Ceļu būvei
6.	Sokorņi II	Čornajas	Smilts - grants, smilts	Būvniecība, ceļu būve
7.	Feimaņi	Feimaņu	Smilts - grants, smilts	Būvniecībai, ceļu būvei
8.	Līgo – Rēzeknes rajons	Feimaņu	Smilts - grants, smilts	Būvniecībai, ceļu būvei
9.	Griškāni	Griškānu	Smilts - grants, smilts	Būvniecībai, ceļu būvei
10.	Silaraši	Ilzeskalna	Smilts - grants, smilts	Būvniecībai, ceļu būvei, ceļu ziemas dienestam
11.	Akvakultūras dīķi	Sakstagala	Smilts - grants, smilts	-
12.	Gajeva	Verēmu	Smilts - grants, smilts	Būvniecībai, ceļu būvei
13.	Janopole-Tučī	Čornajas, Griškānu	Smilts - grants	Būvniecība, ceļu būve
14.	Kloneiši	Nautrēnu	Smilts - grants	Būvniecībai, ceļu būvei
15.	Ismeri-Lipuški -1990.g.	Ozolaines	Smilts - grants	Būvniecībā, ceļu būve
16.	Ismeri-Lipuški – SIA „ASKO AS	Ozolaines	Smilts - grants	Būvniecībai
17.	Sakārņi	Ozolaines	Smilts - grants	Būvniecībā, ceļu būve
18.	Lipuški	Ozolaines, Čornajas	Smilts - grants	Silikātfizstrādājumiem, būvniecībai, ceļu būvei

Rēzeknes novada teritorijā atrodas vairākas nacionālās nozīmes derīgo izrakteņu atradnes:

- dolomītu atradne „Pērtņieki” (Sakstagala pagasts un Viļānu novads);
- grants – smilts atradne „Griščāti” (Maltas pagasts);
- bāzes atradnes²²:
 - grants atradnes – „Ismeri”, „Ismeri – Lipuški”, „Uljanova” (Ozolaines pag.),
 - „Lipuški” (Ozolaines un Čornajas pag.),
 - „Sokorņi-II” (Čornajas pag.),
 - „Janopole – Tuči” (Čornajas un Griškānu pag.).

Kopumā novada teritorijā atrodas detalizēti izpētītas māla, kūdras, kaļķiežu un sapropeļa atradnes (skatīt Paskaidrojuma daļas 1. pielikumu).

Ilgspējīgas attīstības stratēģijas pamatnostādnes

IAS telpiskajā perspektīvā, valsts nozīmes dolomīta atradne „Pērtņieki”, kūdras purvu teritorijas starp Strūžāniem, Rikavu un Rogovku, būvmateriālu atradnes Ozolaines pagastā, sapropeļa iegulas novada ezeros, ietilpst telpiskajā struktūrā „BRŪNĀ TELPA” - derīgo izrakteņu ieguves teritorijas ar izmantošanas prioritāti - rūpnieciska derīgo izrakteņu ieguve (karjeru izstrāde), pārstrāde un būvmateriālu ražošana, kā arī cita veida ražošana, kas saistīta ar derīgo izrakteņu ieguvi, īpaši atbalstot videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešanu un produktu ar augstu pievienoto vērtību radīšanu.

IAS neatbalsta derīgo izrakteņu ieguvi īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās, kultūras pieminekļu teritorijās, ainaviski vērtīgajās teritorijās, ciemu un citās blīvās dzīvojamās apbūves teritorijās, kā arī tuvāk par 100 m no ezera krasta līnijas un kapsētām.

²² Daļēji šo atradņu izstrādi ierobežo to atrašanās nacionālā parka „Rāzna” teritorijā.

4.3.2. Ūdens saimniecībā un enerģētikā izmantojamās teritorijas

Rēzeknes novadā virszemes ūdens objekti galvenokārt tiek izmantoti zivsaimniecībā, enerģētikā un rekreācijā.

A/S „Nagļi” iegūst ūdeni no Maltas upes 80053,424 m³ diennaktī vai 29 219 500 m³ gadā zivju audzēšanai inkubācijas cehā un dīķu uzpildīšanai.

Rēzeknes novadā darbojas trīs mazās HES, uz Rēzeknes upes – Spruktu HES (A/S „Latgales enerģētika”), Rikavas HES (SIA „Greivulju HES), uz Maltas upes Nagļu HES (A/S „Latgales enerģētika”).

Zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādus mehāniskus šķēršļus uz Maltas, Rēzeknes, Ičas, Līčupes, Rītupes un Feimankas upēm, kas šķērso novada teritoriju²³.

4.4. Bļivas apbūves (ciemu) teritorijas

Rēzeknes novada apdzīvojuma struktūru veido bļivi apdzīvotās vietas ciemi, Rēzeknes piepilsētas vasarnīcu teritorijas un lauku teritorijas - viensētas un viensētu grupas (tajā skaitā sādžas).

Izvērtējot vēsturiski izveidojušos novada apdzīvojuma struktūru un to ģeogrāfisko izvietojumu, spēkā esošajos novada teritoriālo vienību teritorijas plānojumos noteikto, iedzīvotāju skaita dinamiku, apbūves struktūru un plānoto apbūvju teritoriju realizāciju un sociālās infrastruktūras nodrošinājumu, nākotnes iedzīvotāju skaita un saimnieciskās darbības prognožu perspektīvas, teritorijas plānojumā tiek noteiktas un Grafiskās daļas kartēs apdzīvoto vietu teritoriju robežas attēlotas **47 ciemiem** – Audriņi, Krupi (Audriņu pagastā), Bērzgale (Bērzgales pagastā), Čornaja, Ratnieki (Čornajas pagastā), Dricāni (Dricānu pagastā), Feimaņi (Feimaņu pagastā), Gaigalava-Bikova, Vecstrūžāni (Gaigalavas pagastā), Sprūževa, Janapole (Griškānu pagastā), Ilzeskalns (Ilzeskalna pagastā), Liuža (Kantinieku pagastā), Kaunata, Dubuji (Kaunatas pagastā), Lendži (Lendžu pagastā), Lūznava, Zosna, Veczosna, Vertukšķe (Lūznavas pagastā), Malta (Maltas pagastā), Lipuški (Mākoņkalna pagastā), Nagļi (Nagļu pagastā), Rogovka, Dekteri, Žogotas-Rasnupļi (Nautrēnu pagastā), Bekši (Ozolaines pagastā), Ozolmuiža (Ozolmuižas pagastā), Puša (Pušas pagastā), Rikava (Rikavas pagastā), Ciskādi, Sakstagals, Uljanova (Sakstagala pagastā), Gomīca, Kruķi, Vecružina, Rogoviki-Štikāni, Prezma, Tiskādi (Silmalas pagastā), Stoļerova, Rosica (Stoļerovas pagastā), Strūžāni (Strūžānu pagastā), Sondori-Škeņeva-Adamova, Iugulova, Djogi (Vērēmu pagastā).

Novada teritoriālo vienību pagastu teritorijas plānojumos noteiktās ciemu teritoriju robežas ir pārskatītas un precizētas, atbilstoši aktuālajai situācijai un 12 gadu plānošanas perioda perspektīvai, izslēdzot no ciemu teritorijām iekļautās lielās lauksaimniecības zemju un mežu teritorijas, kurās bija plānota jaunas bļivas apbūves veidošanās, kā arī ārpus ciemu centru teritorijām tiek plānotas nevis bļivās „Savrupmāju dzīvojamās apbūves teritorijas (DzS), bet „Lauku zemes (L)” vai „Lauku zemes ar atļautām mazākām jaunveidojamajām zemes vienībām (L-3)”.

Ilgspējīgas attīstības stratēģijas pamatnostādnes

Kā viens no trijiem galvenajiem IAS telpiskās perspektīvas attīstības virzieniem tiek izvirzīts - policentriskas un saliedētas apdzīvojuma struktūras attīstība, iekšējo un ārējo funkcionālo saišu stiprināšana.

IAS risinājumi veicinās daudzcentru līdzsvarotas apdzīvojuma sistēmas attīstību, Latgales reģionam raksturīgā tradicionālā lauku apdzīvojuma saglabāšanu un katras individuālās apdzīvotās vietas specializāciju, bez primārās dzīvojamās un pakalpojumu funkcijas, attīstot arī ražošanas un loģistikas, lauksaimniecības, tūrisma un kultūrvēstures tradīciju, zivsaimniecības vai citas konkrētam ciemam vai urbānai vietai specifiskas lomas. Kā novada nozīmes centri attīstīsies teritoriāli dažādās pašvaldības daļās esošie četri lielie vēsturiskie ciemi – Malta, Dricāni,

²³ MK Nr.27. Noteikumi par upēm (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādus mehāniskus šķēršļus (15.01.2002.).

Rogovka un Kaunata. Kā vietējie pakalpojumu centri saglabāsies bijušie pagastu centri (noteikti kā vietējas nozīmes centri), bet pārējiem mazie ciemi ar ierobežotu funkciju skaitu kalpos kā tuvākie lauku teritoriju atbalsta punkti. Vasarnīcu un dārza māju apbūves teritorijas (Ozolaines (Pleikšņi), Griškānu, Verēmu un Ozolmuižas (Lielie Garanči, u.c.) pagastos) izdalītas kā atsevišķa apdzīvojuma kategorija.

Attiecībā uz vasarnīcu un dārza māju teritorijām noteiktas vadlīnijas, ka jāveicina to vides sakārtošana, transporta un galveno inženierkomunikāciju – energoapgādes, ūdensapgādes un sadzīves notekūdeņu savākšanas sistēmas (centralizētas vai decentralizētas) un atkritumu apsaimniekošanas attīstības shēmu izstrāde. Vasarnīcu un dārza māju apbūves transformēšana par pastāvīgu dzīvojamo māju apbūvi ir veicama tikai pie sekojošiem nosacījumiem - tiek izstrādāts lokālpilnojums, aptverot vismaz apbūves kvartālu vai citādi funkcionāli saistītu teritoriju, izbūvēts ceļu/ielu tīkls ar normatīviem atbilstošiem parametriem un nodrošinātas galvenās inženierkomunikācijas – energoapgāde, ūdensapgāde un sadzīves notekūdeņu savākšana (centralizēti vai decentralizēti), lietus ūdeņu savākšana no ielām, atkritumu apsaimniekošana, ievērotas visas sanitāras un ugunsdrošības normas.

IAS nosaka, ka bīvas dzīvojamās, jauktas un publiskās apbūves teritorijas jākoncentrē ciemu teritoriju robežās un citās urbānās vietās. Jaunu ciemu vai bīvas dzīvojamās apbūves veidošanu lauku teritorijā pieļaujama tikai gadījumos, ja tā tiek pamatota lokālpilnojumā un nodrošināta ar normatīviem atbilstošu tehnisko infrastruktūru.

Teritorijas plānojums nosaka:

1. Teritorijas plānojuma Grafiskās daļas kartēs attēlotas ciemu teritoriju robežas, izņemot vasarnīcu un dārza māju teritorijām Rēzeknes piepilsētā, kas funkcionāli un telpiski jau saplūdušas ar pilsētas teritoriju un tiek nosauktas kā „citas urbānās vietas”.
2. Spēkā esošajos teritorijas plānojumos apdzīvotām vietām noteiktās ciemu robežas ir plaši izklīdētas un starpgabalainas, kas neveicina kompaktu ciemu apbūvi, līdz ar to novada teritorijas plānojuma risinājumi paredz samazināt ciemu robežas, no ciemu teritorijām izslēdzot iepriekšējos teritorijas plānojumos noteiktās lielās lauksaimniecībā izmantojamās teritorijas un meža teritorijas.
3. Teritorijas plānojumā atsevišķi tiek noteikts funkcionālais zonējums ciemiem, citām urbānām vietām un lauku teritorijām, nosakot zonējumu veidus - Savrupmāju dzīvojamās apbūves (DzS, DzS-1 - savrupmāju apbūves teritorijas Maltas ciemā, Sondoru-Škeņevas-Adamovas ciemā, DzS-2 – vasarnīcu un dārzu māju apbūves teritorijas), Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzM), Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (DzD), Jauktas apbūves teritorijas (J, J-1 – Rēzeknes speciālajā ekonomiskajā zonā), Publiskās apbūves teritorijas (P, P-1 - Rēzeknes speciālajā ekonomiskajā zonā), Rūpniecības apbūves teritorijas (R, R-1, R-2, R-3, R-4 – Rēzeknes speciālajā ekonomiskajā zonā, R-5 - derīgo izrakteņu ieguves teritorijas), Tehniskās apbūves teritorijas (Ta), Transporta infrastruktūras teritorijas (Tr, Tr-1 - reģionālas nozīmes lidostas „Rēzekne” teritorija, mazās aviācijas lidlauks Dricānu pagastā) un teritorijas, kur apbūve nav galvenais izmantošanas veids – Lauku zemes (L, L-1 – nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijas, L-2 - mazdārziņu teritorijas, L-3 – lauku zemes ar atļautām mazākām jaunveidojamajām zemes vienībām), Mežu teritorijas (M, M-1 – meža aizsargjosla ap Rēzeknes pilsētu), Ūdeņu teritorijas (Ū) un Dabas un apstādījumu teritorijas (DA, DA-1 – kapsētu teritorijas).
4. Teritorijas plānojumā paredzēti risinājumi inženierkomunikāciju būvniecībai, rekonstrukcijai un ekspluatācijai, t.sk., ūdens apgādes un kanalizācijas sistēmu ierīkošanai. Jaunveidojamajām apbūves teritorijām, obligāti jāparedz pieslēgšanās esošajiem centralizētās ūdensapgādes

un kanalizācijas tīkliem, ja tas ir tehniski iespējams un/vai maģistrālie ūdensvada kanalizācija tīkli ir izbūvēti pa apbūves teritorijai pieguļošo ielu

5. TIAN noteikta detalizēta katras funkcionālās zonas atļautā izmantošana, jaunveidojamās zemes vienības minimālā platība un apbūves parametri – max apbūves blīvums, max intensitāte, min brīvā teritorija, atļautais stāvu skaits un max būvju augstums.
6. TIAN noteikts, ka DzS-2 teritorijās uz esošajām zemes vienībām, kas ir mazākas par TIAN noteiktajām minimālajām platībām, atļauta tikai dārza māju un mazēku būvniecība.

5. PLĀNOŠANAS DOKUMENTI UN AR TIEM SAISTĪTĀS VIDES PROBLĒMAS

Rēzeknes novada teritorijas plānojumā 2013. – 2024. gadam tiek noteikti pašvaldības un dabas teritoriju izmantošanas priekšnoteikumi, kā arī dabas resursu apsaimniekošanas un saglabāšanas noteikumi. Lielākoties teritorijas plānojumā iekļautie vides aspekti ir kvalitatīvas dzīves vides attīstība, dabas un vides saglabāšana, kas ietver bioloģiskās daudzveidības aizsardzību un saglabāšanu.

Rēzeknes novada teritorijas plānojumā 2013. - 2024.g. ir noteikta zemesgabalu plānotā (atļautā) izmantošana un aprobežojumi.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi detalizēti nosaka:

- kopējos teritorijas izmantošanas noteikumus;
- atsevišķu teritoriju apbūves un izmantošanas noteikumus, nosakot katram apbūves veidam savus;
- apbūves rādītājus un aprobežojumus;
- aizsargjoslu prasības;
- detālplānojumu izstrādes prasības.

Rēzeknes novada teritorijas plānojums ir vispusīgs dokuments, kurā piedāvātās plānotās darbības eventuāli atstās pozitīvu vai negatīvu ietekmi konkrētā teritorijā.

Pārskatot teritorijas plānojuma plānotās saimnieciskās aktivitātes, veidojas priekšstats par jomām, kurām būtu jāpievērš uzmanība:

- plānotās saimnieciskās darbības – derīgo izrakteņu ieguves un apmežošanas sabalansēšana ar dabas aizsardzības interesēm;
- esošo blīvi apdzīvoto vietu apsaimniekošana, jaunu apbūves teritoriju veidošanās;
- kanalizācijas un ūdensapgādes sistēmas efektivitātes paaugstināšana;
- pamesto un neapsaimniekoto urbumu konkretizēšana, apzināšana un tamponēšana;
- potenciāli piesārņoto vietu apsekošana un rekultivācija;
- sabiedrības izglītošana par videi draudzīgu rīcību un resursu apsaimniekošanu.

Nepieciešams paredzēt inženierkomunikācijas nodrošinājumu – ūdensapgāde, notekūdeņu savākšanu, elektroapgāde, sakaru komunikācijas pēc nepieciešamības pirms katras jaunas neapbūvētas teritorijas attīstības. Jāieplāno lokālplānojumos, detālplānojumos vai būvprojektā vispusīgi ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas risinājumi. Nosaka teritorijas plānojumā, ka ciemos cik vien iespējams jāparedz plānotās apbūves pieslēgšana esošai centralizētai ūdensapgādei, notekūdeņu savākšanai, kā arī attīrīšana un novadīšana vidē jāveic atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas dokuments formulē vīziju, izvirza stratēģiskos mērķus un prioritātes un iezīmē telpiskās attīstības virzienus. Atsevišķu prioritāšu ietvaros iekļauto aktivitāšu realizācija, piemēram „perspektīvās dienvidu apejas ar Rēzeknes pilsētu” (apvedceļa) būvniecība, nenoliedzami var radīt nevēlamu ietekmi uz vidi, tomēr šī plānošanas dokumenta detalizācijas un informācijas līmenī, nav izvērtējama. Konkrētu aktivitāšu īstenošanas ietekmes novērtēšana veicama pie lokālplānojumu, detālplānojumu, tehnisko projektu un būvprojektu izstrādes. No vides aizsardzības viedokļa papildus uzmanība būtu jāpievērš jaunu ceļu, jaunu ražošanas objektu būvniecībai, pakalpojumu klāsta paplašināšanai tūrisma un rekreācijas jomā utml.

6. VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

6.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi

Starptautiskie mērķi vides aizsardzības jomā ir ietverti starpvalstu konvencijās un Eiropas Savienības direktīvās.

Konvencija „Par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem” jeb *Orhūsas konvencija*, Orhūsa, 25.06.1998.g. (Latvija ratificējusi 2002.gadā)

Konvencija nosaka sabiedrības un valsts pārvaldes iestāžu attiecības saistībā ar vides jautājumiem, sevišķi pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs.

Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību. UNESCO konvencija (1972.). Latvija ratificēja 1997. gadā.

Konvencija definē jēdzienu „dabas mantojums” un nosaka uzdevumus tā aizsardzībai:

- Dabas pieminekļi – fizikāli un bioloģiski veidojumi vai šādu veidojumu grupas ar īpašu, universālu estētisko vai zinātnisko vērtību.
- Ģeoloģiski vai fiziogēogrāfiski veidojumi un noteiktas zonas – apdraudētu augu un dzīvnieku sugu dzīves vietas ar īpaši zinātnisku vai saglabāšanas nozīmi.
- Dabas teritorijas, kam īpašas nozīmes universālas vērtības no zinātnes, saglabāšanas vai dabas skaistuma viedokļa.
- Valsts pienākums ir tās teritorijā nodrošināt kultūras un dabas mantojuma identifikāciju, aizsardzību, konservāciju, popularizēšanu un saglabāšanu nākošajām paaudzēm. Tādēļ maksimāli jāizmanto esošie valsts resursi un nepieciešamības gadījumā arī starptautiskā palīdzība un sadarbība.
- Lai nodrošinātu pēc iespējas efektīvāku kultūras un dabas mantojuma aizsardzību, konservāciju un popularizēšanu, šīs konvencijas dalībvalstis atbilstoši katras valsts apstākļiem centīsies:
 - īstenot atbilstošu politiku, kuras mērķis būtu kultūras un dabas mantojumam piešķirt noteiktas funkcijas sabiedrības dzīvē, kā arī iekļaut šī mantojuma aizsardzību plānošanas programmās;
 - izveidot, ja tādu nav, vienu vai vairākus kultūras un dabas mantojuma aizsardzības, konservācijas un popularizēšanas dienestus ar atbilstošu personālu un līdzekļiem;
 - attīstīt zinātniskos un tehniskos pētījumus, lai valsts spētu novērtēt un novērst kultūras un dabas mantojumam draudošās briesmas;
 - veikt atbilstošus juridiskus, zinātniskus, tehniskus, administratīvus un finanšu pasākumus, lai atklātu, aizsargātu, konservētu, popularizētu un atjaunotu šo mantojumu;
 - atbalstīt nacionālo un reģionālo centru izveidošanu un attīstību, kas sagatavo speciālistus kultūras un dabas mantojuma saglabāšanas jomās un veicina attiecīgus zinātniskos pētījumus.

Konvencija par bioloģisko daudzveidību. Riodežaneiro konvencija (1992.). Latvija ratificēja 1995. gadā.

Konvencijas uzdevumi ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana un ilgtspējīgas attīstības nodrošināšana. Galvenais uzdevums dalībvalstīm ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un tās ilgtspējīgas izmantošanas jautājumu integrēšana jau esošajās valsts stratēģijās, plānos un programmās un nepieciešamo stratēģiju un citu dokumentu izstrādāšana.

Padomes Direktīva 92/43/EEK „**Par dabisko savvaļas faunas un floras aizsardzību**” jeb Sugu un Biotopu direktīva, 21.05.1992. ir pamatā vienota Eiropas ekoloģiskā tīkla NATURA 2000 izveidošanai, veicinot izpēti un zinātnisko darbu.

Direktīvas mērķis ir veicināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, veicot dabisko biotopu, faunas un floras aizsardzību. EP direktīvas attiecināmas uz 5 Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamiem biotopu tipiem, 1 augu, 18 putnu, 5 zīdītājdzīvnieku, 2 abinieku un 2 kukaiņu sugām.

Eiropas kopienu padome izveido saskaņotu Eiropas ekoloģisko tīklu, kurā apvienotas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas, un kura nosaukums ir *Natura 2000*. Šo tīklu, ko veido dabisko dzīvotņu un sugu dzīvotņu teritorijas, izmanto, lai minētos dabisko dzīvotņu veidus un sugu dzīvotnes saglabātu vai attiecīgā gadījumā atjaunotu to labvēlīgo aizsardzības statusu dabiskās izplatības areālā.

Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva **2000/60/EK**, kuras mērķis ir aizsargāt un uzlabot virszemes un pazemes ūdeņu ekosistēmu stāvokli un veicināt ilgtspējīgu ūdeņu lietošanu, ieviešot integrētu upju baseinu apsaimniekošanas procesu. Upju sateces baseina apsaimniekošanas plānā iekļauto pasākumu mērķi ir:

- Novērst virszemes ūdens objektu stāvokļa pasliktināšanos, tos uzlabot un atjaunot, sasniegt šo ūdens objektu labu ķīmisko un ekoloģisko stāvokli, kā arī samazināt piesārņojumu no bīstamo vielu izplūdēm un emisijām.
- Aizsargāt, uzlabot un atjaunot visus pazemes ūdens objektus, novērst pazemes ūdeņu piesārņošanu un pasliktināšanos un nodrošināt līdzsvaru starp pazemes ūdeņu ieguvi un to resursu atjaunošanos.
- Saglabāt aizsargājamās teritorijas.

6.2. Nacionālie vides aizsardzības mērķi

Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam ir augstākais plānošanas dokuments, kurā kā viena no prioritātēm ir daba kā nākotnes kapitāls. Tiek izvirzīts mērķis, Latvijai kļūst par ES līderi dabas kapitāla saglabāšanā, palielināšanā un ilgtspējīgā izmantošanā. Stratēģijā tiek analizētas Latvijas tendences un izaicinājumi dabas ilgtspējīgas apsaimniekošanas jomā, kā arī noteikti prioritārie ilgtermiņa rīcības virzieni un iespējamie risinājumi.

Vides aizsardzībai valsts līmenī izstrādātas **Vides politikas pamatnostādnes 2009. – 2015. gadam**, kas apstiprinātas Ministru kabinetā 2009. gadā. Tas ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kurā tiek aprakstīta esošā situācija, noteikti vides politikas mērķi, risināmās problēmas, politikas pamatprincipi un politikas rezultāti, kā arī uzdevumi politikas mērķu sasniegšanai.

Vides politikas galvenais mērķis ir nodrošināt iedzīvotājiem iespēju dzīvot tīrā un sakārtotā vidē, realizējot ilgtspējīgas attīstības principus, saglabājot vides kvalitāti un bioloģisko daudzveidību, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kā arī sabiedrības līdzdarbību lēmumu pieņemšanā un informēšana par vides stāvokli.

Svarīgākie vides aizsardzības mērķi:

- Nodrošināt gaisa kvalitāti saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, iesaistot pašvaldības, komersantus un sabiedrību.

Pasākumi mērķa sasniegšanai:

- realizēt gaisa kvalitātes uzlabošanas programmas pašvaldībās, novērtēt un uzlabot jau agrāk pašvaldībās īstenoto pasākumu efektivitāti;
- rosināt jaunu tehnoloģiju ieviešanu un resursu racionālu izmantošanu;

- samazināt iedzīvotāju neapmierinātību ar gaisa kvalitāti informējot par gaisa kvalitātes jautājumiem un katra iedzīvotāja iespējām samazināt gaisa piesārņojumu
 - sabiedrību nodrošināt ar informāciju par vides troksni un paredzamajiem pasākumiem trokšņa samazināšanai, u.c. pasākumi.
- Nodrošināt ūdens kvalitāti atbilstoši normatīvo aktu prasībām, samazināt iekšējo ūdeņu eitrofikāciju, sniegt ūdenssaimniecības pakalpojumus un nodrošinot to kvalitāti.

Pasākumi mērķa sasniegšanai:

- turpināt realizēt pasākumus komunālo notekūdeņu un bīstamo vielu radītā virszemes ūdeņu piesārņojuma samazināšanai, tai skaitā sakārtojot notekūdeņu apsaimniekošanu attiecībā uz apdzīvotām vietām;
 - īstenot barības elementu noplūdes samazināšanas pasākumus īpaši jutīgajās teritorijās, uz kurām attiecas paaugstinātas prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem, veicināt labas lauksaimniecības prakses nosacījumu ievērošanu visā Latvija teritorijā;
 - sekmēt starptautisko sadarbību pārrobežu upju baseinos;
 - sagatavot vispārīzglītojošu informāciju par ūdens taupīšanas iespējām;
 - kvalitatīva dzeramā ūdens nodrošināšana, un novecojušās ūdenssaimniecības infrastruktūras uzlabošanu, lai mazinātu ūdens zudumus no fīkliem, u.c. pasākumi.
- Nodrošināt zemes resursu ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību, veicinot ilgtspējīga patēriņa un ražošanas principa realizēšanu.

Pasākumi mērķa sasniegšanai:

- sabiedrības informēšana par dabas resursiem un to izmantošanas iespējām, kā arī ģeoloģiskajiem procesiem, kas norisinās mūsdienās;
 - piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistra aktualizēšana un tā izmantošana teritorijas plānošanas procesā;
 - veicināt sadarbību starp komersantiem, valsts iestādēm un pašvaldībām, kas vērsta uz rūpniecisko avāriju risku samazināšanu, vides un cilvēku drošības palielināšanu;
 - veidot sadzīves atkritumu šķirošanas un dalītas savākšanas sistēmas visos atkritumu apsaimniekošanas reģionos un noorganizēt atkritumu savākšanas pakalpojumu pieejamību;
 - izvērtēt ekonomisko instrumentu nepieciešamību, kas sekmētu notekūdeņu dūņu apsaimniekošanu, u.c. pasākumi.
- Nodrošināt dabas aizsardzības un saimniecisko interešu līdzsvarotību.

Pasākumi mērķa sasniegšanai:

- nodrošināt ĪADT apsaimniekošanu (veicināt pašvaldību iesaistīšanos ĪADT apsaimniekošanā, veidojot valsts un privāto partnerību, kā arī sekmējot biedrību un nodibinājumu līdzdalību, ĪADT apsaimniekošanā);
 - palielināt sabiedrības izpratni par dabas vērtībām, u.c. pasākumi.
- Nodrošināt Latvijas investīcijas globālo klimata pārmaiņu novēršanā, nodrošinot vides aizsardzības un ekonomisko interešu līdzsvarotību.

Pasākumi mērķa sasniegšanai:

- veikt sabiedrības informēšanu par klimata pārmaiņām un sabiedrības līdzdalības palielināšanu, veicināt iniciatīvu lokālā līmenī;
- sekmēt daudzdzīvokļu ēku renovāciju atbilstoši energoauditu rezultātiem, u.c. pasākumi.

Vides ministrijas Vides stratēģijas un informācijas nodaļa ir izstrādājusi **ilgtspējīgas attīstības pamatnostādnes**, kuru mērķi ir:

- Latvijai jāveido labklājības sabiedrība, kura augstu vērtē un attīsta demokrātiju, līdztiesību, godīgumu un savu kultūras mantojumu;
- Latvijai jāveido stabila tautsaimniecība, kas nodrošina sabiedrības vajadzības, vienlaicīgi panākot, lai ekonomiskās izaugsmes tempi pārsniegtu vides piesārņojuma un resursu patēriņa tempus;
- Latvijai jānodrošina droša un veselību neapdraudoša vide pašreizējai un nākamajām paaudzēm;
- Latvijai jānodrošina pietiekami pasākumi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai;
- Latvijai sabiedrībā jāattīsta atbildīga attieksme pret dabas resursiem un nepārtraukti jāpaaugstina resursu izmantošanas efektivitāte;
- Latvijai no starptautiskas palīdzības saņēmējas valsts pakāpeniski jāķļūst par valsti, kas spēj pati nodrošināt savas vajadzības un nepieciešamības gadījumā pat sniegt palīdzību citām valstīm;
- Latvijai jānodrošina vides jautājumu integrācija un jāattīsta plāns vides politikas līdzekļu pielietojumam visās citās nozaru politikās;
- Latvijai jānodrošina, lai tirgus ekonomikas mehānismi kalpotu ilgtspējīgai attīstībai;
- Latvijai jānodrošina sabiedrības līdzdalība ilgtspējīgas attīstības procesos;
- Latvijai nepārtraukti jānovērtē tās progress noteikto ilgtspējīgas attīstības mērķu sasniegšanā.

Svarīgākie likumi un Ministru kabineta noteikumi, kuru realizācija nodrošina vides un dabas aizsardzības pasākumu ievērošanu līmenī ir:

1. "Aizsargjoslu likums" (05.02.1997), ar grozījumiem (09.11.2011);
2. "Atkritumu apsaimniekošanas likums" (28.10.2010.) ar grozījumiem (01.01.2011);
3. „Dabas resursu nodokļa likums” (15.12.2005.) ar grozījumiem (20.12.2010.);
4. Ministru kabineta 2002.gada 20.augusta noteikumi Nr.379 "Kārtība, kādā novēršama, ierobežojama un kontrolējama gaisu piesārņojošo vielu emisija no stacionāriem piesārņojuma avotiem", ar grozījumiem (15.02.2011.);
5. Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumi Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums", spēkā no 2004.gada 1.maija;
6. Likums „Par piesārņojumu” (15.03.2001.), ar grozījumiem (16.12.2010.);
7. „Ūdens apsaimniekošanas likums” (12.09.2002.) ar grozījumiem (03.03.2011.);
8. Ministru kabineta 2004.gada 19.oktobra noteikumi Nr.858 "Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību", ar grozījumiem (15.08.2009.);
9. Likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām” (02.03.1993.), ar grozījumiem (28.04.2011.);
10. Ministru kabineta noteikumi Nr.264 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi” (16.03.2010.);
11. Ministru kabineta noteikumu Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti”(12.03.2002.), ar grozījumiem (22.12.2009.);
12. „Sugu un biotopu aizsardzības likums” (16.03.2000), ar grozījumiem (16.12.2010.).
13. Ministru kabineta noteikumi Nr.281 „Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas” (24.04.2007.), ar grozījumiem (02.03.2010.);
14. „Meža likums” (24.02.2000.), ar grozījumiem (16.12.2010.);
15. „Tūrisma likums” (17.09.1998.), ar grozījumiem (10.12.2009.).

„Vides aizsardzības politikas plāns Latvijai” (1995. gads) ir politikas dokuments, uz kura pamata ir noteiktas prioritātes šobrīd realizētajai vides politikai. Vides politikas plāns nosaka, ka teritorijas plānošana ir vides aizsardzības politikas īstenošanas līdzeklis, ar kura palīdzību iespējams regulēt sabiedrības mijiedarbību ar vidi, izvirzīt nosacījumus un prasības atsevišķu vides aizsardzības problēmu risināšanai. Teritoriālā plānošana veic preventīvās vides aizsardzības funkcijas.

Vides monitoringa programma 2009. – 2012. gadam (apstiprināta ar Ministru kabineta 2009. gada 11. marta rīkojumu Nr.187) nosaka kārtību, kādā veicams vides monitoringa. Vides monitoringa programma sastāv no sekojošām četrām programmām:

- Gaisa monitoringa programma;
- Ūdeņu monitoringa programma;
- Zemes monitoringa programma;
- Bioloģiskās daudzveidības monitoringa programma.

Gaisa monitoringa programmu īsteno LVĢMC („Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”) un Valsts vides dienesta Radiācijas drošības centrs (VVD RDC). Ūdeņu monitoringa programmu īsteno LVĢMC un LHEI (Latvijas Hidroekoloģijas institūts). Zemes monitoringa programmu īsteno LVĢMC un bioloģiskās daudzveidības monitoringa programmas ieviešanu koordinē Dabas aizsardzības pārvalde un LHEI.

Bioloģiskās daudzveidības nacionālā programma, akceptēta LR MK 16.05.2000. Programmas uzdevums Latvijā ir sekmēt dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu reizē aizsargājot dabu. Vadīt dabas aizsardzības darbu no valdības līmeņa līdz pašvaldībām un iedzīvotājiem. Nodrošināt Latvijas starptautisko saistību izpildi, palīdzēt ārvalstu un vietējiem uzņēmējiem saskaņot prioritātes investīcijām un tehniskās palīdzības projektiem.

Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2006. - 2012. gadam (apstiprināts ar Ministru kabineta 2005. gada 29. decembra rīkojumu Nr.860) mērķi ir novērst atkritumu rašanos, pieaugot ekonomiskajai izaugsmei, nodrošināt nozīmīgu kopējo radīto atkritumu daudzumu samazināšanu, liekot lietā labākas atkritumu radīšanas novēršanas iespējas, labākos pieejamos tehniskos paņēmienus resursu izmantošanas efektivitātes palielināšanu un ilgtspējīgākas patērētāju uzvedības veicināšanu.²⁴

²⁴ Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2006.-2012.gadam, VIDM, 2006. gads.

7. PLĀNOŠANAS DOKUMENTI UN TO IETEKMES UZ VIDĪ NOVĒRTĒJUMS

7.1 Tiešās un netiešās ietekmes

7.1.1 Tiešās ietekmes

Ņemot vērā, ka **Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2033** ir stratēģisks ilgtermiņa plānošanas dokuments, tas neradīs tiešās ietekmes uz vidi, bet kā hierarhiski augstākais vietējās pašvaldības plānošanas dokuments veidos ietvaru pašvaldības attīstības un vides politikai, tajā skaitā teritorijas plānojumā noteiktajai teritorijas izmantošanai.

Tiešās ietekmes ir saistītas ar izmaiņām vidē, realizējot **teritorijas plānojumā** paredzētās darbības un kuras nepastarpināti var atstāt pozitīvu vai negatīvu ietekmi uz apkārtējo vidi:

- 1) zemes izmantošanas veidu maiņa (apmežošana, derīgo izrakteņu ieguves karjeri, jauna ražošanas un dzīvojamā apbūve, satiksmes infrastruktūras un inženierkomunikāciju izbūve utml.) - pirms zemes izmantošanas veidu maiņas rūpīgi jāizvērtē šādas darbības ietekme uz vidi un ainavu tiešā un attālakā tuvumā;
- 2) esošo apdzīvoto vietu attīstība un jaunu objektu būvniecība var radīt lielāku slodzi uz vidi, ja netiek sakārtota ceļu infrastruktūra un nodrošināta inženierkomunikāciju esamība un pietiekoša to efektivitāte un apsaimniekošana;
- 3) piesārņojuma emisijas, novadot to vidē.

Novada teritorijas plānojums neparedz lielas jaunas ražošanas, satiksmes infrastruktūras būves salīdzinoši ar esošo situāciju spēkā esošajā teritorijas plānojumā, līdz ar to ietekmes saistībā ar jaunā novada teritorijas plānojuma apstiprināšanu, nav mērāmas kā liela apjoma.

Tiek precizētas esošās ciemu robežas un funkcionālais zonējums apdzīvotās vietās un lauku teritorijā, nosakot atļauto izmantošanu un to precizējot ar teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem. Lai pēc iespējas mazinātu zemes izmantošanas veidu maiņas un konkrētu objektu (dzīvojamās apbūves, ražošanas, inženierkomunikāciju u.c.) tiešās ietekmes uz vides kvalitāti, ļoti svarīgi ir ievērot un kontrolēt pašvaldības Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos iekļautos aizliegumus, ierobežojumus un nosacījumus dažādu teritoriju izmantošanai un atļautās apbūves un labiekārtojuma veidošanai.

Pašvaldības teritorijā ir realizēti vairāki ūdenssaimniecības attīstības projekti, rekonstruētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un kanalizācijas tīkli. Būtisks notekūdeņu pieaugums tuvākajā nākotnē netiek prognozēts, jo novadā pastāv iedzīvotāju skaita un būvniecības aktivitātes samazinājuma tendence. Svarīgi ir pēc iespējas vairāk pieslēgt jaunus patērētājus centralizētajiem kanalizācijas tīkliem.

7.1.2. Netiešās ietekmes

Savstarpēji iedarbojoties videi un tiešajām ietekmēm veidojas netiešās vides ietekmes.

Attīstoties tūrismam novadā un palielinoties tūristu skaitam var pieaugt gan antropogēnā slodze uz vidi, gan veicināta apkārtējās vides sakopšana. Pārdomāta un sakārtota tūrisma infrastruktūra samazinātu negatīvo ietekmi uz vidi.

Veicot zemes transformāciju būvējot jaunas teritorijas, tiek samazinātas dabas pamatnes un savvaļas sugu dzīvotņu platības. Svarīgi pievērst uzmanību, ja apbūves paplašināšana notiek īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tuvumā. Būvniecības procesā radītās zemes vibrācijas, troksnis un putekļu piesārņojums var ietekmēt jūtīgu sugu dzīvotnes.

Būvējot ēkas uz esošiem pamatiem un neapgūstot jaunas teritorijas, ietekme uz vidi tiek vērtēta kā maznozīmīga.

7.2 Īslaicīgās un ilglaicīgās ietekmes

7.2.1 Īslaicīgās ietekmes

Īslaicīgās ietekmes teritorijas plānojumā ir plānotā būvniecība – ēku, ceļu, dažāda veida inženierkomunikāciju (sakarū, elektroapgādes līniju, ūdensapgādes un notekūdeņu tīklu). Būvniecība izraisa salīdzinoši īslaicīgus traucējumus vidē, bet galvenās problēmas, kas saistītas ar minētajām darbībām ir troksnis, zemsedzes bojājumi, būvgruži un putekļu emisija. Lielākā daļa šo faktoru tiek likvidēti līdz ar darbības izbeigšanos.

Teritorijas piesārņošana ar naftas produktiem iespējama perspektīvo autoceļu būvniecības laikā. Būvējot nepieciešams izvērtēt vai bojājot un iznīcinot zemsedzi netiek iznīcināti vērtīgi biotopi un sugas. Jāvērš uzmanība tam vai piesārņojot augsnes virskārtu ar būvniecības laikā izmantotām ķīmiskām izejvielām netiek piesārņoti gruntsūdeņi.

Par nelielu īslaicīgu ietekmi uz vidi novada teritorijā var uzskatīt apmeklētāju skaita sezonālās svārstības, kas rodas pateicoties tūrismam un aktīvajai atpūtai, līdz ar to pašvaldībai aktīvajā tūrisma sezonā papildus jāizvieto atkritumu savākšanas tvertnes visvairāk tūristu iecienītajās atpūtas vietās.

7.2.2 Ilglaicīgās ietekmes

Zemes transformācija vai zemes lietojuma maiņa no viena zemes lietojuma mērķa uz citu lietojuma mērķi var radīt ilglaicīgu ietekmi. Ilglaicīga ietekme var būt saistīta attīstoties jebkāda veida ēkām un būvēm, autoceļiem, virszemes inženierkomunikācijām. Arī intensīva lauksaimniecības zemju izmantošana ir uzskatāma par ilglaicīgu ietekmi. Teritorijas plānojumā paredzētā iespēja veikt meža zemes transformāciju apbūvei, lauksaimniecības zemju apmežošanu (lietošanas kategoriju maiņu no LIZ uz meža zemēm), kā arī iespējamā lauksaimniecības zemju lietošanas mērķu maiņa un meža zemju transformācija par derīgo izrakteņu ieguves karjeriem, radīs ilglaicīgu ietekmi uz vidi - samazinās lauksaimniecības un meža zemju īpatsvaru, radīs izmaiņas ainavā, biotopos un virszemes notecē. Savukārt veicinot lauksaimniecības zemju apmežošanu palielinās ar mežu klātās teritorijas novadā. Līdz ar to ir svarīgi izpildīt teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos izvirzītos nosacījumus - pašvaldība un atbildīgās institūcijas, pirms zemes lietošanas kategorijas maiņas vai transformācijas atļaujas izsniegšanas, izvērtēt katru plānoto atsevišķo gadījumu un iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī ievērot īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzības un izmantošanas noteikumus.

Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana	Iespējamās ietekmes	Ieteikumi šo iespējamo ietekmju mazināšanai
Mežu teritorijas - meža zemju transformācija - apbūve, dabas tūrisma infrastruktūras objekti - derīgo izrakteņu ieguve - lauksaimnieciska izmantošana	- mainās ainava; - mainās biotopi; - augu sugu sastāva izmaiņas vai iznīcināšana; - īpaši uzmanīgi šīs darbība jāveic ĪADT tuvumā vai buferzonā, lai neietekmētu pašu ĪADT; - samazinās meža teritoriju īpatsvars konkrētajā teritorijā	- Teritorijas plānojumā attēlotas derīgo izrakteņu ieguves teritorijas, kurās jau notiek ieguve un kurās ir veikta izpēte, nosakot šīs teritorijas kā perspektīvas derīgo izrakteņu ieguvei; - derīgo izrakteņu ieguve jāveic atbilstoši normatīvo aktu prasībām; - pirms darbu uzsākšanas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tuvumā vai to robežās, ir jāveic ietekmes uz vidi novērtējums uz NATURA 2000 teritoriju (saskaņā ar 2006.gada 6.jūnija MK noteikumiem Nr.455 „Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (NATURA 2000)");

Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana	Iespējamās ietekmes	Ieteikumi šo iespējamo ietekmju mazināšanai
		<ul style="list-style-type: none"> - pirms darbu uzsākšanas, jākonsultējas ar Dabas aizsardzības pārvaldi; - neveicināt vērtīgo lauksaimniecības zemju un ainaviski vērtīgo teritorijās apmežošanu
<p>Lauku zemes</p> <ul style="list-style-type: none"> - transformācija apbūves teritorijās - transformācija meža zemēs - transformācija derīgo izrakteņu teritorijās 	<ul style="list-style-type: none"> - mainās ainava; - izmaiņas virszemes notecē; - mainās biotopi; - samazinās lauksaimniecības zemju īpatsvars konkrētajā teritorijā 	<ul style="list-style-type: none"> - atbalsīt zemnieku interesi par lauksaimniecību, nodrošinot zemju atbilstošu apsaimniekošanu (atbalstot arī bioloģisko un netradicionālo lauksaimniecību); - lauksaimniecības zemi transformēt apbūves zemēs tikai tad, ja tam ir pamatota vajadzība, tiek aizpildīti un sakopti „brīvie zemes apbūves gabali”, tādējādi arī tiek sakopta vide; - novada teritorijas plānojumā noteiktas Lauku zemes (L1), kas ir tālākas perspektīvas apbūves zemes ciemos, kuru galvenā izmantošana ir lauksaimnieciskā darbība un dzīvojamo māju apbūve, bet papildus izmantošana – citu atļauto būvju būvniecība un teritorijas izmantošana; - attīstot apbūvi ņemt vērā arī novada ainaviskās vērtības; - veicot lauksaimnieciskās darbības, ievērot Aizsargjoslu likumā noteiktos virszemes ūdensobjektu aizsargjoslu platumus un aprobežojumu tajās
<p>Cienu un citu urbāno vietu apbūve</p> <p>Teritorijas plānojums paredz precizēt esošo cienu robežas, pārsvarā samazinot esošās cienu robežas</p>	<ul style="list-style-type: none"> - mainās ainava; - iespējams pazemes ūdeņu piesārņojums; - iespējams virszemes ūdeņu piesārņojums; - mainās zemes izmantošanas veids (no lauksaimniecības, mežsaimniecības – apbūves); - palielinās notekūdeņu daudzums un noslodze NAI; - palielinās atkritumu daudzums 	<ul style="list-style-type: none"> - maksimāli aizpildīt „brīvos” laukumus jau esošā apdzīvotā vietā; - apbūvēt „nesakārtotas”, pamestas teritorijas/pagalmus, tādējādi sakārtot teritoriju; - jaunās apbūves teritorijas maksimāli pieslēgt kopējam kanalizācijas, ūdensapgādes tīklam; - izsniedzot būvatļaujas un izvērtējot detālplānojumus paredzēt ceļu infrastruktūru, pieslēgumus
<p>Ražošanas objektu apbūve</p>	<ul style="list-style-type: none"> - mainās ainava; - iespējams pazemes ūdeņu piesārņojums; - iespējams virszemes ūdeņu piesārņojums; - gaisa piesārņojums; - palielinās troksnis; - atkritumu daudzuma palielināšanās; - palielinās pieprasījums pēc pazemes ūdeņu/dzeramā ūdens izmantošanas 	<ul style="list-style-type: none"> - jaunas ražošanas zonas veidot jau esošo tuvumā vai „degradēto” teritoriju vietās (tādējādi sakārtojot teritoriju gan vizuāli, gan teritoriāli); - paredzēt pieslēgties kopējam ūdensapgādes un kanalizācijas tīklam; - paredzēt līgumu par atkritumu (arī bīstamo, ja tādi ir) apsaimniekošanu; - jaunas ražošanas teritorijas neveidot blīvi apdzīvoto vietu tuvumā, izglītības iestāžu, rekreācijas teritoriju tiešā tuvumā, ainaviski vērtīgās teritorijās
<p>Tūrisma un rekreācijas teritoriju attīstība un infrastruktūras objektu būvniecība</p>	<ul style="list-style-type: none"> - palielinās tūrisma plūsma konkrētās teritorijās; - palielinās atkritumu daudzums atpūtas vietās; - izteikti sezonāla tūrisma 	<ul style="list-style-type: none"> - labiekārtot atpūtas vietas; - izstrādāt atkritumu šķirošanas sistēmu un ieviest ikdienā; - ierīkot labiekārtotas peldvietas; - ierīkot pastaigu takas, informatīvos standus;

Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana	Iespējamās ietekmes	Ieteikumi šo iespējamo ietekmju mazināšanai
	<p>plūsuma uz noteiktiem atpūtas, tūrisma objektiem;</p> <ul style="list-style-type: none"> - palielinās ceļu būves atkritumi to būvniecības laikā; - palielinās noslodze - iespējams virszemes ūdeņu piesārņojums; - iespējamās biotopu izmaiņas; - tūrisma un atpūtnieku skaita palielināšanās vasaras sezonā; - atpūtnieku atstātu atkritumu daudzuma palielināšanās 	<ul style="list-style-type: none"> - veloceļu izveide pašvaldības teritorijā, paredzot pieslēgumu kaimiņu pašvaldību veloceļiem, ja tādi ierīkoti; - jāizdod pašvaldību saistošie noteikumi par prasībām atpūtas vietu ierīkošanā, uzturēšanā un apsekošanā; - jābūt skaidri noteiktiem ezera piekrastes apsaimniekošanas noteikumiem; - jāņem vērā un jāieestrādā teritorijas plānojumā dabas aizsardzības plāna vadlīnijas, ieteikumi, apsaimniekošanas noteikumi

7.3 Summārās ietekmes

Lai tiktu samazināta teritorijas plānojumā paredzēto darbību ietekmi uz apkārtējo vidi, Rēzeknes novada teritorijas plānojums 2013. – 2024. gadam, paredz pasākumus, kas gan tieši, gan netieši mazinās darbību negatīvo summāro ietekmi uz vidi.

Kopumā apkopojot visu iepriekšminēto var uzskatīt, ka ievērojot vides aizsardzības normatīvus un atbildīgo institūciju izvirzītās prasības, **Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2033 un Rēzeknes novada teritorijas plānojuma 2013.-2024.g.** īstenošana neatstās sliktāku ietekmi uz vides kvalitāti kā ir pašlaik. Tā realizācija neradīs būtiski ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām un kultūrvēsturisko mantojumu.

Tā kā, salīdzinot ar iepriekšējo plānošanas periodu, ir būtiski samazinātas plānotās blīvas apbūves teritorijas (dzīvojamās, ražošanas, publiskās), iekļauti nosacījumi dabas, tajā skaitā ainavisko, kultūrvēsturisko teritoriju izmantošanai un aizsardzībai, tehniskās infrastruktūras efektivitātes paaugstināšanai u.c., novada teritorijā prognozējama vides kvalitātes paaugstināšanās.

8. IETEKMES UZ VIDĪ SAMAZINĀŠANAS PASĀKUMI

Rēzeknes novada teritorijas plānojums 2013. – 2024. gadam, lai samazinātu teritorijas plānojumā paredzēto darbību ietekmi uz apkārtējo vidi paredz dažādus pasākumus, kas gan tieši, gan netieši mazinās darbību negatīvo ietekmi uz vidi.

Tā kā **Rēzeknes ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2033** ir ilgtermiņa stratēģiskās plānošanas dokuments 30 gadu, tad tajā tiek noteikta pašvaldības politika, arī attiecībā uz vides aizsardzību. Pašvaldības vides politika atbalsta zinātniecipīgo un inovatīvo ražošanas uzņēmumu veidošanu, bezatkritumu un videi draudzīgu tehnoloģiju ieviešanu, produkcijas ar augstāku pievienoto vērtību ražošanu, videi draudzīgus transporta veidus (sabiedrisko transportu un dzelzceļu), ilgtspējīgu un vietai atbilstošu vides resursu izmantošanu un apsaimniekošanu.

8.1 Plānojumā noteiktās aizsargjoslas

Viens no instrumentiem ietekmes uz vidi un potenciālā riska minimizēšanai ir Latvijas Republikas tiesību aktos noteikto aizsargjoslu prasību ievērošana.

Teritorijas plānojuma Grafiskās daļas kartēs „Teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana” tiek attēlotas visa veida aizsargjoslas²⁵, kas attiecas uz Rēzeknes novadu un kuru platums ir lielāks par 10 m, kā arī 10 m virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas ciemu teritorijās un valsts nozīmes ūdensnoteku aizsargjoslas.

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu” 3.4.6 apakšnodaļā „Aizsargjoslas” tiek noteikti visi aizsargjoslu veidi (saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, t.i. 11.07.1997. likumu “Aizsargjoslu likums” un atbilstošajām attiecīgo aizsargjoslu noteikšanas metodikām).

Applūstošās teritorijas saskaņā ar Aizsargjoslu likumu noteiktas Rēzeknes upei, Maltas upei, Ičas upei, Livžankai (Liužankas) upei, Rāznas ezeram un Lubāna ezeram, tās attēlotas Grafiskās daļas kartēs. Potenciāli applūstošajās teritorijās jāievēro Aizsargjoslu likuma 37.pantā noteiktie ierobežojumi. Vides pārskatā netiek uzskaitītas visas aizsargjoslas, jo tās tiek atrunātas Rēzeknes novada teritorijas plānojuma TIAN. Vides pārskatā tiek analizētas šīs aizsargjoslas attiecīgi katrā no tematiskajām apakšnodaļām un kā secinājumi tiek izvērtētas to atbilstība/neatbilstība spēkā esošajai likumdošanai.

Jaunveidojamajiem objektiem visa veida aizsargjoslas ir jānosaka un jāattēlo lokālpānojumos, detālpānojumos, zemes ierīcības projektos un būvprojektos atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

8.2 Plānojumā fiksēti ierobežojumi

Rēzeknes novada teritorijas plānojumā tiek iekļauti pasākumi, kas paredz vides, dabas un kultūrvēsturisko vērtību aizsardzību.

8.2.1 Teritoriju izmantošanas ierobežojumi īpaši aizsargājamās dabas teritorijās²⁶

IAS nosaka, ka teritorijas izmantošanai jānotiek atbilstoši īpaši aizsargājamo dabas teritoriju, kā arī sugu un biotopu aizsardzības normatīvo aktu prasībām.

TIAN iekļauti sekojoši ierobežojumi:

1. Lai nodrošinātu aizsargājamo koku saglabāšanu un to apskates iespēju, tiek aizsargāta arī teritorija zem koku vainagiem, kā arī 10 m rādiusā ap tiem, skaitot no koka vainaga projekcijas. Šai teritorijā nav pieļaujama apbūve, tā jāattēlo detālpānojumā un jāievēro būvprojekta situācijas plānā (ģenplānā). Pašvaldībai jāslēdz līgumi ar zemes īpašniekiem par dižkoku kā izcilu ainavas elementu saglabāšanu.

²⁵ Atbilstoši vietējās pašvaldības teritorijas plānojuma izstrādes mēroga noteiktībai 1: 10 000 un kompetencei

²⁶ Skatīt papildus 4.1. „Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas”

2. Aizsargājamā koka nociršana (novākšana) pieļaujama tikai gadījumos, ja tas kļuvis bīstams - apdraud cilvēku dzīvību un veselību, tuvumā esošās ēkas vai infrastruktūras objektus. Aizsargājamā koka nociršanai nepieciešama Dabas aizsardzības pārvaldes rakstiska atļauja.
3. Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju pārvaldi īsteno Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā esošā Dabas aizsardzības pārvalde. Teritoriju apsaimniekošanu veic zemes īpašnieki.
4. Meža zemes transformācija vai lauksaimniecībā izmantojamās zemes lietošanas kategoriju maiņa īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās var tikt veikta tikai ar Dabas aizsardzības pārvaldes saskaņojumu.

8.2.2 Ierobežojumi lauksaimniecības zemju izmantošanai

IAS neatbalsta vērtīgo lauksaimniecības zemju apmežošanu.

TIAN iekļauti sekojoši ierobežojumi:

1. Lauksaimniecībā izmantojamās zemes lietošanas veida maiņa veicama normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā. Zemes lietošanas kategoriju maiņa nav atļauta nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijās. Meliorētajās lauksaimniecības zemēs zemes lietošanas veida maiņa jāaskaņo ar VAS Zemkopības ministrijas Nekustamie īpašumi Latgales reģiona meliorācijas nodaļu.
2. Lauksaimniecības zemju apmežošana ir aizliegta, ja izpildās vismaz viens no uzskaitītajiem kritērijiem: 1)lauksaimniecībā izmantojamās zemes auglība ir 30 balles un augstāka, izņemot kūdrājus, 2)vienlaidus lauksaimniecības zemju platība ir lielāka par 3 ha, izņemot erozijai pakļautās platības - kalnainus nogabalus E-1, E-2, 3)darbojas meliorācijas sistēmas (slēgtā drenāža), 4)zemes līdz paredzētajai apmežošanai ir apsaimniekotas un tiek izmantotas lauksaimniecībā (tīrumi, ganības u.c.), 5)ir bioloģiski vērtīgi zālāji, 6)ir palieņu pļavas, 7)īpaši vērtīgu ainavu teritorijās, 8)ja 70% no zemes vienībai pieguļošajām teritorijām ir meliorētas lauksaimniecībā izmantojamās zemes un/vai autoceļš, 9)ekoloģiski nozīmīgas lauksaimniecības vai augstas dabas vērtības zemes, piemēram, lauksaimniecības zemes, kuras robežojas ar putnu mikroliegumiem (teritorijās, kurās barojas putni).
3. Teritorijas plānojumā noteiktajās īpašas nozīmes augstvērtīgās un vērtīgās ainavu telpas, ceļu, izvirzot šajās teritorijās specifiskus nosacījumus saimnieciskajai darbībai – apmežošanai, ēku būvniecībai utml.
4. Minimālā jaunveidojamo lauku zemju vienību platība - 2 ha, bet atļauta esošo ēku vai būvju ar pagalmu atdalīšana no pārējās zemes vienības, neievērojot minimālo platību.
5. No jauna būvējamo cūku vai māļputnu intensīvās audzēšanas kompleksu minimālais attālums līdz Rēzeknes pilsētas vai ciema teritorijas robežai, vai citai urbānai vietai - 3 km, līdz dzīvojamajai mājai lauku teritorijā - 1 km, no jauna būvējamo fermu minimālais attālums līdz Rēzeknes pilsētas vai ciema teritorijas robežai, vai citai urbānai vietai - 1 km.
6. Ierīkojot dīķus (mākslīgās ūdenstilpes) ar platību līdz 0,1 ha ciemu teritorijās, to novietne jāaskaņo pašvaldībā. Ierīkojot dīķus un citas mākslīgās ūdenstilpes ar platību virs 0,1 ha ir jāizstrādā būvprojekts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

8.2.3 Ierobežojumi meža zemju izmantošanai

IAS atbalsta meža resursu izmantošanu videi draudzīgā un racionālā veidā, saglabājot meža ekoloģiskās, ekonomiskās un sociālās funkcijas.

TIAN iekļauti sekojoši ierobežojumi:

1. Mežsaimniecisko darbību īpaši aizsargājamās teritorijās nosaka īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie normatīvie akti un dabas aizsardzības plānā noteiktie teritorijas apsaimniekošanas pasākumi.
2. Teritorijas plānojumā attēlota meža aizsargjosla ap Rēzeknes pilsētu. Šīs aizsargjoslas mērķis ir nodrošināt Rēzeknes pilsētas iedzīvotājiem atpūtai un veselības uzlabošanai nepieciešamos apstākļus, kā arī lai samazinātu vai kompensētu pilsētas negatīvo ietekmi uz vidi. Aprobežojumus mežu aizsargjoslā ap Rēzeknes pilsētu regulē Aizsargjoslu likums.
3. Mežu ciemu teritorijās galvenais izmantošanas veids ir sociālo un ekoloģisko funkciju nodrošināšana. Pašvaldības īpašumā esošās mežu teritorijas ciemos jāsaglabā kā mežparku - iedzīvotāju atpūtas un rekreācijas teritoriju, neparedzot mežstrādi, izņemot kopšanas cirtes, un apbūvi, izņemot teritorijas labiekārtošanas infrastruktūru.
4. Minimālā jaunveidojamo meža zemju vienību platība - 2 ha, bet atļauta mazākas platības atdalīšana, ja tā tiek pievienota blakus esošajai meža teritorijai, to konsolidējot vai veicot robežu pārkārtošanu.
5. Meža zemes transformācija veicama normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

8.2.4 Ierobežojumi kultūrvēsturiskā mantojuma un ainavu saglabāšanai

IAS atbalsta unikālā kultūrvēsturiskā mantojuma un gleznaino Latgales ezeru ainavu saglabāšanu un integrāciju kopējā tūrisma un rekreācijas infrastruktūrā.

TIAN iekļauti sekojoši ierobežojumi:

1. Vispārīgās prasības kultūras pieminekļu aizsardzībai un izmantošanai nosaka kultūras pieminekļu aizsardzību regulējošie normatīvie akti.
2. Teritorijas plānojuma Grafiskajā daļā attēloti valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu teritorijas un aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap valsts aizsargājamajiem kultūras pieminekļiem - 500 m, kultūras pieminekļu aizsargjoslas, kas iestiepjas no blakus esošo novadu teritorijām, kā arī pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskās teritorijas un objekti.
3. Teritorijas plānojuma TIAN bez vispārīgām prasībām kultūras pieminekļu aizsardzībai tiek noteiktas prasības arī pašvaldības nozīmes kultūrvēsturiskajiem un dabas objektiem/teritorijām, kā arī autentiskas apbūves ēkām.
4. Pašvaldība, izdodot saistošos noteikumus, var noteikt arī citus pašvaldības nozīmes aizsargājamus kultūrvēsturiskos un dabas objektus vai teritorijas, kā arī noteikt papildus specifiskās prasības to aizsardzībai, apsaimniekošanai un attīstībai.
5. Saglabājama raksturīgā vide - reljefs, apstādījumu, apzāļojuma un apbūves raksturs, koku grupas un alejas, kā arī raksturīgie skatupunkti uz kultūrvēsturiskajiem objektiem un dabas ainavām.
6. Kultūrvēsturiski nozīmīgas (autentiskas) apbūves atjaunošana (rekonstrukcija) ir jāveic saglabājot vēsturiskās apbūves mērogu un izvirzot augstas prasības gan telpiskajiem risinājumiem, gan arhitektoniskajām kvalitātēm, saskaņā ar būvvaldē apstiprinātu restaurācijas projektu. Nav pieļaujama jaunas vēsturiskajai apbūves funkcijai neatbilstošas apbūves veidošana.
7. Teritorijas plānojumā noteiktas un Grafiskajā daļā attēlotas īpašas nozīmes ainavu telpas - ainaviski augstvērtīga ainavu telpa - Rāznes ezera un tā apkārtnes ainavu telpa un ainaviski vērtīgas ainavu telpas - Rušona ezera un tā apkārtnes, Feimaņu ezera un tā apkārtnes, Viraudas un Soloju ezera un to apkārtnes, Ismeru ezera un tā apkārtnes, Adamovas ezera un tā apkārtnes, Micānu un Meirānu ezeru un to apkārtnes, Lubāna mitrāja, Pušas meža masīvs, Baldas meža masīvs, Mākoņkalna ainavu telpa, Dubuļu ainavu telpa, Pārtovas, Vaišļu ezera un Lielā Liepu kalna ainavu telpa, Marguču ainavu telpa, Šostu ainavu telpa, Ančupānu kalnu ainavu telpa, Vipingas meža ainavu telpa, Zilā pūra ainavu telpa, Svētiņu meža masīva ainavu telpa u.c., kā arī ainaviski augstvērtīgie ceļi un ceļu posmi, ainaviski

vērtīgi ceļi un ceļu posmi, ainaviski augstvērtīgi skatu punkti (Mākoņkalns un Lielais Liepu kalns u.c.).

8. Būvniecība, labiekārtojums un zemes lietošanas kategoriju maiņa vai transformācija īpašas nozīmes ainavu telpās, gar ainaviskajiem ceļiem un ceļu posmiem, kā arī skatu punktos pieļaujama atbilstoši Teritorijas plānojumā, kā arī būvniecību un vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai un ierobežojumiem. TIAN iekļauti specifiski nosacījumi un vadlīnijas īpašas nozīmes ainavu telpu saglabāšanai, aizsardzībai, attīstībai un plānošanai, kā arī vadlīnijas ainavu aizsardzībai gar ainaviskajiem ceļiem un skatu vērsumos no skatu punktiem (200 m joslā skatu vērsumu priekšplānā).

8.2.5 Ierobežojumi ražošanas teritorijās un derīgo izrakteņu ieguves karjeru teritorijās

IAS atbalsta vispārīgās un vieglās ražošanas uzņēmumu veidošanu visā novada teritorijā, turpmākajā plānošanas procesā izvērtējot to vietas un ietekmes atbilstību un pēc iespējas izvairoties no konfliktsituācijas starp ražošanu, dzīvojamo vidi un dabas aizsardzību. Rēzeknes speciālajā ekonomiskajā zonā (RSEZ)- visa veida ražošanas, tajā skaitā smagās rūpniecības attīstību.

TIAN iekļauti sekojoši ierobežojumi:

1. Ja ražošanas teritorija robežojas ar citas atļautās izmantošanas teritorijām, izņemot „Tehniskās apbūves teritorijām (Ta)”, ražotājs sev piederošajā teritorijā gar zemes vienības/u robežu ierīko buferzonu, kuras platumu nosaka un pamato detālplānojumā vai būvprojektā, atkarībā no ražošanas uzņēmuma darbības veida un ietekmes uz apkārtējo teritoriju vides un dzīves kvalitāti. Teritorija jānožogo ar nepārtrauktu un necaurredzamu žogu.
2. Sanitārās un citas nepieciešamās aizsargjoslas jaunveidojamajiem ražošanas, komunālajiem un noliktavu objektiem nedrīkst pārsniegt zemes vienības robežas, izņemot gadījumus, ja tas ir rakstiski saskaņots ar kaimiņu zemes vienības īpašnieku;
3. Atklāta uzglabāšana nav atļauta priekšpagalmā. Atklāta uzglabāšana ir jānožogo, saskaņā ar Pašvaldības būvvaldes nosacījumiem.
4. Vismaz 5% no zemes vienības kopējās platības jāparedz apstādījumiem.
5. Detālplānojumā vai būvprojektā jāparedz pasākumi apkārtējo teritoriju aizsardzībai pret trokšņiem, smakām un cita veida piesārņojumu - prettrokšņa sienas, aizsargstādījumi u.c.
6. Kokogļu ražošanas rūpnīcas nav atļauts izvietot ciemos un urbānās vietās (blīvas dzīvojamās apbūves teritorijās), kā arī 1 km attālumā no tām, izņemot RSEZ teritoriju.
7. Objektam, kuru darbība rada rūpniecisko risku, jāveic tā novērtējums. Novērtējuma rezultāti jāiesniedz atbildīgajai institūcijai pamatota lēmuma pieņemšanai par objekta izvietojuma nosacījumiem un nepieciešamajiem darbības ierobežojumiem, kā arī par riska samazināšanas programmas izstrādāšanu.
8. Derīgo izrakteņu ieguve Lauku zemēs (L) un Mežu teritorijās (M) atļauta, ja tiek izpildīti TIAN noteiktie nosacījumi derīgo izrakteņu ieguves uzsākšanai.
9. Lai uzsāktu derīgo izrakteņu ieguvi, nepieciešams veikt detālu ģeoloģisko izpēti. Derīgo izrakteņu ieguvi drīkst veikt atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Jebkura veida izpēte, projektēšana un būvniecība teritorijās, kur atrodas derīgie izrakteņi, ir veicama, saskaņojot darbību ar valsts uzraudzības iestādēm un pašvaldību.
10. Derīgo izrakteņu ieguve nav atļauta ciemu teritorijās un citās urbānās vietās (izņemot sapropeļa ieguvi ezeros), kultūras pieminekļu teritorijās, īpaši vērtīgo ainavu teritorijās, īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās (ĪADT), kā arī nacionālas nozīmes lauksaimniecības teritorijā - Krēslītes polderī, tuvāk par 100 m no ezera krasta līnijas un kapsētām. Īpaši aizsargājamajās dabas teritorijās (ĪADT) derīgo izrakteņu ieguve pieļaujama tikai tādā gadījumā, ja to pieļauj spēkā esošie īpaši aizsargājamo dabas teritoriju normatīvie akti, kultūras pieminekļu

aizsardzības zonās - ja tiek saskaņots ar Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekciju (VKPAI).

11. Lai netiktu izmainīts ūdens līmenis un pārveidoti ezeru krasti, derīgo izrakteņu karjeru izstrāde nav atļauta tiešā ezeru tuvumā (100 m attālumā no krasta līnijas). Veicot derīgo izrakteņu ieguves projekta izstrādi jānovērtē tā potenciālā ietekme uz ūdens līmeņa izmaiņām.
12. Plānojot jaunus derīgo izrakteņu ieguves karjerus, ir jāizstrādā transporta un energoapgādes shēma, lai novērstu iespējamo negatīvo ietekmi uz apdzīvotajām vietām un cilvēku dzīves kvalitāti tajās. Derīgo izrakteņu ieguve nedrīkst pasliktināt blakus esošo nekustamo īpašumu īpašnieku dzīves apstākļus - piebraucamo ceļu kvalitāti, ūdens ieguvi, trokšņa un putekļu izplāfību dzīvojamo mājū tuvumā utt.
13. Pēc derīgo izrakteņu karjeru ekspluatācijas beigām, tie ir jārekultivē saskaņā ar projektu (viena gadu laikā), kā arī jāsakārto karjeru izstrādes laikā bojātā infrastruktūra - piebraucamie ceļi u.c. Karjeru teritorijās nav atļauta atkritumu izgāšana.

8.3 Pašvaldības vides politika un vides aizsardzības normatīvi

Izstrādājot un realizējot pašvaldības teritorijas plānošanas dokumentus, **Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2033** un **Rēzeknes novada teritorijas plānojumu 2013. - 2024. gadam**, tiek noteikta vides aizsardzības likumdošanā.

Viens no pašvaldības vērtīgākajiem resursiem ir kvalitatīva dzīves vides un dabas resursi – ĪADT, mikroliegumi, dižkoki, interesanti dabas veidojumi u.c., kuri ilgtspējīgi jāpārvalda un racionāli jāizmanto.

Pēc iespējas labāk novērtēt, plānot un kontrolēt situāciju vides jomā Rēzeknes novadā nākotnē ļautu pēc pašvaldības ierosinājuma un finansiālajām iespējām izstrādāti dokumenti vides pārvaldības jomā.

Izstrādājot Vides politikas plānu Rēzeknes novadam tiktu veikta izpēte par novada vides situāciju, novērtētas problemātiskākās teritorijas un ietverta esošās situācijas analīze.

Vides rīcības programma paredzētu konkrētu programmu, kurā tiktu noteiktas prioritātes, mērķi un līdzekļi, lai sasniegtu paredzēto situāciju vides jomā, konkrēti problemātiskajās Rēzeknes novada teritorijās.

Monitoringa programmas izstrāde palīdzētu novērtēt esošo situāciju Rēzeknes novadā, veikt analīzi ilgākā laika posmā un atbilstoši novērtēt potenciālās ietekmes uz vides problēmteritorijām. Rēzeknes novada mājas lapā izveidot „vides sadaļu”, kurā varētu ievietot gan jaunāko informāciju par vides aktualitātēm pašvaldības teritorijā (piem. sakopšanas talkas, jauna atkritumu šķirošanas, savākšanas kārtība, jaunās trokšņu kartes u.c. materiāli) gan izglītojošus un aktuālus materiālus par vides tēmu (piem. aizsargājami augi, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas novadā utt.).

9. PLĀNOŠANAS DOKUMENTU IESPĒJAMO ALTERNATĪVU IZVĒLES PAMATOJUMS

Plānotā teritorijas attīstība Rēzeknes novadā paredz attīstības galvenos virzienus un mērķus. Teritorijas attīstības plānošanas dokumentu ietvaros plānots saglabāt un aizsargāt Rēzeknes novada dabas resursus – ūdensobjektus, mežus, ĪADT, aizsargājamus dižkokus, mikroliegumus utt.

Alternatīva Rēzeknes novada teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem varētu būt „nulles” alternatīva, tādējādi tiek saglabāta esošā situācija un netiek plānota Rēzeknes novada teritorijas attīstība. Pieņemot „nulles” alternatīvu, tā būtu pretrunā ar nacionālajiem un Latgales plānošanas reģiona attīstības mērķiem un vides aizsardzības prasībām, jo pašvaldības teritorijā atrodas īpaši aizsargājamas dabas teritorijas un NATURA 2000 teritorijas.

Rēzeknes novadā īstenojot „nulles” alternatīvu var tikt veicināta neapsvērtu lēmumu pieņemšana, nesakārtota teritorijas attīstība un vides problēmu saasināšanās. Teritorijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un teritorijas plānojuma nerealizēšana un „nulles” alternatīvas pieņemšana var kavēt uzņēmējdarbības, saimnieciskās darbības un infrastruktūras attīstību novadā, līdz ar to netiks sasniegti mērķi, kas tika izvirzīti **Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2033** un **Rēzeknes novada teritorijas plānojumā 2013. – 2024. gadam**.

Iztrūkstot

10. KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI

Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2033 un **Rēzeknes novada teritorijas plānojumā 2013. – 2024. gadam** nav paredzētas darbības, kuru ietekmē tiktu negatīvi ietekmēta vide. Rēzeknes novada teritorija attīstīsies saskaņā ar teritorijas attīstības plānošanas dokumentos izvirzītajiem noteikumiem un ierobežojumiem.

Kompensējošos pasākumus dabas teritorijām ar Eiropas nozīmes un mēroga dabas aizsardzības statusu (NATURA 2000), veic, lai nodrošinātu plānošanas dokumentu negatīvo ietekmju sabalansēšanu un teritorijas vienotības (viengabalainības) aizsardzību un saglabāšanu.

Rēzeknes novada teritorijas attīstības plānošanas dokumenti ir izstrādāti balstoties uz nosacījumiem, kuri tiek noteikti vides aizsardzības normatīvajos aktos, tajos netiek plānota negatīva ietekme uz NATURA 2000 teritorijām, līdz ar to kompensēšanas pasākumi plānošanas dokumentam nav jāparedz.

Civilās vai juridiskās personas vainu par dabai vai dabas objektiem nodarītu kaitējumu nosaka Latvijas Republikā pastāvošā likumdošana. Likumi, kas aizsargā apkārtējo vidi - „Vides aizsardzības likums” un likums „Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām”, kā arī tiem pakārtotie noteikumi.

11. PLĀNOŠANAS DOKUMENTU ĪSTENOŠANAS IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Rēzeknes novads tieši nerobežojas ar Latvijas Republikas kaimiņvalstīm. Teritorijas attīstības plānošanas dokumentos netiek paredzēta lielu rūpnieciskās ražošanas uzņēmumu izvietojumu novada teritorijā, kas radītu būtisku piesārņojumu un veicinātu pārrobežu piesārņojuma pārneši.

12. VIDES PĀRSKATA IZSTRĀDĒ PIELIETOTIE PAMATPRINCIPI UN METODES

Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) pārskats izstrādāts, analizējot Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2033 un Rēzeknes novada teritorijas plānojuma 2013. - 2024.g. atbilstību vides aizsardzības noteikumu prasībām

Pamatprincipi:

- Vides pārskats tika sagatavots, balstoties uz izstrādāto Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2033 un Rēzeknes novada teritorijas plānojumu 2013. - 2024.g.;
- Sagatavojot Vides pārskatu, tika iesaistīta arī sabiedrība (organizēta sabiedriskā apspriešana un noteikti sabiedriskās apspriešanas termiņi ar pieejamiem materiāliem).

Metodes:

- Tika analizēta esošā un plānotā situācija Rēzeknes novadā;
- Analīze pamatojoties uz teritorijas plānojumā ietverto informāciju par dabas apstākļiem, gaisa, ūdens kvalitāti, kā arī izmantojot vides monitoringa datu analīzi;
- Tika analizētas īpaši aizsargājamās teritorijas un to dabas aizsardzības plāni un tajos noteikto teritorijas apsaimniekošanas pasākumu atbilstība teritorijas plānojumā izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem;
- Analizētas ietekmes uz vidi (tiešās, netiešās, īslaicīgās, ilglaicīgās, summārās);
- Tika analizēts Daugavas baseina apsaimniekošanas plāns, tā mērķi, rīcības, priekšlikumi, salīdzināts ar pašvaldības izvirzītajām prioritātēm un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumiem;
- Veikts paredzēto izmaiņu un iespējamās ietekmes novērtējums;
- Organizētas tikšanās ar pagastu pārstāvjiem, sabiedriskā apspriešana un sanāksmes.

Teritorijas apskate dabā

Uzsākot Vides pārskata izstrādi, tika veikta teritorijas apskate, fotografēšana, it īpaši to teritoriju, kuras plānotās darbības var būtiski ietekmēt, aizsargājamo dabas teritoriju apskate.

13. PLĀNOŠANAS DOKUMENTU ĪSTENOŠANAS MONITORINGS

Ilgtermiņīgas attīstības stratēģijas un teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringa nepieciešamību nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr.157 „Kārība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Monitoringa uzdevums ir noskaidrot plānošanas dokumentu tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi un nepieciešamības gadījumā, izstrādāt papildus nosacījumus. Monitoringa tiek veikts izmantojot valsts statistikas datu bāzes, salīdzinot vēsturiskos un aktuālos datus par Rēzeknes novada teritoriju.

Turpmākai monitoringa ziņojumu izstrādāšanai jāņem vērā indikatori, kas palīdzēs novērtēt ietekmes:

- virszemes ūdeņu kvalitāte – notekūdeņu attīrīšanas efektivitāte, ūdensobjektu ekoloģiskā kvalitāte (sadarbībā ar reģionālo vides pārvaldi, LVĢMC);
- gaisa kvalitāte – limitētās un faktiskās emisijas uzskaitē vai aprēķini no katlu mājām, rūpniecības uzņēmumiem, izplūdes gāzu attīrīšanas efektivitāte gaisa attīrīšanas iekārtās (sadarbībā ar uzņēmumiem, reģionālo vides pārvaldi un LVĢMC);
- potenciāli piesārņotās vietas – skaits, rekultivētās vietas (pašvaldības pārziņā);
- atkritumu apsaimniekošana - pašvaldībā ieviesta atkritumu šķirošana, bīstamo atkritumu apsaimniekošana (pašvaldības kompetence), radītais kopējais atkritumu daudzums;
- dzeramā ūdens kvalitāte - dzeramā ūdens analīžu rezultāti, pazemes ūdeņu krājumu izmantošanas intensitāte, urbumu stāvoklis, tuvākās pazemes ūdeņu uzraudzības monitoringa stacijas „Dricāni” rādītāji²⁷ (sadarbība ar Veselības inspekciju);
- īpaši aizsargājamo teritoriju stāvoklis - ietekme uz šīm teritorijām, apmeklētāju skaits, to atstātās sekas, būvniecības ietekme, dabas aizsardzības plāna izstrāde, individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu izstrāde.

Teritorijas attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas monitoringa ir vēlams veikt pēc katrām nākošajām pašvaldības vēlēšanām, kā arī plānošanas dokumenta darbības beigu posmā - 2024. un 2033. gadā, lai novērtētu plānošanas dokumentu ietekmes un veiktu nepieciešamos grozījumus. Rēzeknes novada pašvaldībai norādītajos gados (skatīt 10. tab.) jāizstrādā monitoringa ziņojums un jāiesniedz (arī elektroniskā veidā) izvērtēšanai Vides pārraudzības valsts birojā (VPVB).

4. tabula. Monitoringa ziņojumu iesniegšanas gadi

Gadi	Ietekmes objekts	Ietekme
2013.	Pašvaldības vēlēšanas	Jaunā novada dome izvērtē vides aizsardzības prioritātes, prioritāro vides jautājumu risināšana.
2013.	NATURA 2000 teritorijas, novada rīcības programmas pārskatīšana	Teritorijas plānojuma sasaiste un atbilstība dabas aizsardzības plāniem, baseinu apsaimniekošanas plāniem, jaunievēlētās pašvaldības prioritātes.
2018.	Pašvaldības vēlēšanas	Jaunā novada dome izvērtē vides aizsardzības prioritātes, prioritāro vides jautājumu risināšana.
2025.	Teritorijas plānojuma pārskatīšana	Teritorijas plānojuma panākumi un trūkumi, grozījumi vai darba uzdevuma jaunas redakcijas izstrādei sastādīšana.
2034.	Ilgtermiņīgas attīstības stratēģija	Ilgtermiņīgas attīstības stratēģijas panākumi, trūkumi, grozījumi vai jaunas redakcijas izstrāde.

Ieteicams arī ik gadu pašvaldībai vienlaikus ar publisko gada pārskatu izstrādāt ikgadējo uzraudzības ziņojumu, kurā aprakstītas veiktās rīcības stratēģisko mērķu sasniegšanai, noteikto uzraudzības rādītāju izpildes progress, konstatētās novirzes no plānotā un to skaidrojums, kā arī secinājumi un ieteikumi rīcību uzlabošanai ar mērķi pilnībā sasniegt izvirzītos mērķus un prioritātes.

²⁷ Pazemes ūdeņu kvalitātes monitoringa stacijas. Ūdeņu monitoringa programma.

14. VIDES PĀRSKATA KOPSAVILKUMS

Vides pārskats ir izstrādāts Rēzeknes novada teritorijas plānojumam 2013. – 2024. gadam un Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2033. gadam.

Stratēģiskās ietekmes uz vidi (turpmāk SIVN) izstrādes nepieciešamība noteikta likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējums”, sastāvs un izstrādes kārtība - 23.03.2004. MK noteikumos Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Rēzeknes novada teritorijas plānojumam un ilgtspējīgas attīstības stratēģijai SIVN procedūra uzsākta saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk VPVB) pieņemto lēmumiem Nr.26 (09.05.2011.) un Nr.10 (15.02.2012.) piemērot stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Rēzeknes novada teritorijas plānojumam 2013.-2024.gadam un ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2033.

Vides pārskatu Rēzeknes novada teritorijas plānojumam un ilgtspējīgas attīstības stratēģijai sagatavoja SIA “Reģionālie projekti”, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, konsultējoties ar VPVB un iesaistot Rēzeknes novada pašvaldības darbiniekus. Sabiedrības informēšanai par plānošanas dokumentu un Vides pārskata izstrādi, tika organizēta sabiedriskā apspriešana saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

Vides pārskata mērķis ir novērtēt plānošanas dokumentos paredzēto darbību, ilgtspējīgas attīstības stratēģijā - ilgtermiņa attīstības prioritātes, stratēģiskos mērķus, grafisko telpisko perspektīvu un vadlīnijas teritorijas attīstībai un plānošanai, teritorijas plānojumā - plānotās teritorijas izmantošanas un apbūves radīto ietekmi uz vidi, izvērtējot Grafiskās daļas kartes un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (TIAN).

Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Teritorijas plānojuma izstrādes galvenie mērķi ir nostiprināt tiesisko pamatu Rēzeknes novada teritorijas ilgtspējīgai, līdzsvarotai attīstībai un nodrošināt pieņemto lēmumu pēctecību teritorijas plānošanas jomā, kā arī uzlabot dzīves kvalitāti Rēzeknes novada iedzīvotājiem un uzņēmējdarbības vidi - uzņēmējiem. Ilgtspējīgas attīstības stratēģija nosaka vadlīnijas turpmākajai teritorijas plānošanai un īstenošanas uzraudzībai. Teritorijas plānojuma izstrāde optimāli nodrošina teritorijas izmantošanas organizāciju, ar galveno uzdevumu - pamatojoties uz fizisko un juridisko personu iesniegumiem/priekšlikumiem mainīt atsevišķu zemes vienību plānoto (atļauto) izmantošanu, kas galvenokārt saistīta ar tūrisma un rekreācijas attīstību, ražošanas, loģistikas objektu būvniecību, derīgo izrakteņu iegūšanu, kā arī apmežošanu. Plānošanas dokumentu izstrādē tika iesaistīti novada pašvaldības darbinieki un novada iedzīvotāji, kā arī valsts un citu ieinteresēto institūciju pārstāvji.

Vides stāvoklis Rēzeknes novadā vērtējams kā salīdzinoši labs, bet atsevišķās jomās, stāvoklis ir jāuzlabo. Jāpievērš uzmanība apkārtējās vides labiekārtošanai un ilgtspējīgai dabas resursu izmantošanai, lai gūstot ienākumus no tūristiem un atpūtniekiem, kā arī attīstoties ražošanai un loģistikai, būvējot jaunus ceļus netiktu palielināta antropogēnā slodze uz apkārtējo vidi. Teritorijas plānojums paredz uzturēt līdzšinējo maznozīmīgo slodzi uz vidi - paaugstinot labiekārtojuma līmeni, samazinot ciemu (būvības apbūves) teritoriju robežas, palielinot minimālo jaunveidojamo zemes vienību platību, paaugstinot komunālās infrastruktūras efektivitāti (ūdensapgāde un kanalizācija, atkritumu apsaimniekošana), veicinot jaunu pieslēgumu centralizētajiem kanalizācijas un ūdensapgādes tīkliem veidošanu, nosakot ierobežojumus lauksaimniecības zemju apmežošanai, vēja elektrostaciju izvietojumam, vērtīgo ainavisko telpu saglabāšanai utml.

Teritorijas, kurās teritorijas plānojuma rezultātā var tikt pieļautas nozīmīgas ietekmes ir noteiktas:

- Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un objekti (valsts un pašvaldības nozīmes);
- kultūrvēsturiskā mantojuma, tajā skaitā vērtīgo ainavu teritorijas;
- lauksaimniecības un mežsaimniecības attīstības teritorijas;
- Īpašas dabas resursu izmantošanas teritorijas (derīgo izrakteņu, tajā skaitā sapropeļa, izstrādes teritorijas);

- blīvās apbūves (ciemu un citu urbāno vietu) teritorijas un ražošanas un loģistikas teritorijas;
- satiksmes infrastruktūras attīstības teritorijas (A12 perspektīvais posms Rēzekne - Ludza un Dienvidu apeja ap Rēzeknes pilsētu);
- īpašas plānošanas teritorijas (degradētā izsmeltā Strūžānu kūdras purva teritorija, applūstošās teritorijas)

Vērtējot **teritorijas plānojuma** plānotās saimnieciskās aktivitātes, veidojas priekšstats par jomām, kurām būtu jāpievērš uzmanība:

- plānotās saimnieciskās darbības - būvniecības, apmežošanas, vēja elektrostaciju un citu alternatīvo energoapgādes objektu izvietojuma u.c. sabalansēšana ar dabas, kultūrvēsturiskā mantojuma un ainavu aizsardzības interesēm;
- kanalizācijas, ūdensapgādes un siltumapgādes sistēmas, atkritumu apsaimniekošanas efektivitātes paaugstināšana;
- pamesto un neapsaimniekoto urbumu konkretizēšana, apzināšana un tamponēšana;
- sabiedrības izglītošana par videi draudzīgu rīcību un resursu apsaimniekošanu.

Lai samazinātu teritorijas plānojuma paredzēto darbību ietekmi uz apkārtējo vidi, teritorijas plānojumā tiek paredzēta vesela virkne dažādu pasākumu – aizsargjoslas (atbilstoši LR „Aizsargjoslu likumam”), teritoriju izmantošanas ierobežojumi īpaši aizsargājamās dabas teritorijās, ierobežojumi lauksaimniecības zemju apmežošanai, ierobežojumi ražošanas teritorijās, ierobežojumi un nosacījumi kultūrvēsturiskā mantojuma un ainavu kvalitātes saglabāšanai, kas gan tieši, gan netieši samazinās slodzi uz vidi un mazinās darbības negatīvo ietekmi.

Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2033 un tās vadlīnijas hierarhiski zemākajiem plānošanas dokumentiem atbalsta dinamisku, daudzveidīgas izmantošanas lauku apvidu veidošanu un kvalitatīvas vides saglabāšanu un uzlabošanu, modernas un videi draudzīgas transporta un inženierkomunikāciju infrastruktūras, industriālo zonu, biznesa parku, tehnoloģisko un zinātniskās pētniecības centru attīstību.

Ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un teritorijas plānojumam netiek piedāvāts alternatīvs variants, jo izstrādājot plānošanas dokumentus, netiek paredzēts, ka īstenojot tos, tiks negatīvi ietekmētas Natura 2000 teritorijas, un tādēļ kompensējošie pasākumi nav noteikti.

Saistībā ar plānošanas dokumentu tiešu īstenošanu nav paredzamas pārrobežu ietekmes.

Kopumā ir jāsecina, ka **Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā un teritorijas plānojumā** ir ievērota pastāvošā vides likumdošana, un tiek ievēroti noteikumi, kas galvenokārt saistīti ar īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kultūras pieminekļu teritorijām un aizsargjoslām. Plānošanas dokumentu īstenošana veicinās pašvaldības ekonomisko attīstību, investīciju piesaisti un iedzīvotāju labklājības līmeņa, uzlabojot satiksmes un inženierkomunikāciju nodrošinājumu, tajā pašā laikā aizsargājot un saglabājot Latgales novadam raksturīgo dabas un kultūrvēsturisko vidi, gleznainās ezeru un citas ainavas.

Lai izvērtētu plānošanas dokumentu īstenošanas monitoringu teritorijā nav paredzēts realizēt kādus īpašus vides monitoringa pasākumus. Vides stāvokļa novērošanai paredzēts izmantot monitoringa punktus saskaņā ar vides nacionālā monitoringa programmu.

Vides pārskatā situācijas uzlabošanai vides jomā tiek piedāvāti secinājumi un ieteikumi, kas palīdzētu pašvaldības darbībā tieši vides kvalitātes uzlabošanā. Tiek dots arī indikatoru apkopojums, kurš būtu jāņem vērā, kad tiks izstrādāts monitoringa ziņojums, kurš būs jāiesniedz VPVB attiecīgajos gados. Katrā no nodaļām tiek dots raksturojums attiecīgajai vides problēmai, kā arī sniegti ieteikumi šo iespējamo ietekmju samazināšanai, svarīgi ir pašvaldībai plānot un domāt par vides problēmām tieši ilgtermiņā, plānojot attiecīgās darbības pašvaldībā arī paredzēt vides problēmas, kuras varētu rasties ilgtermiņā šo plānoto darbību rezultātā un pieņemt attiecīgos lēmumus, darbības, kas varētu šīs ietekmes novērst vai samazināt.

Jāpiebilst, ka NATURA 2000 teritorijām – Rāznas nacionālajam parkam, dabas parkam „Adamovas ezers”, dabas liegumiem „Lubānas mitrājs” un „Gaiļu kalns” ir izstrādāti dabas aizsardzības plāni, kā arī individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi (Rāznas nacionālajam parkam un dabas liegumiem „Lubānas mitrājs”), kas plānojot novada teritorijas attīstību, tika ņemti vērā.

Kopumā jāsecina, ka Rēzeknes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2033 un Rēzeknes novada teritorijas plānojums 2013.-2024.g. nav pretrunā ar dabas aizsardzības normatīviem un to mērķi atbilst starptautiskajiem un nacionālajiem vides un dabas aizsardzības mērķiem.

Apkopojot visu iepriekšminēto var uzskatīt ka, ja tiks ievērotas vides aizsardzības normatīvu un atbildīgo institūciju izvirzītās prasības, plānošanas dokumentu īstenošana neatstās sliktāku ietekmi uz vides kvalitāti kā ir pašlaik. Tā realizācija neradīs būtiski ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, tajā skaitā Natura 2000 un kultūrvēsturisko mantojumu.

IZMANTOTĀ LITERATŪRA UN AVOTI

1. Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2006.-2012.gadam, VIDM, 2006. gads.
2. Civillikums. Pielikumi, I PIELIKUMS (1102.pantam), Publisko ezeru un upju saraksts. (Redakcija uz 01.02.2011.).
3. Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plāns, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs. Rīga, 2009.
4. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra „Ziņojums par virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzību 2010. gadā”, 2011., Rīga.
5. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs. Daugavas baseina apsaimniekošanas plāna ūdensobjektu robežas Rēzeknes novadā.
6. Ministru kabineta noteikumi Nr. 118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” (12.03.2002.).
7. Ministru kabineta noteikumi Nr. 418 „Noteikumi par riska ūdensobjektiem” (31.05.2011.)
8. Ministru kabineta noteikumi Nr.157 „Kārtilba, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (23.03.2004.).
9. Ministru kabineta noteikumi Nr. 27. „Noteikumi par upēm (upju posmiem), uz kurām zivju resursu aizsardzības nolūkā aizliegts būvēt un atjaunot hidroelektrostaciju aizsprostus un veidot jebkādus mehāniskus šķēršļus” (15.01.2002.).
10. Pazemes ūdeņu kvalitātes monitoringa stacijas. Ūdeņu monitoringa programma. Rīga, 2010.
11. Rāznas nacionālā parka dabas aizsardzības plāns, Latvijas dabas fonds. Jaunmārupe, 2009.
12. Rēzeknes novada attīstības programma 2012. – 2018. gadam, 1. redakcija, SIA „Baltkonsults”, I. Štalidzāne. 2011.
13. Ūdeņu monitoringa programma. Pazemes ūdeņu kvalitātes monitoringa stacijas.
14. Vides aizsardzības politikas plāns Latvijai. Vides ministrija, 1995, Rīga.
15. Vides monitoringa programma 2009. – 2012. gadam, 2010. Rīga.
16. Vides politikas pamatnostādnes 2009. – 2015. gadam, Vides ministrija, 2009. Rīga.
17. VSIA „Zemkopības ministrijas nekustamie īpašumi” Latgales reģiona meliorācijas nodaļas informācija. Valsts nozīmes ūdensnotekas Rēzeknes novadā.

INTERNET RESURSI

1. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāze „Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas”, <http://vdc2.vdc.lv:8998/iadt.html>
2. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāze „Mikroliegumi”, <http://vdc2.vdc.lv:8998/ml.html>
3. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāze „Īpaši aizsargājamie un retie koki”, <http://vdc2.vdc.lv:8998/dkoki.html>
4. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāze Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs, http://oas.vdc.lv:7779/p_ppv.html
5. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāze „Nr.3 - Atkritumi”, <http://vdc2.vdc.lv:8998/atkritum.html>
6. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāze - Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Gaiss”, 2010. gads, http://vdc2.vdc.lv:8998/2ga_new.html
7. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra datu bāze „Latvijas derīgo izrakteņu atradņu reģistrs”, http://mapx.map.vgd.gov.lv/geo3/atradnu_kadastrs.htm
8. LVĢMC Valsts statistikas pārskats par bīstamajiem un sadzīves atkritumiem «Nr.3-A» (no 2002.g., [http://oas.vdc.lv:7779/pls/atkr_www/mar\\$www_atkr.atkr_la](http://oas.vdc.lv:7779/pls/atkr_www/mar$www_atkr.atkr_la)
9. “Latvijas vēstneša” tiesību aktu vortāls, <http://www.likumi.lv>
10. Transportlīdzekļu sadalījums pēc īpašnieka (ja nav turētāja) vai turētāja dzīves vietas, satiksmes intensitāte, <http://www.csdd.lv>

11. Veselības inspekcija, peldūdens monitorings, <http://www.vi.gov.lv/>
12. Vides pārraudzības valsts birojs, VVD Rēzeknes RVP atļaujas A, B kategorijas piesārņojošai darbībai, <http://www.vpvb.gov.lv/lv/piesarnojums/a-b-atlaujas>
13. Satiksmes intensitāte, www.lvceli.lv.
14. Valsts augu aizsardzības dienests „Augsnes monitoringa rezultāti 2010. gadā”, <http://www.vaad.gov.lv/>

PIELIKUMI

1. pielikums. Organizācijas Rēzeknes novadā, kas emitē atmosfērā piesārņojošās vielas
2. pielikums. Daugavas baseina apgabala ūdensobjektu provizoriskā ekoloģiskā kvalitāte Rēzeknes novadā
3. pielikums. Organizācijas, kas atskaitījušās par radīto atkritumu daudzumu 2010. gadā Rēzeknes novadā
4. pielikums. Sabiedrības informēšana pēc plānošanas dokumenta pieņemšanas
5. pielikums. Ūdensobjektu robežas, kuri iekļauti Daugavas baseina apsaimniekošanas plānā

Organizācijas Rēzeknes novadā, kas emitēja atmosfērā piesārņojošās vielas 2010. gadā²⁸

Nr.p.k.	Pagasts	Organizācijas nosaukums	Atļaujas kategorija	Faktiskās emisijas gaisā		
				Piesārņojošās vielas	t/g	Limits (t/g)
1.	Audriņu	SIA „RUSLATNAFTA” DUS „Audriņi”	C	Benzīns	0,0131	0,226
				Petroleja	0,000941	0,0166
2.	Griškānu	SIA „RUSLATNAFTA” DUS „Pocelujevka”	C	Benzīns	0,0276	-
				Petroleja	0,00192	0,007
3.	Ilzeskalna	Ilzeskalna pagasta pārvalde	-	Oglekļa oksīds	1,515	-
4.	Kaunatas	„KAUNATA” piensaimnieku koop. biedrība	B	Oglekļa dioksīds	84,37	-
				Slāpekļa dioksīds	0,0075	0,475
				Oglekļa oksīds	0,04	2,526
				Cietās izkļiedētās daļiņas	0,0126	0,795
				Sēra dioksīds	0,126	0,688
				Slāpekļa dioksīds	0,192	1,054
				Oglekļa oksīds	0,699	3,83
				Cietās izkļiedētās daļiņas	0,313	1,715
5.	Lūznavas	„RĀZNA” Latgales novada rehabilitācijas centrs, valsts bezpeļņas uzņēmums	B	Cietās izkļiedētās daļiņas	1,646	4,014
				Oglekļa dioksīds	411,9	1004,46
				Sēra dioksīds	0,92	2,244
				Slāpekļa dioksīds	0,788	1,921
				Oglekļa oksīds	3,232	7,883
				Oglekļa dioksīds	411,9	1004,46
				Sēra dioksīds	0,92	2,244
				Slāpekļa dioksīds	0,788	1,921
Oglekļa oksīds	3,232	7,883				
Cietās izkļiedētās daļiņas	1,646	4,014				
6.	Lūznavas	SIA „RUSLATNAFTA” DUS „Malta”	C	Benzīns	0,00768	-
				Petroleja	0,0622	-
7.	Malta	„Maltas dzīvokļu komunālās saimniecības uzņēmums” PSIA atkritumu šķirošanas laukums	B	Oglekļa oksīds	7,042	16,44
				Slāpekļa oksīdi (NOx)	2,638	6,11
				Cietās izkļiedētās daļiņas	0,3096	1,156
8.	Malta	Maltas speciālā bāreņu internātskola	B	Cietās izkļiedētās daļiņas	1,1169	-
				Cietās izkļiedētās daļiņas	1,3651	-
9.	Nagļu	AS „NAGĻI”	B	Oglekļa dioksīds	24,17	-
				Sēra dioksīds	0,0037	0,009
				Slāpekļa oksīdi (NOx)	0,022	0,05
				Oglekļa oksīds	0,0056	0,013
10.	Ozolaines	SIA „RUSLATNAFTA” DUS „Tēviņi”	C	PM10[i]	0,0022	0,005
				Benzīns	0,0463	-
11.	Sakstagala	SIA „LEMMINKAINEN LATVIJA”	B	Petroleja	0,00323	-
				Piesātinātie ogļūdeņraži	0,0167	0,042
				PM10[i]	0,185	0,244
				PM10[j]	0,043	0,058
12.	Sakstagala	Sakstagala pagasta pārvalde	B	Oglekļa oksīds	4,307	7,742
				Oglekļa dioksīds	168,02	-
				Slāpekļa dioksīds	0,312975	0,065
				Oglekļa oksīds	0,1876	0,03
				Cietās izkļiedētās daļiņas	0,44512	0,64
Sēra dioksīds	0,67811	0,975				
Slāpekļa dioksīds	0,1188	0,065				

²⁸ LVĢMC datu bāze - Valsts statistikas pārskats „Nr.2 – Gaiss”, 2010. gads

Nr.p.k.	Pagasts	Organizācijas nosaukums	Atļaujas kategorija	Faktiskās emisijas gaisā		
				Piesārņojošās vielas	t/g	Limits (t/g)
				Oglekļa oksīds	0,036	0,178
				Cietās izkļiedētās daļiņas	0,258	0,142
13.	Silmalās	Silmalās pagasta pārvalde	B	Oglekļa oksīds	0,06	0,06
				Sēra dioksīds	1,9479	1,95
				Slāpekļa dioksīds	0,2996	0,3
				Oglekļa dioksīds	483,04	-
				Cietās izkļiedētās daļiņas	0,1493	0,15
				Oglekļa oksīds	0,0395	0,04
				Sēra dioksīds	1,161	1,17
				Slāpekļa dioksīds	0,1785	0,18
				Oglekļa dioksīds	288,11	-
				Cietās izkļiedētās daļiņas	0,596	0,6
14.	Silmalās	Tiskādu speciālā internātpamatskola	B	Oglekļa dioksīds	97,67	2417,44 ₂
				Metāns	0,1616	4
				Sēra dioksīds	0,3939	9,75
				Slāpekļa dioksīds	0,1818	4,5
				Oglekļa oksīds	0,0122	0,3
15.	Strūžānu	„STRUŽĀNU SILTUMS” pašvaldības uzņēmums	B	PM10[i]	0,0518	1,28
				Cietās izkļiedētās daļiņas	3,8396	-
16.	Vērēmu	'VEREMS' Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas SIA	B	Cietās izkļiedētās daļiņas	1,9145	2,04
				Cietās izkļiedētās daļiņas	0,0686	0,073
				Cietās izkļiedētās daļiņas	0,0686	0,073
				Fenols	1,2638	1,372
				Formaldehīds (formalīns, metanāls)	1,1763	1,277
				Fenols	0,3345	0,363
				Formaldehīds (formalīns, metanāls)	0,3345	0,363
				Cietās izkļiedētās daļiņas	0,478	2,037
				Cietās izkļiedētās daļiņas	1,6547	1,763
				Slāpekļa dioksīds	0,0435	0,188
				Dzelzs oksīds (mīnijs)	0,0033	0,014
				Mangāns un tā savienojumi, pārrēķinot uz mangānu	0,0004	0,0015
				PM10[i]	0,0001	0,0004
				Cietās izkļiedētās daļiņas	2,3435	2,497
				Cietās izkļiedētās daļiņas	1,2407	1,322
				Cietās izkļiedētās daļiņas	1,6911	1,802
				Fenols	0,0416	0,094
				Formaldehīds (formalīns, metanāls)	0,0416	0,094
				Cietās izkļiedētās daļiņas	33,434 ₂	75,6
				Slāpekļa dioksīds	38,611 ₂	87,306
Oglekļa oksīds	137,95	311,934				

Nr.p.k.	Pagasts	Organizācijas nosaukums	Atļaujas kategorija	Faktiskās emisijas gaisā		
				Piesārņojošās vielas	t/g	Limits (t/g)
					32	
				Cietās izkļiedētās daļiņas	0,2873	1,224
				Fenols	-	0,17
				Formaldehīds (formalīns, metanāls)	-	0,17
				Formaldehīds (formalīns, metanāls)	-	0,848
				Fenols	-	0,848
				Fenols	-	0,339
				Formaldehīds (formalīns, metanāls)	-	0,339
				Cietās izkļiedētās daļiņas	5,4117	25,92
				Slāpekļa dioksīds	5,4684	26,192
				Oglekļa oksīds	18,6171	89,17
				Cietās izkļiedētās daļiņas	1,6547	1,763
17.	Vērēmu	SIA „NOOK Ltd” komercfirma	B	Cietās izkļiedētās daļiņas	0,0056	,092
				Oglekļa oksīds	0,5657	-
				Oglekļa dioksīds	49,8012	-
				Slāpekļa dioksīds	0,0552	-
				Oglekļa oksīds	0,0077	-
				Cietās izkļiedētās daļiņas	0,2619	-
				Slāpekļa dioksīds	0,274	-
18.	Vērēmu	SIA DUS „RusLatNafta” Greivuļi	C	Benzīns	0,0127	-
				Petroleja	0,00363	-
19.	Vērēmu	SIA „CEĻI UN TILTI” būvfirma , asfaltbetona rūpnīca 'Burzava'	B	PM10[i]	0,405	0,405
				PM10[i]	0,0037	0,0037
				PM10[i]	0,035	0,035
				Cietās izkļiedētās daļiņas	0,434	0,434
				PM10[i]	0,28	0,28
				PM10[i]	1,893	1,893
				PM10[i]	0,317	0,317
20.	Vērēmu	AS „RAUTAKESKO”	C	Oglekļa dioksīds	42,38	-
				Oglekļa oksīds	,0305	-
				Slāpekļa dioksīds	,0365	-

Daugavas baseina apgabala ūdensobjektu provizoriskā ekoloģiskā kvalitāte Rēzeknes novadā²⁹

ŪO kods	ŪO nosaukums	Atrašanās vieta	Provizoriskā ekoloģiskā kvalitāte 2009. gadā kvalitāte
D441	SP Meirānu kanāls	Nagļu un Rikavas pagasti	1
D456 SP	Iča	Audriņu, Bērzgales, Dricānu, Gaigalavas, Ilzeskalna, Naurēnu, Stružānu, Vērēmu pagasti	2
D459	Malta	Feimaņu, Lūznavas, Mākoņkalna, Maltas, Nagļu, Ozolaines, Ozolmuižas, Pušas, Rikavas, Sakstagala, Silmalas pagasti	2
D462 SP	Rēzekne	Gaigalavas un Nagļu pagasti	3
D463	Rēzekne	Audriņu, Čornajas, Gaigalavas, Griškānu, Ilzeskalna, Kantinieku, Nagļu, Ozolaines, Ozolmuižas, Rikavas, Sakstagala, Silmalas, Vērēmu pagasti	4
D464 SP	Rēzekne	Čornajas, Griškānu, Ilzeskalna, Kaunatas, Lendžu, Ozolaines, Stoļerovas, Vērēmu pagasti	2
D466	Sūļupe	Audriņu, Dricānu, Gaigalavas, Kantinieku, Nagļu, Rikavas pagasti	2
D480 SP	Feimanka	Feimaņu pagasts	4
D483	Jaša	Feimaņu pagasts	2
D505	Sarjanka	Kaunatas pagasts	2
D506	Asūnīca	Kaunatas pagasts	2
D514	Rītupe	Bērzgales, Vērēmu, Ilzeskalna, Lendžu pagasti	2
D530 SP	Aiviekste	Dricānu, Gaigalavas, Nagļu, Stružānu pagasti	3
E084	Lielais Kūriņa ezers	Gaigalavas pagasts	2
E085 SP	Lubāns	Gaigalavas un Nagļu pagasts	5
E086	Salājs	Mākoņkalna pagasts	2
E087	Tiskada ezers	Silmalas pagasts	5
E088	Umaņu ezers	Pušas pagasts	3
E089	Vertukšņas ezers	Lūznavas un Maltas	4
E090	Viraudas ezers	Mākoņkalna pagasts	3
E094	Kauguru ezers	Mākoņkalna pagasts	2
E095	Adamovas ezers	Vērēmu pagasts	3
E096	Gaiduļu ezers	Ozolaines pagasts	3
E097	Bižas ezers	Griškānu pagasts	5
E098	Sološu ezers	Lendžu un Vērēmu pagasti	4
E099	Križutu ezers	Griškānu pagasts	5
E100	Pārtavas ezers	Kaunatas pagasts	5
E101 SP	Špruktu ūdenskrātuve	Stoļerovas un Čornajas pagasti	3

²⁹ LVĢMC "Daugavas baseina apgabala apsaimniekošanas plans". 2009. gads.

ŪO kods	ŪO nosaukums	Atrašanās vieta	Provizoriskā ekoloģiskā kvalitāte 2009. gadā kvalitāte
E102	Rāzņas ezers	Čornajas, Kaunatas, Lūznavas, Mākoņkalna, Maltas, Ozolaines	2
E103	Ismeru-Žagatu ezers	Čornajas un Lūznavas pagasti	4
E104	Zosnas ezers	Lūznavas pagasts	3
E111	Feimaņu ezers	Feimaņu pagasts	5
E118	Zalvu ezers	Feimaņu pagasts	3
E132	Rušons	Feimaņu, Maltas un Pušas pagasti	3
E135	Pušas ezers	Pušas pagasts	3
E136	Svātavas ezers	Pušas pagasts	2
E141	Černostes ezers	Feimaņu un Maltas pagasti	5
E194	Bīzas ezers	Kaunatas pagasts	2
E235	Cirmas ezers	Lendžu pagasts	3
E247	Sedzeris	Lendžu pagasts	3
E249	Viraudas ezers	Lendžu pagasts	3
E250	Meirānu ezers	Bērzgales pagasts	2
E251	Micānu ezers	Bērzgales un Lendžu pagastos	3

Provizoriskā kvalitāte:	
1	Augsta
2	Labā
3	Vidēja
4	Slikta
5	Ļoti slikta

Organizācijas, kas atskaitījušās par radīto atkritumu daudzumu 2010. gadā Rēzeknes novadā³⁰

Operatora nosaukums/ Komersanta firma	Pagasts	Kategorija	Atkritumu nosaukums	Radītais atkritumu daudzums 2010. gadā (t)	Operatora vai komersanta, kuram nodod vai eksportē atkritumus, nosaukums
Audriņu pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Audriņu pag.	B	Nešķīroti sadzīves atkritumi	81,06	L&T' SIA Latgales filiāle
Bērzgales pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Bērzgales pag.	B	Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,02	
			Nešķīroti sadzīves atkritumi	78,83	L&T' SIA Latgales filiāle
Čornajas pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Čornajas pag.	B	Nešķīroti sadzīves atkritumi	144,98	L&T' SIA Latgales filiāle
Dricānu pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Dricānu pag.	B	Kurtuvju pelni	2,5	
			Sadzīves notekūdeņu atfīršanas dūņas	2	
			Nešķīroti sadzīves atkritumi	74,14	'L&T' SIA Latgales filiāle
Feimaņu pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Feimaņu pag.	B	Kurtuvju pelni	9,9	
			Nešķīroti sadzīves atkritumi	74,39	'L&T' SIA Latgales filiāle
'AL METALS' SIA	Griškānu pag.	B	Papīrs un kartons	7,08	'DĪLERS' SIA, metāllūžņu sav.punkts
			Plastmasa	4,58	'DĪLERS' SIA, metāllūžņu sav.punkts
			Koka iepakojums	0,12	'DĪLERS' SIA, metāllūžņu sav.punkts
			Jauktais iepakojums	1,03	'DĪLERS' SIA, metāllūžņu sav.punkts
			Stikla iepakojums	12,55	'DĪLERS' SIA, metāllūžņu sav.punkts
			Auduma iepakojums	0,32	'DĪLERS' SIA, metāllūžņu sav.punkts
			Nolietotas riepas	101,3	'DĪLERS' SIA, metāllūžņu sav.punkts
			Eļļas filtri	0,8	'DĪLERS' SIA, metāllūžņu sav.punkts
			Svina akumulatori	127,51	'DĪLERS' SIA, metāllūžņu sav.punkts
Hlorfluorūdeņražus saturošas nederīgas iekārtas	7,84	'DĪLERS' SIA, metāllūžņu sav.punkts			

³⁰ LVĢMC Valsts statistikas pārskats par bīstamajiem un sadzīves atkritumiem «Nr.3-A» (no 2002.g.)

Operatora nosaukums/ Komersanta firma	Pagasts	Kategorija	Atkritumu nosaukums	Radītais atkritumu daudzums 2010. gadā (t)	Operatora vai komersanta, kuram nodod vai eksportē atkritumus, nosaukums
			Baterijas un akumulatori, kuri ir iekļauti 160601, 160202 vai 160203 klasē, un nešķīrotas baterijas un akumulatori, kuri satur iepriekš minētās baterijas un akumulatorus	1	'DĪLERS' SIA, metāllūžņu sav.punkts
			Bīstamus komponentus saturošas nedeīgas elektriskās un elektroniskās iekārtas, kuras neatbilst 200121 un 200123 klasei	36,49	'DĪLERS' SIA, metāllūžņu sav.punkts
			Metāli	376,71	'DĪLERS' SIA, metāllūžņu sav.punkts
Griškānu pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Griškānu pag.	B	Atkritumi, kuru savākšanai un uzglabāšanai ir noteiktas speciālas prasības, lai novērstu un aizkavētu infekcijas izplatīšanos	0,003	Pašvaldības bezpeļņas uzņēmums 'Rēzeknes slimnīca'
			Atkritumi no sietiem	0,05	'L&T' SIA Latgales filiāle
			Sadzīves notekūdeņu attīrīšanas dūņas	4	
			Nešķīroti sadzīves atkritumi	78,12	'L&T' SIA Latgales filiāle
'SPRŪŽEVA M' SIA	Griškānu pag.	C	Nešķīroti sadzīves atkritumi	6,23	'L&T' SIA Latgales filiāle
'KANTINIEKU BEKONS' SIA	Kantinieku pag.	A	Dzīvnieku audu atkritumi	11,95	'RENETA' SIA
			Atkritumi, kuru savākšanai un uzglabāšanai noteiktas īpašas prasības, lai novērstu un aizkavētu infekcijas izplatīšanos	0,081	'LAUTUS' SIA
			Nešķīroti sadzīves atkritumi	1,21	'L&T' SIA Latgales filiāle
Kantinieku pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Kantinieku pag.	B	Kurtuvju pelni	4,05	
			Nešķīroti sadzīves atkritumi	45,36	'L&T' SIA Latgales filiāle
'GRAND LATGALE' SIA	Kaunatas pag.	C	Nešķīroti sadzīves atkritumi	3,78	'L&T' SIA Latgales filiāle
'KAUNATA' piensaimnieku koop.biedrība	Kaunatas pag.	B	Notekūdeņu vietējās attīrīšanas iekārtu dūņas	0,04	
			Ogļu kvēpi	2,3	
			Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,0022	
			Nešķīroti sadzīves atkritumi	0,4	'L&T' SIA Latgales filiāle

Operatora nosaukums/ Komersanta firma	Pagasts	Kategorija	Atkritumu nosaukums	Radītais atkritumu daudzums 2010. gadā (t)	Operatora vai komersanta, kuram nodod vai eksportē atkritumus, nosaukums
Kaunatas pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Kaunatas pag.	B	Kurtuvju pelni	21	
			Sadzīves notekūdeņu attīrīšanas dūņas	60	
			Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,05	'HRONA' SIA
			Nešķīroti sadzīves atkritumi	145,0008	'L&T' SIA Latgales filiāle
Lendžu pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Lendžu pag.	B	Kurtuvju pelni	5	
			Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,04	
			Nešķīroti sadzīves atkritumi	108,77	'L&T' SIA Latgales filiāle
'RĀZNA' Latgales novada rehabilitācijas centrs, valsts SIA	Lūznavas pag.	B	Kurtuvju pelni	36	
			Transformatori un kondensatori, kuri satur PHB vai PHT	0,06	
			Atkritumi, kuru savākšanai un uzglabāšanai ir noteiktas speciālas prasības, lai novērstu un aizkavētu infekcijas izplatīšanos	0,004	
			Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,003	
			Nešķīroti sadzīves atkritumi	11,01	'L&T' SIA Latgales filiāle
'RŪĶIS L' SIA	Lūznavas pag.	B	Nešķīroti sadzīves atkritumi	320,4	'L&T' SIA Latgales filiāle
'MALTAS DŽĪVOKĻU KOMUNĀLAS SAIMNIECĪBAS UZŅĒMUMS' Pašvaldības SIA	Maltas pag.	B	Nolietotas riepas	0,657	
			Betona, ķieģeļu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei	20,27	
			Papīrs un kartons	11,73	
			Stikls	42,12	'EKO REVERSS' SIA, atkritumu savākšanas punkts
			Tekstilizstrādājumi	4,06	
			Citas nederīgas elektriskās un elektroniskās iekārtas, kuras neatbilst 200121, 200123 un 200135 klasei	3,12	'EKO REVERSS' SIA, atkritumu savākšanas punkts

Operatora nosaukums/ Komersanta firma	Pagasts	Kategorija	Atkritumu nosaukums	Radītais atkritumu daudzums 2010. gadā (t)	Operatora vai komersanta, kuram nodod vai eksportē atkritumus, nosaukums
			Koksne, kas neatbilst 200137 klasei	15,21	
			Plastmasa	1,972	'EKO REVERSS' SIA, atkritumu savākšanas punkts
			Metāli	19,05	'KUUSAKOSKI' SIA, Rēzeknes rajonā
			Bioloģiski noārdāmi atkritumi	187,85	
			Nešķīroti sadzīves atkritumi	108,4	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
			Liela izmēra atkritumi	3,489	
Mākoņkalna pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Mākoņkalna pag.	B	Kurtuvju pelni	2,7	
			Nešķīroti sadzīves atkritumi	57	'L&T' SIA Latgales filiāle
'NAGĻI' AS	Nagļu pag.	B	Citas motoreļļas, pārnesumu eļļas un smēreļļas	0,0782	
			Absorbenti, filtru materiāli (tai skaitā citur neminēti eļļu filtri), slaucīšanas materiāls un aizsargtērpi, kuri ir piesārņoti ar bīstamām vielām	0,04	
			Eļļas filtri	0,0045	
			Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,0017	
			Nešķīroti sadzīves atkritumi	3,1968	'L&T' SIA Latgales filiāle
Nagļu pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Nagļu pag.	B	Nešķīroti sadzīves atkritumi	106	'L & T' SIA
Nautrēnu pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Nautrēnu pag.	B	Nederīgas iekārtas, kuras satur citus bīstamus komponentus nekā 160209, 160210, 160211 un 160212 klasē minētie5	0,27	'HRONA' SIA
			Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,004	
			Nešķīroti sadzīves atkritumi	42,9	'L&T' SIA Latgales filiāle
'ASKO AS' SIA	Ozolaines pag.	C	Citas motoreļļas, pārnesumu eļļas un smēreļļas	0,65	
			Eļļas filtri	0,01	'HRONA' SIA

Operatora nosaukums/ Komersanta firma	Pagasts	Kategorija	Atkritumu nosaukums	Radītais atkritumu daudzums 2010. gadā (t)	Operatora vai komersanta, kuram nodod vai eksportē atkritumus, nosaukums
			Betona, ķieģeļu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei	259,72	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
			Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,06	'HRONA' SIA
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	6,8	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA	Ozolaines pag.	A	Plastmasas atkritumi (izņemot iepakojumu)	249,36	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
			Patēriņam vai pārstrādei nederīgi materiāli	0,92	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
			Kurtuvju pelni	144,74	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
			Līdzsadedzināšanā radušies izdedži un katlu atkritumi, kuri neatbilst 100114 klasei	19,86	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
			Izolācijas materiāli, kuri neatbilst 170601 vai 170603 klasei	0,66	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
			Plastmasa	0,28	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
			No nederīgām iekārtām izņemti citi komponenti, kuri neatbilst 160215 klasei	17,12	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
			Betona, ķieģeļu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei	4166,29	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
			Tekstilizstrādājumi	6,88	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
			Pārtikas eļļa un tauki	3,76	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
			Bioloģiski noārdāmi atkritumi	1886,8	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA

Operatora nosaukums/ Komersanta firma	Pagasts	Kategorija	Atkritumu nosaukums	Radītais atkritumu daudzums 2010. gadā (t)	Operatora vai komersanta, kuram nodod vai eksportē atkritumus, nosaukums
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	58068	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
			Ielu tīrīšanas atkritumi	1888,58	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
			Liela izmēra atkritumi	24,82	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
			Azbestu saturoši būvmateriāli	24,86	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
'LEAX BALTIX' SIA	Ozolaines pag.	B	Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,0302	
			Metāli	636,47	'KUUSAKOSKI' SIA, metāllūžņu savākšanas punkts Lēdurgas
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	11,54	'L&T' SIA Latgales filiāle
			Cituro neklasificēti eļļu atkritumi	5	'Corvus Co' SIA
Ozolaines pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Ozolaines pag.	B	Nederīgas iekārtas, kuras satur citus bīstamus komponentus nekā 160209, 160210, 160211 un 160212 klasē minētie5	0,15	'HRONA' SIA
			Atkritumi, kuru savākšanai un uzglabāšanai ir noteiktas speciālas prasības, lai novērstu un aizkavētu infekcijas izplatīšanos	0,002	'HRONA' SIA
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	85,618	L&T' SIA Latgales filiāle, 'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
Ozolmuižas pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Ozolmuižas pag.	B	Kurtuvju pelni	5	
			Nederīgas iekārtas, kuras satur citus bīstamus komponentus nekā 160209, 160210, 160211 un 160212 klasē minētie5	0,02	'HRONA' SIA

Operatora nosaukums/ Komersanta firma	Pagasts	Kategorija	Atkritumu nosaukums	Radītais atkritumu daudzums 2010. gadā (t)	Operatora vai komersanta, kuram nodod vai eksportē atkritumus, nosaukums
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	87	L&T' SIA Latgales filiāle, 'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKŪŠANAS SABIEDRĪBA' SIA
Pušas pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Pušas pag.	B	Nešķiroti sadzīves atkritumi	9,936	'L&T' SIA Latgales filiāle
'LEMMINKAINEN LATVIJA' SIA	Sakstagala pag.	B	Citas motoreļļas, pārnesumu eļļas un smēreļļas	0,8	
			Absorbenti, filtru materiāli (tai skaitā citur neminēti eļļu filtri), slaucīšanas materiāls un aizsargtērpi, kuri ir piesārņoti ar bīstamām vielām	0,002	
			Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,002	
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	5	'L&T' SIA Latgales filiāle
Sakstagala pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Sakstagala pag.	B	Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,0386	'HRONA' SIA
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	186	'L&T' SIA Latgales filiāle
'DAUGAVIEŠI' SIA	Silmalās pag.	A	Dzīvnieku audu atkritumi	10,69	'RENETA' SIA
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	3,5	'L&T' SIA Latgales filiāle
Silmalās pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Silmalās pag.	B	Citas motoreļļas, pārnesumu eļļas un smēreļļas	0,017	'HRONA' SIA
			Nolietotas riepas	0,6	'HRONA' SIA
			Nederīgas iekārtas, kuras satur citus bīstamus komponentus nekā 160209, 160210, 160211 un 160212 klasē minētie5	0,02	'HRONA' SIA
			Svina akumulatori	0,016	'HRONA' SIA
			Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,026	'HRONA' SIA
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	243	'L&T' SIA Latgales filiāle

Operatora nosaukums/ Komersanta firma	Pagasts	Kategorija	Atkritumu nosaukums	Radītais atkritumu daudzums 2010. gadā (t)	Operatora vai komersanta, kuram nodod vai eksportē atkritumus, nosaukums
'TISKĀDU SPECIĀLĀ INTERNĀTPAMATSKOLA' Rēzeknes novada pašvaldības	Silmalas pag.	B	Atkritumi, kuru savākšanai un uzglabāšanai ir noteiktas speciālas prasības, lai novērstu un aizkavētu infekcijas izplatīšanos	0,0032	'HRONA' SIA
			Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,0124	'HRONA' SIA
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	22,68	'L&T' SIA Latgales filiāle
Stoļerovas pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Stoļerovas pag.	B	Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,0072	
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	95,07	'L&T' SIA Latgales filiāle
'STRUŽĀNU SILTUMS' SIA	Strūžānu pag.	B	Kurtuvju pelni	60,8	
			Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,004	
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	191,64	'L&T' SIA Latgales filiāle
'ADAMOVAS SANATORIJAS INTERNĀTSKOLA BĒRNIEM AR PSIHONEIROLOĢISKĀM SASLIMŠANĀM'	Vērēmu pag.	B	Kurtuvju pelni	1,5	
			Atkritumi, kuru savākšanai un uzglabāšanai ir noteiktas speciālas prasības, lai novērstu un aizkavētu infekcijas izplatīšanos	0,01	
			Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,027	
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	19,2	'L&T' SIA Latgales filiāle
'CEĻI UN TILTI' būvfirma, SIA	Vērēmu pag.	B	Nešķiroti sadzīves atkritumi	7,665	'L&T' SIA Latgales filiāle
'NOOK Ltd' komercfirma, SIA	Vērēmu pag.	B	Kurtuvju pelni	0,21	
			Citi šīs grupas atkritumi	0,415	
			Halogēnus nesaturoši mašīnapstrādes eļļu atkritumi (izņemot emulsijas un šķīdumus)	0,44	
			Halogēnus nesaturoši mašīnapstrādes emulsiju un šķīdumu atkritumi	6,82	
			Citas motoreļļas, pārnesumu eļļas un smēreļļas	0,54	

Operatora nosaukums/ Komersanta firma	Pagasts	Kategorija	Atkritumu nosaukums	Radītais atkritumu daudzums 2010. gadā (t)	Operatora vai komersanta, kuram nodod vai eksportē atkritumus, nosaukums
			Absorbenti, filtru materiāli (tai skaitā citur neminēti eļļu filtri), slaucīšanas materiāls un aizsargtēpi, kuri ir piesārņoti ar bīstamām vielām	0,03	
			Eļļas filtri	0,004	
			Betona, ķieģeļu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei	0,34	
			Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturīgi atkritumi	0,048	
			Metāli	40,77	ŠELLAT' SIA, 'KUUSAKOSKI' SIA, Rēzeknes rajonā
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	2,63	'L&T' SIA Latgales filiāle
'NORTH' Līksniņa individuālais uzņēmums	Vērēmu pag.	B	Nolietotas riepas	2	'ALU METALS' SIA, Rēzeknes rajonā
			Melnie metāli	2,84	'ŠELLAT' SIA
			Stikls	5	'ALU METALS' SIA, Rēzeknes rajonā
			Nederīgas iekārtas, kuras satur citus bīstamus komponentus nekā 160209, 160210, 160211 un 160212 klasē minētie5	1,4	'ALU METALS' SIA, Rēzeknes rajonā
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	0,97	'L&T' SIA Latgales filiāle
'RIGAMET' RSEZ SIA	Vērēmu pag.	B	Halogēnus nesaturoši mašīnapstrādes emulsiju un šķīdumu atkritumi	0,65	
			Metālapstrādes atkritumi, kuri neatbilst 120114 klasei	0,88	'ŠELLAT' SIA
			Metāli	11,58	'ŠELLAT' SIA
			Nešķiroti sadzīves atkritumi	1,66	'L&T' SIA Latgales filiāle
'SORMS' SIA	Vērēmu pag.	B	Betona, ķieģeļu, dakstiņu, keramikas maisījumi, kuri neatbilst 170106 klasei	268,26	AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA, 'ATITA' SIA, 'ŠELLAT' SIA
'VEREMS' Rēzeknes speciālās ekonomiskās zonas SIA	Vērēmu pag.	B	Kurtuvju pelni	9,22	'AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SABIEDRĪBA' SIA

Operatora nosaukums/ Komersanta firma	Pagasts	Kategorija	Atkritumu nosaukums	Radītais atkritumu daudzums 2010. gadā (t)	Operatora vai komersanta, kuram nodod vai eksportē atkritumus, nosaukums
			Nehlorētas minerālās hidrauliskās eļļas	0,3	
			Citas motoreļļas, pārnesumu eļļas un smēreļļas	0,05	
			Absorbenti, filtru materiāli (tai skaitā citur neminēti eļļu filtri), slaucīšanas materiāls un aizsargtērpi, kuri ir piesārņoti ar bīstamām vielām	0,14	
			Nolietotas riepas	0,164	
			Eļļas filtri	0,23	
			Svina akumulatori	0,21	'ŠELLAT' SIA
			Sadzīves notekūdeņu attīrīšanas dūņas	16,9	
			Papīrs un kartons	9,72	'L&T' SIA Latgales filiāle
			Luminiscentās lampas un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	0,064	
			Metāli	87,448	'L&T' SIA Latgales filiāle
			Nešķīroti sadzīves atkritumi	54,99	'L&T' SIA Latgales filiāle
Vērēmu pagasta pārvalde Rēzeknes novada pašvaldība	Vērēmu pag.	B	Nešķīroti sadzīves atkritumi	148	'L&T' SIA Latgales filiāle
			KOPĀ	71774,38	

Sabiedrības informēšana pēc plānošanas dokumenta pieņemšanas
(23.03.2004. MK noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” VII nodaļa)

Pirms plānošanas dokumenta pieņemšanas izstrādātājs ņem vērā:

- Vides pārskatu;
- Sniegtos atzinumus;
- Sabiedriskās apspriešanas rezultātus.

14 dienu laikā pēc plānošanas dokumenta pieņemšanas izstrādātājs savā mājas lapā internetā ievieto **informatīvu ziņojumu**, kurā izklāsta:

- Kā plānošanas dokumentā integrēti vides apsvērumi;
- Kā ņemts vērā vides pārskats, izteiktie atzinumi, sabiedriskās apspriešanas rezultāti;
- Izraudzītā risinājuma pamatojums;
- Pasākumi monitoringa veikšanai, t.sk. monitoringa ziņojuma iesniegšanas termiņi.

Paziņojums par plānošanas dokumenta pieņemšanu

Vides plānošanas dokumentiem

- Izstrādātāja mājas lapā internetā
- Laikrakstā "Latvijas vēstnesis"
- Vides pārraudzības valsts biroja mājas lapā internetā

Reģionālā līmeņa vai cita veida plānošanas dokumentiem

- Vismaz vienā vietējā laikrakstā
- Valsts vides dienesta Reģionālajai vides pārvaldei, institūcijām un organizācijām, no kurām saņemti komentāri un priekšlikumi
- Vietējai pašvaldībai, kuru ietekmē plānošanas dokumenta īstenošana

Paziņojumā norāda:

- Plānošanas dokumenta nosaukums un datums;
- Izstrādātājs, adrese, tālruna numurs, mājas lapas adrese internetā;
- Kad un kur sabiedrībā var iepazīties ar plānošanas dokumentu, vides pārskatu, informatīvo ziņojumu, atzinumu, termiņiem monitoringa ziņojuma iesniegšanai.

Daugavas baseina apsaimniekošanas plāna ūdensobjektu robežas Rēzeknes novadā³¹

³¹ Attēls no VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”.